

Braille eMotion 40

Uživatelská příručka

ČESKÁ UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA

pro verzi softwaru 1.3

Selvas Healthcare, Inc.

155, Sinseong-ro, Yuseong-gu

Daejeon, 34109

Rep. of Korea

Telefon: +82 42 879 3000

Fax: +82 42 864 4462

Prodej: sales@selvasblv.com

Technická podpora: support@selvasblv.com

Internet: <https://www.selvasblv.com>

© Spektra, v.d.n.: 2026

Prodej: info@spektra.eu

Technická podpora: podpora@spektra.eu

Internet: www.spektra.eu

Bezpečnostní upozornění

Pro vaši bezpečnost a ochranu zařízení Braille eMotion 40 si prosím přečtete a dodržujte následující bezpečnostní pokyny:

1. Sítový adaptér: Vstupní napětí síťového adaptéru je 100–240 V; výstupy poskytují stejnosměrné napětí 5 V (3 A) a 9 V (2 A).
2. Nabití baterie před prvním použitím: Baterie nemusí být při dodání plně nabitá. Než začnete Braille eMotion 40 používat, ujistěte se, že je baterie plně nabitá.
3. Kalibrace ukazatele baterie: Když poprvé používáte Braille eMotion 40 na baterii, stav baterie se nemusí zobrazovat přesně. Abyste tomu předešli, nechejte zařízení připojené k síťovému adaptéru přibližně tři hodiny se zapnutým přístrojem. Pokud potřebujete začít zařízení používat ihned, můžete jej používat i během nabíjení.
4. Výměna baterie: Hrozí nebezpečí výbuchu, pokud je baterie nahrazena nesprávným typem. Používejte proto výhradně bateriové moduly určené pro Braille eMotion 40 od společnosti SELVAS Healthcare. Použité baterie likvidujte podle oficiálních pokynů.
5. Životnost baterie: Pokud je doba provozu na baterii (po plném nabití) kratší než 50 % doby uváděné v technických specifikacích, doporučujeme baterii vyměnit za novou.
6. Neporušujte přístroj ani baterii: Pokud byste do zařízení nebo baterie vrtali či je rozebírali ostrým nástrojem, může dojít k úrazu elektrickým proudem, explozi nebo požáru.
7. Nízký stav baterie: Při provozu na baterii zařízení oznamuje nízký stav nabití. Klesne-li úroveň nabití pod 15 %, připojte adaptér pro dobítí. Klesne-li úroveň pod 5 % a zařízení není připojeno k napájení, přejde Braille eMotion 40 po jedné minutě do režimu spánku. Dosáhne-li úroveň 2 %, zařízení se automaticky vypne, aby uchovalo nastavení. Doba provozu na jedno nabití se liší v závislosti na nastavení a aktuálně využívaných funkcích.

8. Opatrné zacházení: Se zařízením Braille eMotion 40 zacházejte opatrně – jde o jemný přístroj citlivý na prach. Chraňte jej před prašným prostředím.
9. Braillové buňky jsou velmi citlivé součásti. Pokud braillové buňky nefungují správně kvůli prachu či z jiného důvodu, obraťte se na naše servisní středisko nebo prodejce, od něhož jste zařízení zakoupili.
10. Registrace produktu: Zaregistrujte si svůj Braille eMotion 40, abyste zajistili možnost budoucí údržby, servisu a informací o aktualizacích. V USA registraci proveďte na webu www.selvasblv.com. Pokud narazíte na potíže, kontaktujte prodejce, od něhož jste zařízení zakoupili. Zákazníci v jiných zemích by měli ohledně registrace kontaktovat regionálního distributora.
11. Neoprávněný servis: Nikdy se nepokoušejte rozebírat zařízení Braille eMotion 40 sami. Neumožněte rozebrání nikomu, kdo není autorizován společností HIMS. Neodborný zásah může zařízení vážně poškodit. Pokud přístroj demontuje neautorizovaná osoba, zaniká nárok na bezplatný servis a záruka se stává neplatnou. Poškození přístroje kapalinou nebo vnější silou může být také vyňato z bezplatného servisu, i pokud k němu dojde v záruční době. Braille eMotion 40 obsahuje indikátor kontaktu s kapalinou (Liquid Contact Indicator) – nálepkou, která změní barvu, pokud se přístroj dostane do styku s vodou či jinou kapalinou. Tento indikátor se neaktivuje při vlhkosti nebo jiných podmínkách spadajících do běžného provozního prostředí.
12. Vysoké teploty: Nenechávejte Braille eMotion 40 v uzavřeném prostoru s vysokou teplotou (např. v autě za horkého dne). Mohlo by dojít k poškození baterie nebo jejímu vznícení. Nevystavujte zařízení takovým podmínkám po dlouhou dobu.
13. Hlasitý poslech: Abyste předešli možnému poškození sluchu, neposlouchejte audio z přístroje po dlouhou dobu při vysoké hlasitosti.

Provoz zařízení podléhá následujícím dvěma podmínkám:

1. Toto zařízení nesmí způsobovat škodlivé rušení, a
2. Toto zařízení musí akceptovat jakékoli přijaté rušení, včetně rušení, které může způsobit nežádoucí provoz.

Toto zařízení může generovat, používat a vyzařovat vysokofrekvenční energii, a není-li nainstalováno a používáno v souladu s pokyny, může způsobovat škodlivé rušení radiokomunikací. Neexistuje však žádná záruka, že k rušení v konkrétní instalaci nedojde. Pokud toto zařízení způsobuje škodlivé rušení rozhlasového nebo televizního příjmu (což lze zjistit vypnutím a zapnutím zařízení), doporučuje se, aby se uživatel pokusil rušení odstranit jedním nebo více z následujících opatření:

- Změňte orientaci nebo umístění přijímací antény.
- Zvyšte odstup mezi zařízením a přijímačem.
- Připojte zařízení do zásuvky jiného okruhu, než ke kterému je připojen přijímač.
- Požádejte o pomoc prodejce nebo zkušeného technika.

Shoda s předpisy FCC:

Toto zařízení vyhovuje části 15 pravidel FCC. Provoz podléhá těmto dvěma podmínkám:

1. Toto zařízení nesmí způsobovat škodlivé rušení.
2. Toto zařízení musí přijmout jakékoli rušení, včetně rušení, které může způsobit nežádoucí činnost.

POZNÁMKA: Toto zařízení bylo testováno a shledáno vyhovujícím limitům pro digitální zařízení třídy B dle části 15 pravidel FCC. Tyto limity jsou navrženy tak, aby poskytovaly přiměřenou ochranu proti škodlivému rušení v domácí instalaci.

Toto zařízení generuje, využívá a může vyzařovat vysokofrekvenční energii, a pokud není nainstalováno a používáno v souladu s pokyny, může způsobovat škodlivé rušení radiového spojení. Neexistuje však žádná záruka, že k rušení v konkrétní instalaci nedojde. Pokud toto zařízení způsobuje rušení rozhlasového nebo televizního příjmu, což lze ověřit vypnutím a zapnutím zařízení, měl by se uživatel pokusit rušení odstranit některým z následujících opatření:

- Změnit orientaci nebo umístění přijímací antény.
- Zvýšit vzdálenost mezi zařízením a přijímačem.
- Připojit zařízení do zásuvky v jiném elektrickém okruhu, než ke kterému je připojen přijímač.
- Vyhledat pomoc u prodejce nebo zkušeného radio/TV technika.

POZNÁMKA: Výrobce neodpovídá za rušení rádia nebo TV způsobené neoprávněnými úpravami tohoto zařízení. Takové úpravy mohou zrušit oprávnění uživatele k provozu zařízení.

Informace o RF záření

Limit SAR v USA (FCC) je 1,6 W/kg (průměr na 1 g tkáně). Zařízení typu Tablet PC (FCC ID: 2AL4D-B340T) bylo testováno dle tohoto SAR limitu. Nejvyšší naměřená hodnota SAR při certifikaci produktu pro používání u těla je 0,85 W/kg (pro 2,4 GHz) a 0,70 W/kg (pro 5 GHz).

Zařízení bylo testováno při typickém provozu nošeném na těle, přičemž zadní strana přístroje byla ve vzdálenosti 0 mm od těla. Pro zajištění souladu s požadavky FCC na vystavení RF záření používejte pouze takové doplňky, které zajišťují odstup alespoň 5 mm mezi tělem uživatele a zadní částí přístroje. Použití klipů na opasek, pouzder apod. by nemělo obsahovat kovové součásti. Používání doplňků, které tyto požadavky nesplňují, může vést k nesouladu s požadavky FCC na RF záření a takové doplňky by neměly být používány.

5GHz Wi-Fi pouze pro vnitřní použití.

I. Obsah balení

V krabici s vaším zařízením Braille eMotion 40 by se měly nacházet následující položky:

1. Braille eMotion 40
2. Přenosné pouzdro
3. Napájecí adaptér
4. Kabel USB-C na USB-A
5. Příručka „Začínáme“ v Braillově písmu

II. Jak používat tento manuál

V tomto manuálu narazíte na odkazy na klávesové zkratky a přístupové klávesy. Tyto klávesy představují způsoby, jak rychle přistupovat k nabídkám a funkcím pomocí kombinací stisků kláves. Uvědomte si, že ne všechny klávesové zkratky a přístupové klávesy fungují v každé části prostředí Braille eMotion 40. Některé jsou specifické pro konkrétní programy, a proto vyžadují, abyste se pro jejich funkčnost nacházeli přímo v dané aplikaci.

Přístupové klávesy označují stisky kláves sloužící k rychlé aktivaci funkce v rámci otevřené nabídky.

Klávesové zkratky označují klávesy, které aktivují funkci bez ohledu na to, kde se v programu nacházíte. Při popisu funkcí v tomto manuálu jsou přístupové klávesy uvedeny v závorkách a klávesové zkratky v uvozovkách.

Tento manuál uvádí způsob stisku klávesových zkratk a přístupových kláves následovně: Klávesy, které je třeba stisknout současně, jsou odděleny pomlčkou (-). Pokud uvidíte zápis „Mezerník-b (body 1-2)“, znamená to, že byste měli stisknout mezerník a body 1 a 2 současně.

Pokud v manuálu nenajdete řešení svého problému nebo potřebujete s přístrojem Braille eMotion 40 pomoci, kontaktujte nás prosím na e-mailu: podpora@spektra.eu.

Obsah

1. Úvod.....	15
1.1 Co je Braille eMotion 40?	15
1.2 Prohlídka zařízení	15
1.2.1 <i>HORNÍ PANEL</i>	16
1.2.2 <i>PŘEDNÍ STRANA</i>	17
1.2.3 <i>PRAVÁ STRANA</i>	18
1.2.4 <i>LEVÁ STRANA</i>	19
1.3 Technické specifikace	19
1.4 Paměť Braille eMotion 40	20
2. Základní funkce Braille eMotion 40	20
2.1 Jak zadávat příkazy	20
2.1.1 <i>ZÁKLADNÍ UPOZORNĚNÍ A ZPRÁVY</i>	21
2.2 Koncepte nabídek	21
2.2.1 <i>SYMBOLY OVLÁDACÍCH PRVKŮ</i>	24
2.3 Používání funkčních kláves	25
2.4 Napájení a baterie	28
2.5 Nastavení hlasitosti a dalších vlastností.....	29
2.6 Používání hlasu a braillu	30
2.7 Zadávání textu.....	30
2.8 Multitasking.....	31
2.9 Uzamčení kláves	32
2.10 Režim pro ovládání jednou rukou.....	32
2.11 Používání režimu psaní	33
2.12 Speciální spouštěcí sekvence.....	34
3. Přizpůsobení zobrazovače Braille eMotion 40.....	35
3.1 Braillové předvolby.....	36
3.2 Hlasové předvolby	37
3.3 Obecné předvolby.....	39
3.4 Nastavení data a času	41

3.5 Nastavení internetu.....	43
3.5.1 <i>NASTAVENÍ BEZDRÁTOVÉ SÍTĚ LAN</i>	<i>43</i>
3.6 Správce Bluetooth	45
3.6.1 <i>SEZNAM ZAŘÍZENÍ BLUETOOTH.....</i>	<i>46</i>
3.6.2 <i>SEZNAM SLUŽEB BLUETOOTH.....</i>	<i>47</i>
3.7 Záloha/obnova nastavení Braille eMotion 40	48
3.8 Rychlý průvodce	49
3.9 Inicializace předvoleb Braille eMotion 40.....	50
 4. Správa souborů	 50
4.1 Přehled	50
4.1.1 <i>NAVIGACE V SEZNAMU SOUBORŮ</i>	<i>52</i>
4.1.2 <i>VÝBĚR SLOŽEK A SOUBORŮ.....</i>	<i>53</i>
4.2 Práce se soubory a složkami	53
4.2.1 <i>VSTUP DO SLOŽEK A JEJICH OPUŠTĚNÍ.....</i>	<i>53</i>
4.3 Nabídka Soubor	54
4.4 Nabídka Upravit.....	55
4.5 Nabídka Zobrazit.....	56
4.6 Používání adresního řádku	56
 5. Poznámkový blok.....	 57
5.1 Nabídka Soubor	58
5.2 Nabídka Upravit.....	60
5.3 Nabídka Vložit	61
5.4 Nabídka Přejít.....	61
5.5 Nabídka Číst.....	62
5.6 Nabídka Rozvržení	63
 6. Připojení (Konektivita).....	 63
6.1 Navázání připojení	65
6.2 Připojení k odečítačům.....	67
6.2.1 <i>PŘIPOJENÍ K PC PŘES USB</i>	<i>67</i>
6.2.2 <i>PŘIPOJENÍ K PC PŘES BLUETOOTH SÉRIOVÝ PORT</i>	<i>67</i>
6.2.3 <i>BRAILLE EMOTION 40 S JAWS PRO WINDOWS</i>	<i>68</i>
6.2.4 <i>BRAILLE EMOTION 40 S NVDA.....</i>	<i>69</i>

6.2.5 <i>BRAILLE EMOTION 40 S VOICEOVER NA MACU</i>	69
6.2.6 <i>BRAILLE EMOTION 40 SE ZAŘÍZENÍMI IOS</i>	70
6.2.7 <i>BRAILLE EMOTION 40 S TALKBACK PRO ANDROID</i>	71
6.3 Schránka terminálu	71
7. Čtečka dokumentů	72
7.1 Obecná navigace v dokumentu	73
7.2 Nabídka Soubor	74
7.3 Nabídka Upravit.....	75
7.4 Nabídka Přejít.....	75
7.5 Nabídka Čist	76
7.6 Nabídka Značka.....	77
8. DAISY přehrávač	77
8.1 Uspořádání DAISY přehrávače	78
8.2 Nabídka Soubor	79
8.3 Nabídka Dokument	80
8.4 Nabídka Značka.....	80
8.5 Nabídka Nadpis	81
8.6 Nabídka Poznámka	81
9. Přehrávač médií	82
9.1 Uspořádání přehrávače médií	82
9.2 Nabídka Soubor	83
9.3 Nabídka Přehrát	84
9.4 Nabídka Pozice	84
9.5 Nabídka Značka.....	85
9.6 Nabídka Nastavení	85
9.7 Přehrávání audioknih	86
9.8 Přehrávání na pozadí.....	87
10. Knihovní služby	87
10.1 Online DAISY.....	87

10.2 Stahování z BookShare	89
10.2.1 SPUŠTĚNÍ PROGRAMU STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE.....	89
10.2.2 HLAVNÍ DIALOG STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE	90
10.2.3 VÝSLEDKY VYHLEDÁVÁNÍ KNIH	91
10.2.4 VYHLEDÁVÁNÍ PERIODIK	92
10.2.5 VYHLEDÁVÁNÍ V SEZNAMECH ČETBY	93
10.2.6 VYHLEDÁVÁNÍ V HISTORII.....	93
10.2.7 NABÍDKY	94
10.3 Volitelné služby.....	94
11. Nástroje	95
11.1 Diktafon	96
11.1.1 POŘIZOVÁNÍ NAHRÁVEK.....	96
11.1.2 POŘIZOVÁNÍ DAISY NAHRÁVEK	97
11.1.3 PŘEHRÁVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH NAHRÁVEK.....	98
11.1.4 NASTAVENÍ ZÁZNAMU	99
11.2 Kalkulačka	100
11.2.1 OBECNÉ FUNKCE.....	101
11.2.2 POČÍTÁNÍ SE ZLOMKY	101
11.2.3 FUNKCE PAMĚTI	102
11.2.4 FUNKCE SINUS.....	103
11.2.5 FUNKCE KOSINUS.....	104
11.2.6 FUNKCE TANGENS	104
11.2.7 LOGARITMICKÉ FUNKCE.....	104
11.2.8 PŘEVOD JEDNOTEK	104
11.2.9 KOPÍROVÁNÍ DO SCHRÁNKY	106
11.2.10 NÁVRAT K VÝRAZU	106
10.2.11 NASTAVENÍ	107
11.3 Zobrazení času a data.....	107
11.4 Budík.....	108
11.5 Stopky.....	109
11.6 Záloha/obnova flashdisku	110
11.7 Formátování	112
11.8 Nastavení časovače spánku	112
11.9 Aktualizace firmwaru Braille eMotion 40	113
11.9.1 AKTUALIZACE FIRMWAREU PŘES INTERNET	114
11.9.2 AKTUALIZACE FIRMWAREU Z DISKU	115
12. Získání nápovědy.....	116

13. Klávesové příkazy pro připojení	117
13.1 Obecné příkazy pro připojení.....	117
13.2 Příkazy pro JAWS pro Windows	118
13.2.1 OBECNÉ PŘÍKAZY	118
13.2.2 PŘÍKAZY PRO NAVIGACI A VÝBĚR	119
13.2.3 PŘÍKAZY PRO NASTAVENÍ HLASU A BRAILLU	120
13.2.4 DALŠÍ PŘÍKAZY.....	121
13.3 Příkazy pro NVDA	121
13.3.1 PŮVODNÍ MAPOVÁNÍ KLÁVES NVDA.....	121
13.3.2 OBECNÉ HID BRAILLE PŘÍKAZY	123
13.4 Příkazy pro VoiceOver na MAC	124
13.4.1 Obecné a navigační příkazy	124
13.4.2 VOICEOVER A BRAILLE	125
13.5 Příkazy pro iOS	127
13.5.1 OBECNÉ A NAVIGAČNÍ PŘÍKAZY	127
13.5.2 ČTENÍ A ÚPRAVY TEXTU.....	128
13.5.3 VOICEOVER A BRAILLE	129
13.6 Příkazy pro Android.....	130
13.6.1 OBECNÉ PŘÍKAZY.....	130
13.6.2 NAVIGACE V TEXTU A VÝBĚR.....	131
14. Klávesové příkazy pro interní aplikace	132
14.1 Společné klávesové zkratky.....	132
14.2 Příkazy pro rychlé spuštění	135
14.3 Správce souborů.....	136
14.3.1 PŘÍKAZY PRO SEZNAM SOUBORŮ A SLOŽEK	136
14.3.2 PŘÍKAZY NABÍDKY SOUBOR	137
14.3.3 PŘÍKAZY NABÍDKY UPRAVIT	138
14.3.4 PŘÍKAZY NABÍDKY ZOBRAZIT.....	138
14.4 Příkazy Poznámkového bloku.....	138
14.4.1 PŘÍKAZY NABÍDKY SOUBOR	138
14.4.2 PŘÍKAZY NABÍDKY UPRAVIT	139
14.4.3 PŘÍKAZY NABÍDKY VLOŽIT	139
14.4.4 PŘÍKAZY NABÍDKY PŘEJÍT	140
14.4.5 PŘÍKAZY NABÍDKY ČÍST	140
14.4.6 PŘÍKAZY NABÍDKY ROZVRŽENÍ.....	141
14.4.7 RŮZNÉ KLÁVESOVÉ ZKRATKY	141
14.5 Příkazy čtečky dokumentů	141

13.5.1 SOUBOROVÉ PŘÍKAZY	141
14.5.2 EDITAČNÍ PŘÍKAZY	142
14.5.3 PŘÍKAZY PRO ČTENÍ	142
14.5.4 PŘÍKAZY PRO POHYB	142
14.5.5 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY	143
14.6 Příkazy přehrávače DAISY	143
14.6.1 PŘÍKAZY PRO ČTENÍ	143
14.6.2 NAVIGAČNÍ PŘÍKAZY	144
14.6.3 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY A POZNÁMKY	145
14.7 Příkazy Přehrávače médií	145
14.7.1 SOUBOROVÉ PŘÍKAZY	145
14.7.2 PŘÍKAZY PRO PŘEHRÁVÁNÍ	146
14.7.3 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY A POZICE	147
14.7.4 KLÁVESOVÉ ZKRATKY NA KARTĚ "INFORMACE O PŘEHRÁVÁNÍ"	147
14.7.5 KLÁVESOVÉ ZKRATKY NA KARTĚ SEZNAM SKLADEB ..	148
14.7.6 PŘÍKAZY PRO PŘEHRÁVÁNÍ NA POZADÍ	148
14.8 Příkazy pro knihovní služby	148
14.8.1 ONLINE DAISY	148
14.8.2 STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE	149
14.9 Příkazy pro Nástroje	149
14.9.1 PŘÍKAZY PRO DIKTAFON	149
14.9.2 PŘÍKAZY PRO KALKULAČKU	150
14.9.3 PŘÍKAZY PRO BUDÍK	151
14.9.4 PŘÍKAZY PRO STOPKY A ČASOVAČ	151
14.10 Příkazy nastavení	151
14.10.1 NASTAVENÍ DATA A ČASU	151
14.10.2 SPRÁVCE BLUETOOTH	152
14.10.3 ZÁLOHA/OBNOVA VLASTNÍHO NASTAVENÍ	152

1. Úvod

1.1 Co je Braille eMotion 40?

Braille eMotion 40 je inteligentní braillský displej značky HIMS, vyvinutý a vyrobený společností SELVAS Healthcare pro osoby nevidomé a slabozraké. Braille eMotion 40 nabízí řadu výkonných funkcí, mimo jiné umožňuje následující:

1. Využívat Braille eMotion 40 jako braillský zobrazovač přes USB nebo Bluetooth s kompatibilním odečítačem obrazovky, jako je JAWS, NVDA, SuperNova, Microsoft Narrator, VoiceOver pro Mac a iOS nebo TalkBack pro Android™.
2. Číst soubory ve formátu TXT, BRF, RTF, PDF, EPUB a Microsoft Word.
3. Psát poznámky nebo vytvářet jednoduché dokumenty pomocí Poznámkového bloku.
4. Přehrávat audio a video soubory s využitím Přehrávače médií.
5. Číst audioknihy a texty ve formátu DAISY.
6. Prohledávat a stahovat obsah z několika přístupných digitálních knihoven.
7. Provádět vědecké a grafické výpočty a nastavovat budíky a časovače.
8. Pořizovat vysoce kvalitní nahrávky pomocí vestavěných stereofonních mikrofonů nebo USB náhlavních souprav.

1.2 Prohlídka zařízení

Abyste mohli své zařízení Braille eMotion 40 co nejlépe využít, je důležité se nejprve seznámit s jeho tlačítky a porty a porozumět jejich funkcím. Tato část vás provede fyzickým uspořádáním Braille eMotion 40. Položte zařízení na stůl před sebe tak, aby braillský displej byl blíže k vám.

1.2.1 HORNÍ PANEL

Na horní ploše Braille eMotion 40 u horního okraje je osm kláves v uspořádání Perkins, s dalším vodorovným tlačítkem uprostřed. Vlevo od tohoto vodorovného tlačítka se nacházejí klávesy pro body 1, 2, 3 a klávesa „Backspace“ (odpovídá bodu 7). Vpravo od vodorovného tlačítka jsou klávesy pro body 4, 5, 6 a klávesa „Enter“ (odpovídá bodu 8). Vodorovné tlačítko uprostřed slouží samostatně ke změně aktuálního režimu braillova písma a v kombinaci s dalšími klávesami k úpravě vstupních parametrů (například aktuální braillovské tabulky) či k přepínání mezi samostatným režimem a režimem terminálu.

Vlevo nahoře od klávesy „Backspace“ se nacházejí tři malé čtvercové klávesy s popisky v braillově písmu. Nejlevější z nich je označena braillovským písmenem **W** a ovládá Wi-Fi. Krátkým stiskem této klávesy Wi-Fi zapnete či vypnete; dlouhým stiskem otevřete dialog nastavení internetu. Vpravo od klávesy Wi-Fi je klávesa Bluetooth označená písmenem **B**. Funguje obdobně jako klávesa Wi-Fi: krátký stisk přepíná Bluetooth zapnuto/vypnuto a dlouhý stisk otevře Správce Bluetooth. Vpravo od klávesy Bluetooth se nachází tlačítko Konektivita (Connectivity) označené písmenem **C**. Krátkým stiskem tlačítka Konektivita otevřete režim konektivity a vrátíte se k poslednímu aktivnímu spojení; dlouhým stiskem vyvoláte nabídku konektivity.

Vpravo od klávesy „Enter“ je větší čtvercové tlačítko se zaoblenými rohy – tlačítko Napájení. Pokud je Braille eMotion 40 zapnutý, krátkým stiskem tohoto tlačítka jej přepínáte mezi režimem spánku a aktivním režimem (případně jím zařízení zapnete z vypnutého stavu). Je-li přístroj zapnutý, podržením tohoto tlačítka vyvoláte nabídku napájení. Podržíte-li tlačítko Power po dobu 10 sekund, vynutíte restart zařízení (například pokud přístroj nereaguje nebo se chová nestandardně).

Vlevo i vpravo od klávesnice se nacházejí podlouhlé mřížky stereofonních reproduktorů.

Pod klávesnicí Perkins je 40znakový braillovský displej. Nad braillovským displejem je řada tlačítek pro navádění kurzoru – ke každé ze 40

braillovských buněk jedno tlačítko. Při úpravách textu můžete těmito tlačítka přesunout kurzor na znak odpovídající dané braillovské buňce. Tato tzv. navigační kurzorová tlačítka slouží také jako klávesové zkratky pro navigaci v seznamech a skupinách polí v některých částech zařízení. Pro snazší orientaci je každé páte navigační kurzorové tlačítko označeno hmatnou značkou (vyvýšeným bodem).

Na každé straně braillovského řádku jsou dvě tlačítka ve tvaru kapsle. Jedná se o tlačítka pro posun nahoru a dolů. Tlačítka pro posun se používají k posunu braillovského displeje v nabídkách, polích, seznamech nebo textu. Pomocí tlačítek pro posun se můžete posouvat po délce displeje, po odstavcích, řádcích, větách nebo znacích. Navigační jednotku tlačítek pro posun můžete nastavit v nabídce "Braillovské předvolby". (Viz kapitola 3.)

Pod braillovskými znaky poblíž středu zařízení se nachází mírně nakloněná část. Tato část obsahuje 3 klávesy. Zleva doprava se jedná o klávesu Control, mezerník a klávesu Alt.

1.2.2 PŘEDNÍ STRANA

Přední strana zařízení obsahuje několik ovládacích prvků. Zleva doprava jsou zde: levý kurzor, klávesy F1 a F2, levý stereofonní mikrofon, klávesa Domů, pravý stereofonní mikrofon, klávesy F3 a F4, pravý kurzor a slot pro kartu Micro SD. Tlačítka levý a pravý kurzor spolupracují s dalšími klávesami při ovládání různých způsobů navigace. Jejich samostatným stisknutím posouváte obsah braillovského displeje podobně jako pomocí levého a pravého tlačítka. Jednotku pro posun (například po řádku, po odstavci apod.), lze nastavit v nabídce „Braillovské předvolby“. Jednotku pro posun můžete kdykoli změnit současným stisknutím obou kurzorových tlačítek. Stisknete-li jedno z kurzorových tlačítek zároveň s levým nebo pravým tlačítkem pro posun, změňte tím jednotku pohybu pro příslušná tlačítka pro posun.

Funkční klávesy 1–4 provádějí různé operace v závislosti na tom, v jaké části nabídky se právě nacházíte. Jejich konkrétní funkce budou popsány v kontextu v následujících kapitolách této příručky.

Uprostřed přední strany je vystupující sekce obsahující tlačítko Domů, po jehož stranách jsou stereofonní mikrofony. Krátký stisk tlačítka Domů otevře hlavní menu odkudkoli v zařízení (kromě režimu terminálu).

Dvojitým krátkým stiskem tlačítka Domů otevřete Správce úloh. Trojitým krátkým stiskem tlačítka Domů zapnete nebo vypnete hlasový výstup. Podržením tlačítka Domů po dobu 3 sekund uzamknete či odemknete klávesnici zařízení.

Blízko pravého okraje přední strany je malý obdélníkový otvor – slot pro kartu Micro SD, kterým lze rozšířit úložiště. Zasuňte kartu Micro SD do slotu, dokud neucítíte zaklapnutí. Pro vyjmutí ji jemně zatlačte dovnitř a uvolněte – karta vyskočí a lze ji vyjmout prsty.

1.2.3 PRAVÁ STRANA

Pravá strana Braille eMotion 40 obsahuje port **USB typu C**, zdířku pro sluchátka a tlačítka hlasového ovládání a hlasitosti. Port USB-C blíže zadní části zařízení slouží k napájení a nabíjení přístroje a také k připojení k počítači pro použití jako braillský displej a pro přenos dat. Do stereofonního audio konektoru 3,5 mm můžete připojit sluchátka nebo externí reproduktory.

Pod konektorem sluchátek je tlačítko Ovládání hlasu. Tímto tlačítkem rychle přistoupíte k nastavením rychlosti, hlasitosti a výšky hlasu syntetizéru (TTS), případně k ovládání rychlosti, hlasitosti a ekvalizéru při přehrávání médií. Opakovaným stisknutím tlačítka Ovládání hlasu přepínáte postupně jednotlivé nastavitelné položky; tlačítka hlasitosti pak zvyšujete nebo snižujete hodnotu zvoleného nastavení. Ve výchozím nastavení ovládají tlačítka pro zvýšení a snížení hlasitosti hlasitost obsahu, který právě posloucháte. Pokud posloucháte média, ovládají hlasitost médií. Pokud čtete knihu ve formátu DAISY nebo dokument,

upravují hlasitost hlasu předčítání. Pokud se nacházíte v nabídce nebo seznamu, ovládají tlačítka hlasitosti standardně hlavní hlasitost zařízení eMotion.

Dlouhým stiskem tlačítka snížení hlasitosti zařízení oznámí stav baterie a nabíjení. Dlouhým stiskem tlačítka zvýšení hlasitosti zařízení oznámí aktuální čas. Dlouhým stisknutím tlačítka „Ovládání hlasu“ inicializujete nastavení hlasu nebo zvuku pro aktuální kontext.

1.2.4 LEVÁ STRANA

Levá strana zařízení obsahuje tlačítko Nahrávání a port USB host.

Tlačítko blíže zadní části je Nahrávání: krátkým stiskem otevřete aplikaci Diktafon, dlouhým stiskem okamžitě spustíte nové nahrávání.

Blíže k přední části je hostitelský port USB typu A pro připojení USB flash disků, QWERTY klávesnic či USB audio zařízení k Braille eMotion 40.

Gratulujeme! Nyní jste se seznámili se základními funkcemi tlačítek a portů Braille eMotion 40. V dalším textu manuálu jsou jednotlivé funkce popsány podrobněji, abyste mohli plně využít potenciál svého zařízení Braille eMotion 40.

1.3 Technické specifikace

1. Operační systém: Android™ 12
2. Interní úložiště: 64 GB UFS 2.1 (přibližně 43 GB dostupných pro uživatele)
3. RAM: 4 GB LPDDR4X
4. CPU: osmijádrový (4× 2,0 GHz Kryo Gold + 4× 1,8 GHz Kryo Silver)
5. Baterie: Li-ion 3,8 V, 5000 mAh (vestavěná)

6. Výdrž baterie: cca 20 hodin (při výstupu braille i řeči, interní reproduktor na střední hlasitost)
7. Klávesnice: 9klávesová braillovská klávesnice Perkins, klávesy Control a Alt, 4 funkční klávesy, 40 naváděcích kurzorových tlačítek, 4 tlačítka pro posun, klávesa Domů a tlačítko volby režimu
8. Braillovský displej: 40 obnovitelných braillovských buněk
9. Bezdrátové připojení: Wi-Fi 802.11a/b/g/n/ac (dual-band); Bluetooth 5.0 (podpora HID, A2DP, HFP)
10. Rozhraní: 1× USB typu C, 1× USB typu A, 1× slot pro kartu Micro SD (podpora systémů souborů FAT32 i exFAT)
11. Zvuk: vestavěné stereofonní reproduktory; stereofonní výstup pro sluchátka (3,5 mm)
12. Záznam zvuku: vestavěné stereofonní mikrofony (typ MEMS); možnost externího mikrofonu (náhlavní souprava nebo USB mikrofon)
13. Vibrační motor: vestavěný

1.4 Paměť Braille eMotion 40

Zařízení Braille eMotion 40 je vybaveno 4 GB pamětí RAM (random access memory) a 64 GB flash pamětí. Paměť RAM slouží jako dočasné úložiště pro běžící programy a aktuálně otevřené dokumenty. Data uložená v RAM se vymažou, pokud se baterie zcela vybit a zařízení není připojeno k napájení. Paměť RAM se také vymaže při každém restartu zařízení. To znamená, že pokud máte otevřený dokument, který jste neuložili, veškerá neuložená data budou ztracena.

2. Základní funkce Braille eMotion 40

2.1 Jak zadávat příkazy

Příkazy pro ovládání Braille eMotion 40 se zadávají různými kombinacemi braillovských kláves a funkčních kláves. V tomto manuálu se

znak „-“ (pomlčka) používá k označení, že uvedené klávesy je třeba stisknout současně. Například zápis „Mezerník-Z“ znamená, že máte stisknout mezerník a **Z** zároveň. V manuálu se také používá zápis jako „Mezerník-2-4-6“, což znamená stisk mezerníku a bodů 2, 4, 6 zároveň.

V menu nebo dialogovém okně můžete většinu příkazů potvrdit stisknutím klávesy „Enter“ ve chvíli, kdy je na nich umístěn kurzor. Chcete-li zrušit funkci, zavřít program nebo menu a vrátit se na předchozí úroveň, stiskněte kombinaci kláves „Mezerník-Z“.

2.1.1 ZÁKLADNÍ UPOZORNĚNÍ A ZPRÁVY

V určitých situacích Braille eMotion 40 upozorňuje na události, na které jste si upozornění nastavili. Systémová hlášení zařízení jsou zobrazena na braillovém displeji a zároveň oznamována hlasem. Tato hlášení se automaticky zavřou po stisku libovolné klávesy, nebo po uplynutí nastaveného počtu sekund. Například po připojení síťového adaptéru zařízení hlasově oznámí „Napájení připojeno.“ Po odpojení adaptéru zařízení oznámí „Napájení odpojeno.“ Délku zobrazení systémových zpráv na braillovém displeji můžete nastavit v nabídce **Braillové předvolby** (viz následující kapitola).

2.2 Koncepte nabídek

Nabídky v Braille eMotion 40 poskytují seznam programů, akcí nebo voleb, ze kterých můžete vybírat. Pokud má položka nabídky svou podnabídku, jejím otevřením se zobrazí další seznam možností.

Když pracujete v nějaké aplikaci na Braille eMotion 40, stiskněte **Mezerník-M** nebo klávesu **F2** pro otevření programové nabídky. pomocí tlačítka pro posun nahoru (nebo kombinace **Mezerník-1**) přejdete na předchozí položku v nabídce a pomocí tlačítka pro posun dolů (nebo kombinace **Mezerník-4**) přejdete na následující položku.

Chcete-li se přesunout na první položku v nabídce, stiskněte „Mezerník-1-2-3“. Pro přesun na poslední položku stiskněte „Mezerník-4-5-6“.

Pokud se nacházíte na první položce podnabídky, stisknutím klávesy „Backspace“ se vrátíte do nadřazené nabídky. Pro zopakování aktuální položky stiskněte „Mezerník-R“. Chcete-li otevřít podnabídku nebo spustit vybranou položku, stiskněte „Enter“.

Na položku v nabídce můžete také rychle skočit a spustit ji stisknutím přístupové klávesy (obvykle první písmeno názvu položky). Často lze položky nabídek spouštět okamžitě přímo z vaší aktuální pozice v programu pomocí klávesové zkratky.

Přístupové klávesy jsou zobrazeny v závorkách za názvy nabídek. Klávesové zkratky se obvykle skládají z modifikátoru, jako je „Enter“, „Mezerník“ nebo „Backspace“, stisknutého současně s písmenem nebo kombinací bodů. Tyto klávesy jsou zobrazeny za přístupovými klávesami.

Například, pokud jste v Poznámkovém bloku a stisknete „Mezerník-M“ nebo „F2“ a poté potvrdíte „Soubor“ klávesou „Enter“, uslyšíte: „Nový (n) rozbalovací Enter-n“. Slovo „Nový“ je položka nabídky. Stisknutím písmene N skočíte na položku „Nový“ v rámci nabídky „Soubor“. Stisknutím „Enter-n“ vyvoláte příkaz pro nový dokument odkudkoli v Poznámkovém bloku. Písmeno „n“ je v tomto případě přístupová klávesa a „Enter-n“ je klávesová zkratka.

Je důležité si uvědomit, že některé klávesové zkratky jsou globální (fungují odkudkoli v zařízení) a některé jsou specifické pro daný program. Například pro aktivaci nového dokumentu v Poznámkovém bloku nemůžete stisknout „Enter-n“ v hlavní nabídce; musíte být přímo v aplikaci Poznámkový blok. Na druhou stranu volbu „Zobrazit čas a datum“ v nabídce „Nástroje“ lze vyvolat odkudkoli pomocí „Mezerník-T“, protože se jedná o globální klávesovou zkratku.

Začněme procházet jednotlivé nabídky. Nejprve zapněte přístroj podle pokynů v 1. kapitole. Nyní vyvolejte programovou nabídku stisknutím tlačítka „Domů“. Tato nabídka je hlavní nabídkou zařízení Braille

eMotion 40. Odtud máte přístup ke všem programům, nastavením voleb, nástrojům i nápovědě.

Programová nabídka obsahuje 7 aplikací: Můj eMotion, Správce souborů, Poznámkový blok, Konektivita, Čtečka dokumentů, DAISY přehrávač a Přehrávač médií. Dále obsahuje 4 podnabídky: Knihovní služby, Nástroje, Nastavení a Nápověda.

První položkou v programové nabídce je „Můj eMotion“. Stisknete-li „Mezerník-4“, zobrazí se a přečte další položka. Opakovaným stiskem „Mezerník-4“ pokračujete v seznamu dolů. Na konci seznamu najdete položku „Nápověda“, což je poslední položka programové nabídky.

Na položku „Nápověda“ můžete také rychle skočit stisknutím „Mezerník-4-5-6“, když je vybráno „Můj eMotion“. Stiskněte „Mezerník-1-2-3“ a Braille eMotion 40 skočí zpět na začátek. Stisknutím „Enter“ položku spustíte nebo otevřete. Pokud jste v podnabídce a chcete se vrátit do hlavní programové nabídky, stiskněte „Mezerník-E“ nebo F4.

Nabídka „Knihovní služby“ obsahuje položky „Online DAISY“, „Stahování z BookShare“ a „Doplňkové služby“.

Nabídka „Nástroje“ obsahuje položky: Diktafon, Kalkulačka, Zobrazení data a času, Budík, Stopky, Záloha/Obnova flashdisku, Formátování, Časovač spánku a Aktualizace firmware Braille eMotion 40.

Nabídka „Nastavení“ obsahuje tyto položky: Braillovské předvolby, Hlasové předvolby, Obecné předvolby, Nastavení data a času, Nastavení internetu, Správce Bluetooth, Záloha/Obnova nastavení, Rychlý průvodce a Inicializace předvoleb Braille eMotion 40.

Nabídka „Nápověda“ obsahuje tyto položky: Uživatelská příručka a Informace o Braille eMotion.

Položka Uživatelská příručka otevře navigovatelnou verzi manuálu.

Dialog Informace o Braille eMotion obsahuje údaje o autorských právech, verzi systému, verzi firmwaru, MAC adresu a informace o servisu. Údaje z tohoto dialogu můžete uložit stisknutím klávesy Tab

(Mezerník-4-5 nebo F3), přechodem na tlačítko „Uložit“ a stisknutím „Enter“. Zařízení oznámí „Soubor s informacemi uložen na flashdisk“ a vy se vrátíte na tlačítko „Uložit“. Soubor se jmenuje bs-information.txt a je uložen na flashdisku.

Podrobnosti o jednotlivých programech naleznete v příslušných kapitolách tohoto návodu.

Tlačítko „Domů“ pro přístup do hlavní programové nabídky je příkladem globální klávesové zkratky. To znamená, že vás okamžitě přenesení do hlavní nabídky z jakéhokoli místa v systému. Pro většinu programů existují také globální příkazy pro rychlé spuštění, které se obvykle skládají z klávesy F1 nebo F3 a písmene či kombinace bodů. Úplný seznam naleznete v části „Přehled příkazů“.

2.2.1 SYMBOLY OVLÁDACÍCH PRVKŮ

Braille eMotion 40 používá několik speciálních symbolů k označení typu zobrazované informace (např. položky seznamu, nabídky, editačního pole). Tyto symboly se mohou objevovat „Před“ nebo „Za“ textem, případně nemusí být zobrazovány vůbec – záleží na nastavení **Informace** o prvku v nabídce Obecné **předvolby**. Například pokud je **Informace** o prvku nastavena na „Před“ a otevřete programové menu Poznámkového bloku, Braille eMotion 40 zobrazí text „MN Soubor (f) rozbalovací“ (což označuje položku menu s podnabídkou). Následující tabulka uvádí typy ovládacích prvků a symboly, které je indikují:

- **Menu** – symbol MN – menu, které má podnabídky.
- **Položka menu** – symbol PM – položka menu bez další podnabídky.
- **Položka seznamu** – symbol PS – položka v rámci seznamu.
- **Editační pole** – symbol EP – za tímto symbolem je uveden název pole. (Pole pro zadávání textu, která začínají symbolem „EP“, jsou jednořádková, např. vyhledávací pole.)

- **Editační víceřádkové pole** – symbol EVP – označuje víceřádkové editační pole.
- **Počítačové editační pole** – symbol PE – editační pole vyžadující zadání textu v počítačovém brailu (např. pole pro zadání názvu souboru).
- **Rozbalovací seznam** – symbol RS – označuje rozbalovací seznam, ve kterém můžete položku vybrat tlačítky pro posun nahoru/dolů. (*Příklad: „RS Typ:” v dialogu Otevřít v Poznámkovém bloku.*)
- **Editační rozbalovací seznam** – symbol ERS – umožňuje vybrat položku tlačítky pro posun nebo přímým zadáním. (*Příklad: „ERS Název souboru: (kurzor)” v dialogu Otevřít Poznámkového bloku.*)
- **Tlačítko výzvy** – symbol TV – objevuje se u dotazu vyžadujícího volbu Ano/Ne. Mezi „Ano” a „Ne” přepínáte stiskem mezerníku nebo Backspace. (*Příklad: při ukončení Poznámkového bloku: „TV Uložit: Ano” – můžete přepnout na NE mezerníkem.*)
- **Statický text** – symbol ST – označuje aktuální stav. (*Příklad: „ST bezejména.hbl/režim vkládání/zápis” v Poznámkovém bloku.*)

Tyto symboly vám pomáhají rozpoznat, s jakým typem ovládacího prvku či nabídky pracujete. Například pokud vidíte MN, PM nebo PS, víte, že můžete pomocí tlačítek pro posun nahoru/dolů nebo pomocí „Mezerník-1” a „Mezerník-4” procházet položky menu nebo seznamu. Pokud se zobrazuje ERS, EP, RS nebo EVP, nacházíte se v poli pro zadávání textu, kde je třeba psát. Pokud se objeví TL (symbol tlačítka), víte, že stiskem Enter aktivujete dané tlačítko.

2.3 Používání funkčních kláves

Braille eMotion 40 má čtyři funkční klávesy (F1–F4). Tyto klávesy slouží k otevírání nabídek, rušení akcí a přechodu na jiné prvky.

Klávesa F1 otevře dialog pro vyhledávání souborů odkudkoli v zařízení a v kombinaci s dalšími klávesami slouží ke spuštění různých programů Braille eMotion 40.

V rámci programů Braille eMotion 40 **klávesa F2** otevírá nabídku daného programu (obdobně jako Alt v prostředí Windows).

- Poznámka: Tuto funkci lze rovněž vyvolat stiskem „Mezerník-M”.

Klávesa F3 funguje jako klávesa Tab (Mezerník-4-5). **Mezerník-F3** slouží jako Shift+Tab (Mezerník-1-2). Klávesa F3 se také používá spolu s jinými klávesami ke spuštění programů Braille eMotion 40.

Klávesa F4 funguje jako klávesa Escape na PC. Lze ji nahradit kombinací „Mezerník-E”. (Pozor: Escape neukončuje program – k tomu slouží „Mezerník-Z” – ale zavírá otevřené nabídky, dialogy či dotazovací okna.)

Funkční klávesy lze také tisknout v kombinaci pro různé další úkoly.

Současným stiskem **F1+F2** vyvoláte funkci Page Up. Současným stiskem **F3+F4** vyvoláte Page Down. Kombinace **F1+F4** otevře seznam úloh. Současné stisknutí **F2+F3** přepíná mezi běžícími programy (podobně jako Alt+Tab na PC). (Seznam úloh a přepínání úloh jsou detailně popsány v kapitole 2.8.) Klávesy vlevo a vpravo od mezerníku označujeme jako **Control** a **Alt**. Je to proto, že v režimu terminálu fungují jako klávesy Ctrl a Alt standardní klávesnice, což umožňuje využívat klávesové zkratky ve čtečkách obrazovky. V interních aplikacích Braille eMotion 40 klávesy Control a Alt fungují podobně jako mezerník-1 a mezerník-4 a nabízejí alternativní způsob posouvání v nabídkách a seznamech.

Jak bylo vysvětleno v úvodu, tlačítko Domů, umístěné uprostřed přední strany, má několik funkcí. Stisknutím kdekoli mimo režim Terminálu se vrátíte do Hlavního menu. Rychlým dvojitém stisknutím vyvoláte Správce úloh. Rychlým trojitým stisknutím zapnete nebo vypnete hlasový výstup. Dlouhým stisknutím (více než 3 sekundy) uzamknete nebo odemknete

klávesnici. V režimu Terminálu tlačítko „Domů“ obvykle otevírá domovskou obrazovku nebo plochu připojeného zařízení.

Středové tlačítko „Režim“ se nachází uprostřed klávesnice mezi body 1 a 4. Krátkým stisknutím změníte aktuální režim Braillova písma (Počítačové písmo/plnopis). Stisknutím společně s klávesou Enter přepnete na další Braillovskou tabulku v pořadí. Stisknutím s klávesou Backspace přepnete na předchozí Braillovskou tabulku. Poznámka: Braillovskou tabulku a režim můžete změnit také v Braillovských předvolbách, které jsou popsány v další kapitole. Tlačítko „Režim“ se také používá v kombinaci s dalšími klávesami k ovládání přehrávání médií na pozadí.

V režimu Terminálu vyvolá tlačítko „Režim“ Schránku terminálu. Dále se používá ve spojení s jinými klávesami k přepínání připojení Braillovského řádku a k ovládání dalších funkcí souvisejících s konektivitou. Stisknutím tlačítek Režim a Mezerník přepínáte mezi režimem Terminálu a interními (samostatnými) programy zařízení.

Kurzorová tlačítka spolupracují s ostatními klávesami a podporují různé způsoby navigace, přehrávání médií na pozadí a další funkce. Pokud podržíte kurzorová tlačítka a současně stisknete levou nebo pravou klávesu pro posun, budete procházet různé možnosti nastavení pro tlačítko pro posun, které právě tisknete. Současné stisknutí kurzorového tlačítka a Enter pozastaví přehrávání nebo nahrávání na pozadí.

Při přehrávání médií na pozadí stiskněte kurzorové tlačítko s klávesou F1 nebo F3 pro posun zpět o nastavený časový index. Stisknutím kurzorového tlačítka s klávesou F2 nebo F4 se posunete o nastavený časový index vpřed. Použitím levého kurzorového tlačítka spolu s tlačítkem Režim změníte časový index v médiích na předchozí; pravým kurzorovým tlačítkem s tlačítkem Režim změníte index na následující.

Samotné stisknutí levého kurzorového tlačítka posouvá Braillovský řádek zpět a stisknutí pravého kurzorového tlačítka jej posouvá vpřed.

Jednotku, o kterou se řádek posouvá, lze definovat v „Braillovských předvolbách“ nebo ji lze upravit odkudkoli současným stisknutím obou kurzorových tlačítek najednou.

2.4 Napájení a baterie

Pro zjištění stavu baterie stiskněte **Mezerník-1-6** (braillové body 1 a 6 s mezerníkem) nebo dlouze stiskněte tlačítko snížení hlasitosti. Na zařízení se zobrazí dvě položky:

1. **Úroveň nabití baterie** – procento zbývajících kapacity baterie.
2. **Zdroj napájení** – zobrazuje, zda zařízení běží na baterii nebo ze síťového napájení (USB-C).

Klesne-li úroveň baterie pod 15 %, Braille eMotion 40 zobrazí stav baterie na braillovém displeji a hlasově oznámí, že zbývá méně než 15 % energie. Klesne-li úroveň pod 5 %, zařízení vydá varování, že zbývá méně než 5 % energie, a že Braille eMotion 40 se automaticky uspí za jednu minutu, pokud jej nepřipojíte k napájení. Když úroveň klesne na 2 %, zařízení se automaticky vypne.

*Poznámka: Pokud se baterie zcela vybije, zařízení nelze zapnout. Po připojení napájení v tomto stavu se na braillovém displeji objeví hlášení o nabíjení a procentu aktuálního nabití – to upozorňuje, že před zapnutím je třeba zařízení několik minut nabíjet.

Před pokusem o zapnutí zařízení doporučujeme zařízení nabít přibližně na 5 %. Jakmile se zobrazí stav nabíjení, podržte tlačítko napájení po dobu asi 5 sekund.

Před prvním použitím Braille eMotion 40 nabíjejte baterii po dobu alespoň 3 hodin. Během tohoto prvního nabíjení můžete přístroj používat, doporučujeme však, aby v takovém případě zůstalo zařízení připojeno k napájení po celé 3 hodiny, aby se baterie plně nabila.

Zařízení lze nabíjet jakoukoli nabíječkou typu USB-C. Přístroj je kompatibilní se specifikací Quick Charge. S přiloženým napájecím adaptérem by se měl nabít přibližně za 2,5 hodiny. Doba nabíjení se však může lišit v závislosti na parametrech použité nabíječky.

Braille eMotion 40 vydrží na jedno nabití v průměru přibližně 20 hodin provozu. Tato doba se však může výrazně lišit, pokud jsou připojena USB nebo Bluetooth zařízení, pokud přehráváte média apod.

2.5 Nastavení hlasitosti a dalších vlastností

Hlasitost přehrávání médií, hlasu syntetizéru a hlasu pro čtení můžete upravit pomocí tlačítka Ovládání hlasu a tlačítek hlasitosti na pravém boku zařízení. Stejně tak jimi lze měnit i další nastavení, jako rychlost řeči či ekvalizér médií.

Pro změnu určitého nastavení opakovaně stiskněte tlačítko Ovládání hlasu (nad tlačítka hlasitosti), dokud nedojdete k požadované položce nastavení. Poté tlačítka hlasitosti hodnotu této položky zvýšte nebo snižte.

Dostupná nastavení závisí na tom, ve které aplikaci či režimu se nacházíte, vždy však zahrnují hlavní hlasitost a k tomu kontextově příslušné volby.

V závislosti na tom, kde se v zařízení Braille eMotion 40 nacházíte, jsou k dispozici následující nastavení:

1. Z Hlavního menu: Hlasitost, rychlost a výška hlasu
2. Z Přehrávače médií: Hlasitost médií, Rychlost přehrávání médií a Ekvalizér.
3. Během čtení DAISY textů a dokumentů: Hlasitost předčítání, Rychlost předčítání a Výška hlasu předčítání.
4. Během přehrávání DAISY audio knih: Hlasitost DAISY audia a Rychlost DAISY audia.

*Poznámka: Po 5 vteřinách nečinnosti se tlačítka hlasitosti automaticky vrátí k ovládání hlasitosti aktuálního obsahu. Upozorní vás na to krátké pípnutí. Všechna související nastavení pro aktuální režim můžete vrátit na výchozí hodnoty dlouhým stiskem tlačítka Ovládání hlasu.

Dlouhým stiskem tlačítka snížení hlasitosti zařízení oznámí stav baterie a nabíjení. Dlouhým stiskem tlačítka zvýšení hlasitosti zařízení oznámí aktuální čas.

2.6 Používání hlasu a braillu

Při používání Braille eMotion 40 si můžete zvolit, zda budete informace vnímat pouze v braillově písmu, pouze hlasem, nebo oběma způsoby současně. Není však možné vypnout zároveň braillský i hlasový výstup – neměli byste pak žádný způsob výstupu informací. Pomocí kombinace **Backspace-F2** zapnete nebo vypnete hlasový výstup. Stiskem **Backspace-F3** zapnete nebo vypnete braillský výstup. Tato nastavení lze ovládat i v dialogích **Braillské předvolby** a **Hlasové předvolby** v menu **Nastavení**.

2.7 Zadávání textu

V každém dokumentu, editačním poli nebo víceřádkovém editačním poli můžete zadávat text buď v plnopisu nebo v počítačovém písmu. Ve výchozím nastavení zařízení používá počítačové písmo. Některé části systému – například pole pro názvy souborů – jsou definovány jako „počítačové editační pole“ a vyžadují zadávat text v počítačovém písmu.

Pro zadání velkého písmena v počítačovém písmu použijte znak pro velké písmeno **Mezerník-U** před příslušným písmenem. Například chcete-li v počítačovém poli napsat velké **H**, stiskněte **Mezerník-U**, pak písmeno **h**. Pokud stisknete **Mezerník-U** dvakrát, zapnete CapsLock (vypnete jej opětovným stiskem **Mezerník-U**). Alternativně můžete pro napsání jednoho velkého písmene stisknout **Mezerník+Backspace** současně s daným písmenem nebo je můžete zadávat v osmibodovém Braillu (tedy s bodem 7) i bez soutisku s klávesou Mezerník. Znak **@** (zavináč) vložíte pomocí bodů 124568, stejně tak ostatní speciální znaky vkládejte pomocí osmibodového zápisu.

Pro zadávání číslí v plnopisu použijte vždy **číselný znak** před číslem. V počítačovém písmu se číselný znak nepoužívá – číslíce se zadávají s bodem 8.

2.8 Multitasking

Braille eMotion 40 umožňuje provozovat více úloh současně. Můžete například pracovat v Poznámkovém bloku a zároveň poslouchat hudbu a vkládat výpočty do dokumentu. Pro takovou paralelní práci nejprve otevřete aplikaci **Přehrávač médií** a spustíte přehrávání hudebního souboru. Poté, zatímco hudba hraje, stiskněte klávesu Domů pro vyvolání programové nabídky a spustíte **Poznámkový blok**.

Pokud se pokusíte spustit program, který už je spuštěný, Braille eMotion 40 neotevře novou instanci tohoto programu, ale přepne vás zpět do instance, která již běží. Například pracujete-li na dokumentu s názvem „Notes” a spustíte **Správce souborů**, poté v seznamu souborů otevřete soubor „journal”, Poznámkový blok se nespustí podruhé – místo toho otevře soubor „journal” v téže instanci Poznámkového bloku, kde už je otevřen dokument „notes”. Mezi několika otevřenými dokumenty v jedné instanci Poznámkového bloku můžete přepínat klávesami **F3** a **Mezerník-F3** – viz kapitola 5.

Pro přepínání mezi aktuálně spuštěnými programy stiskněte kombinaci **F1-F4** (současně) nebo rychle dvakrát klávesu Domů – tím otevřete **Seznam úloh**. Seznam úloh zobrazuje všechny běžící programy jako položky seznamu. Pro přepnutí do některé aplikace na ni přejděte a stiskněte Enter. Pro vynucené ukončení vybrané aplikace v seznamu stiskněte **Mezerník-D**. Pro zavření všech aplikací v seznamu stiskněte **F3** (tabulátor) pro přechod na tlačítko Zavřít vše a stiskněte Enter, případně stiskněte klávesy **Enter+Mezerník-D** zároveň.

Pokud jste otevřeli programovou nabídku pomocí klávesy Domů nebo Seznam úloh pomocí F1-F4, ale rozhodnete se nepřepínat aplikaci,

můžete se vrátit do předchozí aplikace stiskem Escape (**Mezerník-E** nebo **F4**).

K rychlému přepínání mezi běžícími programy slouží také klávesy **F2-F3**: stiskněte je současně a cyklicky se přepnete na další otevřenou aplikaci, aniž byste museli otevírat Seznam úloh (obdoba Alt+Tab). Pokud máte spuštěny tři programy a jste ve druhém z nich, stisk **F2+F3** vás přesune do třetího programu; stisk **F2+F3** znovu vás přenesse do prvního programu.

V uvedeném případě, pokud stisknete **Mezerník-Z** (příkaz Zavřít) pro ukončení aktuálně otevřeného programu, vrátíte se tím do předchozího programu v pořadí. Pokud běží jen jeden program, stisk Mezerník-Z jej zavře a zobrazí se hlavní programová nabídka.

2.9 Uzamčení kláves

Pro zamezení nechtěných stisků můžete uzamknout všechna tlačítka Braille eMotion 40. Pro uzamčení klávesnice podržte klávesu Domů (cca 3 sekundy). Jakmile podržíte klávesu Domů dostatečně dlouho, eMotion vydá zvukový signál, který vás upozorní, že můžete klávesu pustit. Zařízení hlasově oznámí „Všechny klávesy uzamčeny” – tím jsou deaktivovány všechny klávesy přístroje, včetně vypínače. Pro odemknutí klávesnice opět dlouze stiskněte klávesu Domů; zařízení se vrátí do normálního režimu. Vzhledem k umístění klávesy ‚Domů’ na přední straně zařízení, kde je snadno přístupná, může dojít k jejímu neúmyslnému stisknutí. Z tohoto důvodu se funkce zamknutí/odemknutí neaktivuje, pokud klávesu podržíte déle než 5 sekund, protože se předpokládá, že šlo o náhodný dlouhý stisk.

2.10 Režim pro ovládání jednou rukou

Braille eMotion 40 poskytuje režim pro uživatele, kteří mohou zadávat braillovo písmo pouze jednou rukou. Pro zapnutí nebo vypnutí **režimu**

jedné ruky stiskněte kombinaci **Backspace-1-2-3**. (Případně tuto volbu najdete v dialogu Obecné předvolby.)

Je-li režim jedné ruky aktivní, zadávejte text následujícím způsobem:

1. Pro napsání znaků stiskněte potřebné body jednotlivě nebo současně v libovolném pořadí. Jakmile zadáte všechny body požadovaného písmena, stiskněte mezerník pro potvrzení znaku. Například pro písmeno „h” (body 1-2-5) můžete stisknout postupně nebo současně bod 1 a bod 2, poté bod 5, a nakonec mezerník k dokončení zadání písmena.
2. Pro zadání příkazu, který obsahuje mezerník (např. „Mezerník-o”, tj. body 1-3-5), stiskněte mezerník **před** zadáním kombinace bodů i **po** jejím zadání. Například pro příkaz „Mezerník-o” stiskněte nejprve mezerník, poté body 1, 3 a 5 (jednotlivě nebo naráz v libovolném sledu) a pak znovu mezerník.
3. Pro příkaz, který obsahuje Backspace nebo Enter (např. „Enter-l”, tj. body 1-2-3), stiskněte danou klávesu (Backspace nebo Enter) **před** zadáním kombinace bodů. Poté stiskněte požadované body a nakonec stiskněte mezerník. Například pro příkaz „Enter-l” stiskněte nejprve Enter, pak body 1-2-3 a poté mezerník.
4. Pro stisknutí kláves „Mezerník“, „Backspace“ a „Enter“ stiskněte danou klávesu dvakrát. Například pro vytvoření mezery mezi slovy stiskněte klávesu „Mezerník“ dvakrát.

Ovládání tlačítek pro posun a funkčních kláves zůstává stejné jako v normálním režimu.

Pokud je zapnutý režim jedné ruky, Braille eMotion 40 to oznámí při každém zapnutí a zároveň uvede, jak se vrátit k běžnému ovládání.

2.11 Používání režimu psaní

Při rychlém psaní v dokumentu se může stát, že omylem spustíte nějaký navigační příkaz. Proto je k dispozici **Režim psaní**, ve kterém jsou navigační klávesy dočasně deaktivovány. Pro zapnutí Režimu psaní v

otevřeném dokumentu stiskněte **Backspace-Mezerník-Enter-M**. Zařízení oznámí a zobrazí hlášení „Spuštěn režim psaní“. V Režimu psaní, pokud stisknete **Mezerník-bod 4**, neprovedete příkaz „další řádek“, ale skutečně vložíte mezeru a bod 4 do textu. Pro ukončení Režimu psaní znovu stiskněte **Backspace-Mezerník-Enter-M**. Zařízení oznámí „Ukončen režim psaní“. Poté opět fungují běžné navigační příkazy jako obvykle.

2.12 Speciální spouštěcí sekvence

Braille eMotion 40 nabízí několik klávesových zkratk při zapínání zařízení, které umožní start v určitých režimech – např. v režimu jedné ruky nebo s vypnutým hlasem. Tyto kombinace se používají při zapínání z úplně vypnutého stavu (nefungují při probouzení ze spánku):

Podržíte-li při zapínání klávesu **F1**, zařízení se spustí s vypnutým hlasovým výstupem.

Podržíte-li při zapnutí klávesu **F2**, zařízení se spustí s hlasovým výstupem zapnutým.

Podržením klávesy **F3** při zapínání spustíte zařízení v režimu Jedné ruky.

Podržením klávesy **F4** při zapínání spustíte zařízení s vypnutým režimem jedné ruky.

Podržíte-li při zapínání tlačítko „Domů“, uvedete všechna nastavení Braille eMotion 40 zpět na tovární hodnoty.

Podržením kombinace **F3+F4** při zapnutí provedete formátování interní flash paměti.

3. Přizpůsobení zobrazovače Braille eMotion 40

Když poprvé obdržíte své zařízení, pravděpodobně jej budete chtít nastavit podle svých potřeb. V menu **Nastavení** můžete zařízení Braille eMotion 40 konfigurovat a upravit tak, aby vám vyhovovalo.

Pro otevření nabídky Nastavení stiskněte klávesu Domů pro zobrazení hlavní nabídky, poté se pomocí **Mezerník-4** přesuňte na položku Nastavení a stiskněte Enter. (Rychlejším způsobem je z hlavní nabídky stisknout písmeno **S**, čímž se menu Nastavení otevře přímo.)

V nabídce Nastavení jsou položky: Braillské předvolby, Hlasové předvolby, Obecné předvolby, Nastavení data a času, Nastavení internetu, Správce Bluetooth, Záloha/Obnova nastavení Braille eMotion, Rychlý průvodce a Inicializace předvoleb Braille eMotion. Následující podkapitoly vysvětlují každou z těchto položek podrobně.

V každém dialogu nastavení se pohybujete mezi volbami pomocí **Mezerník-1** (předchozí) a **Mezerník-4** (další). Přepnout volbu zapnuto/vypnuto nebo procházet možné hodnoty nastavení můžete klávesami mezerníku a Backspace. Pro uložení změn stiskněte Enter (nebo přejděte na tlačítko **Potvrdit** a stiskněte Enter). Zařízení oznámí „Předvolby uloženy“ a vrátí vás zpět. Pro zrušení bez uložení stiskněte klávesu F4, kombinaci **Mezerník-E** nebo **Mezerník-Z**.

Mnohé z těchto nastavení mají také přiřazeny globální klávesové zkratky, takže je můžete upravit odkudkoliv. Pokud jste v dialogu nastavení a máte fokus na určité volbě, stiskněte **Mezerník-3-6** – zařízení oznámí přístupovou klávesu pro tuto volbu (pro použití v menu) i případnou globální klávesovou zkratku. Kromě toho můžete odkudkoliv v zařízení stisknout **Mezerník-O** pro rychlý přístup k podnabídce s hlavními kategoriemi nastavení: Braillské předvolby, Hlasové předvolby a Obecné předvolby. Změny provedené v tomto rychlém menu působí globálně. (Je však možné nastavit i specifické hodnoty pro hlas čtení v Poznámkovém bloku, Čtečce dokumentů a Daisy přehrávači nezávisle

na globálních nastaveních – tyto najdete v menu Soubor daných programů pod volbou Nastavení hlasu.)

3.1 Braillské předvolby

V dialogu Braillské předvolby jsou k dispozici následující volby (v závorkách je uvedena přístupová klávesa v dialogu, v uvozovkách globální klávesová zkratka, je-li k dispozici):

1. Braillský řádek – (B) – „Backspace-F3” – zapne nebo vypne braillský výstup.
2. Braillský kurzor – (C) – „F4 + tlačítko pro posun nahoru” – nastavuje vzhled kurzoru na braillském displeji: vždy, Blikání nebo vypnut. (Kurzor se obvykle zobrazuje body 7-8; při označování textu označují konec výběru blikající body 1-2-3-4-5-6-7-8.)
3. Osmibodový režim – (E) – „F1 + tlačítko pro posun dolů” – zapne/vypne osmibodový režim pro zadávání brailu.
4. Vstupní/výstupní režim – (G) – „Mezerník-G nebo tlačítko Režim” – zvolí, jaký režim braillova písma se používá při zobrazování a zadávání textu: Plnopis, zkratkopis nebo Počítačové písmo.
5. Používat počítačové písmo – (I) – „F2-F3-X” – umožňuje přepnout do režimu počítačového braillského vstupu bez ohledu na nastavený vstupní/výstupní režim.
6. Braillská tabulka – (C) – „režim Backspace + Režim Enter” – nastavuje překlad brailu na text a naopak: volby US, UK, UEB nebo různé zahraniční braillské tabulky. (Pokud zvolíte zahraniční braillskou tabulku, můžete číst a psát braillovo písmo podle pravidel daného jazyka. Jazyk brailu ovlivňuje i popisky seznamů, rozbalovacích seznamů a editačních polí, nicméně systémové nabídky, tlačítka a statické texty zůstávají v češtině.)
7. Braillské výukové tabulky: (L). Tato položka se zobrazí pouze v případě, že je nastavena tabulka UEB (Unified English Braille). Umožňuje vybrat si z několika Braillských tabulek odpovídajících

různým úrovním osnov, které jsou určeny pro studenty přecházející z plnopisu na zkratkopis. Pokud je nastavena Braillovská výuková tabulka, bude překlad i zpětný přepis probíhat pouze u zkratk obsažených ve zvolené úrovni lekcí. Ve výchozím nastavení je tato funkce vypnuta, což znamená, že pokud je vstupní/výstupní režim nastaven na „Zkratkopis“, budou překládány a zpětně přepisovány všechny zkratky kódu UEB.

8. Čas zobrazení zprávy – (M) – definuje, jak Braille eMotion 40 nakládá se systémovými hlášeními: Ignorovat, Čekat na stisk klávesy nebo zobrazit po dobu 1 až 10 sekund, než zmizí.
9. Levá tlačítka pro posun – (L, levé kurzorové tlačítko + levé tlačítko pro posun nahoru nebo dolů) – určuje funkci levých tlačítek pro posun: Posun o délku řádku, Posun o řádek, Posun o znak, Posun o odstavec nebo Posun o větu).
10. Pravá tlačítka pro posun – (R, pravé kurzorové tlačítko + pravé tlačítko pro posun nahoru nebo dolů) – totéž pro pravou sadu tlačítek pro posun (stejně volby jako u levých).
11. Kurzorové klávesy – (K) – „Levý kurzor + Pravý kurzor“ – definuje navigační funkci kurzorových tlačítek při samostatném stisku; nabízí stejné možnosti posunu jako tlačítka pro posun výše.
12. Obrátit navigaci kurzorových kláves - (R): - umožňuje obrátit směr posunu u levé a pravé kurzorové klávesy.

3.2 Hlasové předvolby

V dialogu Hlasové předvolby najdete tyto volby. U každé volby je v závorce uvedena přístupová klávesa, a pokud je k dispozici globální klávesová zkratka, je zobrazena v uvozovkách.

1. Hlas – (V) – „Backspace-F2” – zapíná/vypíná hlasový výstup.
2. Jméno hlasu – (N) – umožňuje zvolit konkrétní syntetický hlas pro čtení.

3. Použít sekundární hlas: (V). Určuje, zda se má při plynulém čtení textu v kombinaci více jazyků používat sekundární hlas pro daný jazyk.
4. Jméno sekundárního hlasu: (S). Umožňuje vybrat konkrétní profil hlasu pro sekundární jazyk. *Tato položka se nezobrazí, pokud je volba „Použít sekundární hlas“ vypnuta.
5. Hlas při posunu: (S). Zvolte, zda má Braille eMotion 40 předčítat text během používání tlačítek pro posun při čtení.
6. Hlasitost řeči – (L), "Backspace-F1 a Backspace-F4" - nastavení hlasitosti hlasového výstupu.
7. Rychlost řeči - (L), "Mezerník-F1 a Mezerník-F4" – nastavení rychlosti hlasového výstupu.
8. Výška řeči (T), "Enter-F1 a Enter-F4" – nastavení výšky hlasového výstupu.
9. Úroveň interpunkce – volba, kolik interpunkčních znaků hlas čte (vše, Interpunkce, Symboly, Interpunkce a symboly nebo Vypnuto).
10. Odezva klávesnice: (K). Určuje, jak Braille eMotion 40 mluví během psaní: „Znaky a slova“, „Znaky“, „Slova“ nebo „Vypnuto“.
11. Upozornění na velká písmena: (U). Zvolte způsob, jakým vás Braille eMotion 40 upozorní na velké písmeno (buď při psaní, nebo při procházení dokumentu či editačního pole po znacích): „Vypnuto“, „Ohlásit vel“ nebo „Výška“.
12. Číslo: (N). Určuje, jak Braille eMotion 40 vyslovuje čísla: Pokud je nastaveno na „Zapnuto“, čte Braille eMotion 40 celá čísla; pokud je „Vypnuto“, čte jednotlivé číslice.

*Poznámka: Hlasitost, rychlost a výšku řeči lze ovládat také pomocí tlačítek Ovládání hlasu a Hlasitost, jak je popsáno v předchozí kapitole.

Chcete-li nainstalovat další hlasy, stiskněte v seznamu Nastavení hlasu klávesu „F3“ a poté stiskněte „Enter“ na tlačítku „Instalovat hlas“.

Ocitnete se v seznamu hlasů Vocalizer, které lze do Braille eMotion 40 nainstalovat. Pro pohyb v seznamu použijte zkratky „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ a stisknutím klávesy „Enter“ nainstalujete vybraný hlas.

Chcete-li nainstalovat více hlasů najednou, označte v seznamu každý požadovaný hlas stisknutím „Mezerníku“ a poté stiskněte „Enter“ pro instalaci všech vybraných hlasů.

3.3 Obecné předvolby

1. Hlavní hlasitost – (V) – „Backspace+Mezerník-F1“ a „Backspace+Mezerník-F4“ (nebo přímo tlačítka zvýšení/snížení hlasitosti) – ovládá hlavní hlasitost zařízení (včetně systémových zvuků, médií a řeči).
2. Systémová upozornění – (A) – volba, zda má Braille eMotion 40 upozorňovat na určité události zvukem, vibrací, kombinací obojího, nebo vůbec.
3. Upozornění na baterii – (B) – volba, jak bude zařízení signalizovat nízký stav baterie: Zpráva, Zvuk, Zpráva při kritickém stavu nebo Zvuk při kritickém stavu.
4. Přehrát zvuk při zapnutí/vypnutí – (P) – zapne/vypne přehrání znělky při zapnutí a vypnutí Braille eMotion 40.
5. Přeskakovat prázdné řádky – (E) – volba, zda má zařízení oznamovat prázdný řádek slovem „Prázdný“, nebo prázdné řádky při čtení přeskakovat.
6. Informace o prvku – (I) – určuje, zda a kdy se hlásí informace o typu ovládacího prvku, na kterém stojíte (položka seznamu, menu, rozbalovací seznam apod.): volby Před, Za a Vypnuto.
7. Skrýt hesla – (P) – volba, zda budou při zadávání hesla jednotlivé znaky skryté.
8. Informace o klávesové zkratce – (H) – určuje, jak se oznamují klávesové zkratky v nápovědách: jako písmena, braillové body, pouze Brail nebo vypnuto).
9. Ohlašovat přístupové klávesy – (S) – volba, zda Braille eMotion 40 při procházení menu hlasem vyslovuje i příslušnou přístupovou klávesu dané položky.

10. Režim spánku: (P). Nastavte Braille eMotion 40 tak, aby šetřil energii automatickým vypnutím po určité době nečinnosti: „Zapnuto“, „Vypnuto“ nebo „Zpráva“. (Aktivní pouze při napájení z baterie.)
11. Zapnutí režimu spánku: (K). Pomocí této volby nastavte dobu nečinnosti před přechodem do režimu spánku: 10 minut, 20 minut nebo 30 minut.
12. Režim jedné ruky: (H). Tato volba umožňuje uživatelům, kteří mohou ovládat zařízení pouze jednou rukou, používat Braille eMotion 40 ve specifickém režimu přizpůsobeném tomuto účelu. Podrobné informace o režimu jedné ruky naleznete v části 2.10.
13. Výchozí typ dokumentu pro Poznámkový blok: (Q). Nastavte výchozí formát pro nové dokumenty vytvořené v Poznámkovém bloku: „Dokument DOCX“, „Dokument Sense“, „Braillovský dokument“, „Dokument DOC“ nebo „Textový dokument“.
14. Automaticky synchronizovat s časovým serverem: (T). Pomocí této funkce můžete zajistit přesnost času v zařízení Braille eMotion 40 synchronizací s atomovými hodinami, pokud je zařízení připojeno k internetu.
15. Oznamování času: (T). Nastavte Braille eMotion 40 tak, aby ohlašoval čas každých 5 minut, 10 minut, 30 minut nebo každou hodinu.
16. Indikátor průběhu: (P). Definuje, jakým způsobem je signalizován průběh úloh (např. otevírání dokumentu nebo kopírování souborů): „Tichý“ (bez indikace), „Zvuk“ (nepřetržité pípání během provádění úlohy) a „Zpráva“ (průběh se zobrazuje v procentech).
17. Přenášet zvuk během připojení: (B). Určuje, zda se při připojení v režimu Bluetooth terminálu (braillovského řádku) bude zvuk z připojeného zařízení přenášet do reproduktorů/sluchátek eMotion.
18. Jazyk: (L). Umožňuje snadno změnit systémový jazyk zařízení na jakoukoli dostupnou lokalizaci firmwaru. Poznámky: V současné době je třeba Braillovo písmo a hlasový výstup (TTS) měnit samostatně v jejich příslušných nastaveních. Navíc je nutné

všechny otevřené aplikace zavřít a znovu otevřít, aby se v nich zvolený jazyk projevil.

3.4 Nastavení data a času

Pro nastavení interních hodin zvolte v menu Nastavení položku Nastavení data a času. Lze ji otevřít také stiskem **T** z hlavního menu. Dialogové okno ‚Nastavení času a data‘ můžete spustit odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky ‚F3-T‘.

Nastavení data a času je dialogové okno, které se skládá z následujících položek: ‚Časové pásmo‘, ‚Formát času‘, ‚Čas‘, ‚Formát data‘, ‚Datum‘, ‚Synchronizovat s časovým serverem‘, tlačítka ‚Potvrdit‘ a tlačítka ‚Ukončit‘. Mezi těmito položkami se můžete pohybovat stisknutím klávesy ‚F3‘ nebo kombinace ‚Mezerník-F3‘.

Jakmile aktivujete položku „Nastavení data a času“, zobrazí se „Časové pásmo?“ následované výchozím časovým pásmem. Požadované časové pásmo si můžete vybrat pomocí zkratk „Mezera-1“ nebo „Mezera-4“, případně napsáním prvního písmene daného pásma. Po dokončení se přesuňte na další položku stisknutím „F3“.

Další položkou je „Formát času“, kde jsou na výběr možnosti 12hodinový a 24hodinový čas. Mezi těmito dvěma formáty můžete přepínat pomocí „Mezera-1“ nebo „Mezera-4“.

Následuje položka „Čas“. Při psaní času oddělujte hodiny a minuty mezerou nebo dvojtečkou. Pokud ve formátu času zvolíte 12hodinový režim, za hodinami a minutami se zobrazí dopolední (dop) nebo odpolední (odp) čas. V tomto režimu můžete mezi dop a odp přepínat stisknutím „Mezera-X“.

Tabulátorem přejděte na „Formát data“. Můžete si zvolit zobrazení data v „krátkém“ nebo „dlouhém“ formátu. Krátký formát zobrazuje datum číselně, zatímco dlouhý formát vypisuje měsíc slovy a zobrazuje datum

v literární podobě. Mezi těmito formáty přepínejte pomocí „Mezera-1“ a „Mezera-4“.

Další položkou je „Datum“. Den, měsíc a rok zapište ve formátu dd/mm/rrrr. Použijte 2 číslice pro den, 2 pro měsíc a 4 číslice pro rok, přičemž je oddělte mezerou nebo lomítkem.

Další položka je „Synchronizovat s časovým serverem“, která slouží k nastavení přesného času a data z internetu. Tato funkce je mimořádně užitečná, pokud se čas na vašem zařízení Braille eMotion 40 předchází nebo opoždí. Pro spuštění této funkce musí být zařízení připojeno k internetu. Jakmile jste připojeni, stiskněte „Enter“ na tlačítku „Synchronizovat s časovým serverem“. Po dokončení se synchronizovaný čas a datum zobrazí v příslušných editačních polích.

Pokud nechcete zadávat údaje o čase a datu přímo psaním, můžete k navigaci použít následující příkazy:

Při nastavování času:

Posun o 1 hodinu vpřed: Mezera-4

Posun o 1 hodinu zpět: Mezera-1

Posun o 10 minut vpřed: Mezera-5

Posun o 10 minut zpět: Mezera-2

Posun o 1 minutu vpřed: Mezera-6

Posun o 1 minutu zpět: Mezera-3

Při nastavování data:

Další den: Mezera-6

Předchozí den: Mezera-3

Další týden: Mezera-5

Předchozí týden: Mezera-2

Další měsíc: Mezera-4

Předchozí měsíc: Mezera-1

Další rok: Mezera-5-6

Předchozí rok: Mezera-2-3

Jakmile dokončíte zadávání všech informací, stiskněte „Enter“ pro uložení nastavení, nebo přejděte tabulátorem na tlačítko „Potvrdit“ a stiskněte „Enter“. Poté se vrátíte do nabídky „Nastavení“.

3.5 Nastavení internetu

Funkce „Nastavení internetu“ slouží ke konfiguraci vašeho zařízení Braille eMotion 40 pro přístup k internetu pomocí bezdrátového připojení (Wi-Fi).

Pro aktivaci „Nastavení internetu“ stiskněte „Enter“ na položce „Nastavení internetu“ v menu „Nastavení“, nebo stiskněte písmeno „I“. Nabídku „Nastavení internetu“ můžete otevřít odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky „F3-I“ nebo dlouhým stisknutím klávesy „Wi-Fi“ v levé horní části klávesnice.

3.5.1 NASTAVENÍ BEZDRÁTOVÉ SÍŤ LAN

Před nastavením bezdrátového připojení k síti LAN se ujistěte, že je bezdrátová síť zapnutá. Wi-Fi můžete zapnout a vypnout odkudkoli na Braille eMotion 40 krátkým stisknutím klávesy „Wi-Fi“. Pokud toto nastavení zvolíte v době, kdy je bezdrátová síť vypnutá, Braille eMotion 40 ji automaticky aktivuje.

Dialogové okno „Bezdrátová síť LAN“ se skládá ze seznamu „přístupových bodů“, tlačítka „Pokročilé“, tlačítka „Možnosti“ a tlačítka „Zavřít“. Mezi těmito ovládacími prvky se můžete pohybovat stisknutím „F3“ nebo „Mezera-F3“. Pokud není bezdrátová síť zapnutá, seznam „přístupových bodů“ zobrazuje „žádné položky“.

Když je Wi-Fi zapnutá, seznam zobrazuje bezdrátové přístupové body (sítě) v dosahu vašeho braillovského řádku. Seznam zobrazuje název

přístupového bodu, typ šifrování a sílu signálu (např. linksys, šifrování: WEP, síla signálu: dobrá). Pokud je v seznamu více přístupových bodů, můžete se mezi nimi pohybovat pomocí „Mezera-1“ nebo „Mezera-4“.

Přejděte na přístupový bod, ke kterému se chcete připojit, a stiskněte „Enter“. Pokud přístupový bod není šifrován, zařízení oznámí: „Připojování k (název sítě)“. Pokud je připojení úspěšné, ozve se zvuk spojení. Pokud je síť šifrovaná a vyžaduje síťový klíč, po stisknutí „Enter“ se zobrazí editační pole „Heslo sítě“. Zadejte heslo v počítačovém písmu a stiskněte „Enter“. Jsou-li nastavení správná, přístroj oznámí: „Nastavení profilu dokončeno“ a ozve se zvuk spojení.

Pokročilé nastavení

Dialogové okno „Pokročilé“ slouží k úpravě stávajícího profilu, ručnímu přidání nového profilu nebo ke kontrole nastavení. Stisknutí „Enter“ na tlačítku „Pokročilé“ (při zapnuté Wi-Fi) zobrazí seznam profilů uložených v zařízení.

V tomto okně je 6 ovládacích prvků: „seznam profilů“, tlačítko „Připojit“, tlačítko „Přidat“, tlačítko „Odstranit“, tlačítko „Vlastnosti“ a tlačítko „Zavřít“. Mezi nimi se pohybujte pomocí „F3“ nebo „Mezera-F3“, v seznamu profilů pak pomocí „Mezera-1“ a „Mezera-4“.

Použití tlačítka „Přidat“: Slouží k ručnímu přidání profilu, zejména u sítí se skrytým SSID. Dialog „Přidat“ obsahuje 6 ovládacích prvků:

1. Název sítě (SSID): Zadejte ID sítě v počítačovém písmu.
2. Zabezpečení: Pomocí Mezerníku vyberte typ zabezpečení.
3. Heslo: Pokud síť není otevřená, zadejte heslo v počítačovém písmu.
4. Zobrazit pokročilé možnosti: Zaškrťovací políčko pro přístup k detailnímu nastavení. Pokud jej zaškrtnete, objeví se následující možnosti (v pořadí tabulátoru):

A) Nastavení IP: Pomocí mezerníku zvolte mezi automatickým) nebo ručním nastavením. Ruční volbu vyberte v případě, že potřebujete zařízení nastavit konkrétní IP adresu. Pokud zvolíte Ruční, pomocí

tabulátoru se přesuňte do dalších editačních polí a vyplňte související údaje.

5. Tlačítko Potvrdit: Stisknutím „Enter“ uložte nastavení.
6. Tlačítko Zrušit: Výběrem tohoto tlačítka můžete nastavení zrušit.

Chcete-li profil smazat, vyberte jej v seznamu a stiskněte „R“ nebo přejděte na tlačítko „Odstranit“ a stiskněte „Enter“.

Chcete-li získat informace o vybraném profilu ze seznamu profilů, přejděte pomocí tabulátoru na tlačítko „Vlastnosti“ a stiskněte „Enter“. V dialogovém okně „Vlastnosti“ můžete u každého profilu znovu potvrdit nebo upravit informace.

Okno „Pokročilé“ ukončíte zkratkou „Mezera-E“ nebo „Mezera-Z“.

Dialog „Možnosti“ umožňuje nastavit, jak zařízení vyhledává síť. Pomocí Mezerníku upravte volby a stiskněte „Enter“ pro uložení.

První volba určuje, zda se Wi-Fi zapne automaticky.

Druhá volba určuje, zda chcete dostávat upozornění na dostupné síť.

3.6 Správce Bluetooth

Braille eMotion 40 podporuje technologii Bluetooth, což znamená, že jej můžete bezdrátově připojit k Bluetooth sluchátkům a reproduktorům bez nutnosti použití kabelů. Bluetooth lze také využít k připojení Braille eMotion 40 jako brailského řádku ke kompatibilnímu odečítači obrazovky (viz kapitola 6). Na rozdíl od tradiční bezdrátové sítě (WLAN) je dosah těchto sítí omezen přibližně na 10 metrů nebo méně. Bluetooth umožňuje uživatelům prostřednictvím tohoto bezdrátového spojení přenášet různé druhy informací.

Funkci Bluetooth můžete zapnout nebo vypnout odkudkoli v zařízení stisknutím tlačítka „Bluetooth“ v levé horní části klávesnice.

Jak otevřít Správce Bluetooth:

Pro přístup ke Správci Bluetooth přejděte v hlavní programové nabídce na položku „Nastavení“ a stiskněte Enter.

Následně přejděte na „Správce Bluetooth“ a znovu stiskněte Enter.

Správce Bluetooth můžete také spustit odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky „F3-M“.

3.6.1 SEZNAM ZAŘÍZENÍ BLUETOOTH

Po aktivaci Správce Bluetooth se zobrazí dialogové okno se dvěma položkami: seznam spárovaných zařízení a tlačítko „Hledat“ pro vyhledání dostupných zařízení v okolí. Pokud máte v blízkosti například zapnutá Bluetooth sluchátka, Braille eMotion 40 se je pokusí vyhledat.

Vyhledání všech dostupných zařízení v dosahu může trvat 30 až 40 sekund.

Zařízení oznámí hlasem i na displeji zprávu: „Vyhledávání zařízení. Čekejte prosím...“.

Průběh vyhledávání je na braillovém displeji indikován postupným zaplňováním všech bodů v buňkách (plné znaky).

Jakmile je zařízení detekováno, Braille eMotion 40 oznámí: „Nalezeno [název zařízení]“.

Poznámka: Během vyhledávání zařízení Braille eMotion 40 nereaguje na stisknutí kláves. Probíhající skenování nelze zrušit; musíte počkat na jeho dokončení, než se přístroj vrátí do běžného provozu.

Po dokončení vyhledávání se kurzor přesune do Seznamu Bluetooth zařízení.

Pokud byla nalezena zařízení v dosahu, zobrazí se v tomto seznamu.

Pokud nebyla nalezena žádná zařízení, přístroj oznámí: „Žádné položky“.

Pro procházení seznamem použijte zkratky Mezerník+1 nebo Mezerník+4.

Pro výběr konkrétního zařízení stiskněte Enter na jeho názvu.

Pokud již bylo zařízení dříve spárováno, nastavení připojení se automaticky uloží.

Pokud chcete informace o spárování odstranit, stiskněte na názvu zařízení v seznamu Mezerník+D. Přístroj oznámí: „Nastavení zařízení byla odstraněna“. Odstranění nastavení se projeví pouze u aktuálního zařízení.

V seznamu zařízení Bluetooth můžete otevřít menu stisknutím klávesy „F2“. „Menu seznamu zařízení Bluetooth“ obsahuje položky „Znovu vyhledat“, „Odebrat zařízení“ a „Ukončit“. Mezi položkami menu se můžete pohybovat pomocí zkratk „Mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“.

První položkou menu je „Znovu vyhledat“. Tato volba spustí nové vyhledávání dalších Bluetooth zařízení. Tuto položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“ na volbě „Znovu vyhledat“ v menu. Aktivovat ji můžete také přímo ze seznamu stisknutím „Enter-R“.

Další položkou menu je „Odebrat zařízení“. Tato položka vám umožní odstranit nastavení připojení pro aktuální zařízení. Tuto položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“ na volbě „Odebrat zařízení“ v menu, nebo stisknutím „Mezerník-D“ přímo v seznamu zařízení.

Poslední položkou v menu seznamu zařízení Bluetooth je „Ukončit“. Tato volba ukončí program Správce Bluetooth. Položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“ na volbě „Ukončit“ v rámci menu, nebo můžete program kdykoli ukončit stisknutím „Mezerník-Z“.

3.6.2 SEZNAM SLUŽEB BLUETOOTH

Jakmile najdete Bluetooth zařízení, ke kterému se chcete připojit, použijte „Mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“ pro navigaci v seznamu zařízení a na názvu vybraného zařízení stiskněte „Enter“. Přístroj ohlásí: „Skenování služeb. Prosím čekejte...“. Vezměte prosím na vědomí, že

Braille eMotion 40 během procesu skenování nereaguje na stisky kláves.

Pro ověření služby a připojení k ní stiskněte na dané službě „Enter“. Braille eMotion 40 ohlásí: „Přidávání profilu“. Pokud je připojení úspěšné, eMotion oznámí spojení a zvuk bude přeměrován do Bluetooth sluchátek nebo reproduktoru.

3.7 Záloha/obnova nastavení Braille eMotion 40

Pokud provedete reset nebo inicializaci voleb zařízení, veškerá hlavní nastavení a předvolby jednotlivých programů se vrátí na výchozí hodnoty. Pokud jste si však vytvořili zálohu, můžete svá nastavení po resetu opět obnovit.

Tento nástroj spustíte stisknutím písmene K v menu „Nastavení“. Dialogové okno „Záloha/Obnova nastavení Braille eMotion 40“ můžete také vyvolat odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky „F3-K“.

Dialogové okno Záloha/Obnova obsahuje:

Seznam zaškrťovacích políček jednotlivých programů,

Tlačítko „Vybrat vše“,

Tlačítko „Záloha“,

Tlačítko „Obnova“,

Tlačítko „Zrušit“.

V seznamu zaškrťovacích políček jednotlivých programů se pohybujete pomocí Mezerník+1 nebo Mezerník+4. Mezi jednotlivými ovládacími prvky v dialogu přepínáte klávesami F3 nebo Mezerník+F3.

Seznam programů obsahuje tyto položky:

Obecná nastavení, Nastavení Brailu, Nastavení hlasu, Nastavení Správce souborů, Nastavení Poznámkového bloku, Nastavení Čtečky dokumentů, Nastavení Přehrávače médií, Nastavení Diktafonu, Nastavení DAISY přehrávače a Nastavení Budíku.

Položku v seznamu zaškrtnete nebo odškrtnete stisknutím Mezerníku. Pro označení všech položek najednou stiskněte Enter na tlačítku „Vybrat vše“.

Po výběru položek, které chcete zálohovat nebo obnovit, stiskněte Enter na tlačítku „Záloha“ nebo „Obnova“ nebo použijte zkratku Enter+B pro zálohování nebo "Enter-R" pro obnovení.

Pokud jste zvolili tlačítko „Záloha“, budete vyzváni k výběru cesty pro uložení záložního souboru. Můžete potvrdit výchozí cestu, nebo vybrat jinou.

Pro navigaci mezi složkami použijte standardní příkazy. Složku nebo disk vyberte Mezerníkem a proces zahajte stisknutím Enter.

Pokud jste zvolili tlačítko „Obnova“, budete vyzváni k výběru cesty, ze které se mají data obnovit.

Vyhledejte složku se zálohou. Pokud vyberete složku, kde se žádná záloha nenachází, zařízení vás na to upozorní.

Složku se zálohou vyberte Mezerníkem a stisknutím Enter spustíte obnovu.

3.8 Rychlý průvodce

Rychlý průvodce spustí průvodce prvním spuštěním zařízení, který vás seznámí se zařízením Braille eMotion 40 a jeho funkcemi a poradí vám, jak nastavit základní předvolby. Tento průvodce se automaticky spustí při prvním zapnutí přístroje. Kdykoli jej můžete znovu vyvolat výběrem položky „Rychlý průvodce“ v menu „Nastavení“.

Tento průvodce vás provede fyzickým popisem zařízení, seznámí vás s obecnými klávesovými zkratkami, pomůže vám s nastavením času a data a vysvětlí, jak nastavit různé volby pro zařízení.

3.9 Inicializace předvoleb Braille eMotion 40

Položku „Inicializace předvoleb Braille eMotion 40“ můžete použít k obnovení zařízení do továrního nastavení. Poznámka: Tímto krokem se všechna nastavení voleb vrátí na výchozí hodnoty, ale nedojde ke smazání vašich dat. Chcete-li tuto funkci spustit, přejděte na ni v menu „Nastavení“ a stiskněte „Enter“ nebo klávesu „C“.

Zobrazí se výzva: „Chcete inicializovat nastavení Braille eMotion?“. Pomocí mezerníku zvolte „Ano“ nebo „Ne“. Volba „Ano“ spustí proces obnovení továrního nastavení. Volba „Ne“ funkci zruší a vrátí vás zpět do menu „Nastavení“.

Tuto funkci můžete provést také tak, že při zapínání přístroje Braille eMotion 40 (z úplného vypnutí) podržíte klávesu „Domů“.

4. Správa souborů

4.1 Přehled

První dvě položky v hlavním menu se týkají správy souborů.

Položka „Můj eMotion“ zobrazuje hlavní složky na interním flashdisku, které Braille eMotion 40 používá pro čtení obsahu DAISY, knih a dokumentů a pro přehrávání hudby. Oblast Můj eMotion otevřete stisknutím klávesy Enter na této položce v hlavním menu nebo stisknutím písmene „Y“.

Funkce a struktura „Správce souborů“ na Braille eMotion 40 jsou podobné „Průzkumníku souborů“ ve Windows. Nabízí přístup ke všem souborům a složkám na flashdisku i na připojených USB discích nebo SD kartách.

Pro spuštění Správce souborů stiskněte F v hlavní programové nabídce nebo Enter na položce „Správce souborů“.

Můžete také spustit Správce souborů odkudkoli v zařízení stisknutím „F1-F“.

Správce souborů i Můj eMotion zavřete stisknutím „Mezerník+Z“.

S několika výjimkami fungují „Můj eMotion“ a „Správce souborů“ identicky. Rozdíl je v tom, že „Můj eMotion“ nabízí užší rozsah přístupu pouze ke složkám, které zařízení automaticky využívá. V další části dokumentace se termín „Správce souborů“ vztahuje na obě tyto aplikace, není-li uvedeno jinak.

Jak již bylo zmíněno dříve, program „Můj eMotion“ se otevírá v seznamu běžných složek, které využívá interní systém přístroje Braille eMotion 40, včetně složek „Books“, „BookShare“, „DAISY“, „Documents“ a „Music“.

Při prvním otevření Správce souborů se ocitnete v seznamu diskových jednotek.

Ve výchozím nastavení je kurzor na interním flashdisku. Pokud je připojena SD karta nebo USB disk, zobrazí se v seznamu také.

Pro pohyb v seznamu použijte Mezerník+1 / Mezerník+4 nebo tlačítka pro posun.

Vybranou jednotku otevřete stisknutím Enter. Poté se zobrazí seznam souborů a složek.

Správce souborů můžete ovládat buď přes menu, nebo pomocí klávesových zkratk.

Stiskněte F2 (nebo Mezerník+M) pro otevření menu. Pro účely instrukcí v této kapitole a ve zbytku tohoto manuálu budeme používat klávesu F2. Tuto funkci však provede kterákoli z těchto klávesových zkratk.

Mezi nabídkami se pohybujte pomocí Mezerník+1 a Mezerník+4. Nabídku otevřete klávesou Enter. Stejnými klávesami se pohybujete i mezi položkami uvnitř nabídky a potvrzujete je stisknutím Enter.

Správce souborů obsahuje také Dialogová okna. V dialogových oknech se pohybujete pomocí klávesy „Tab“ jako na PC:

Použijte klávesu F3 nebo Mezerník+4-5 pro „Tabulátor“ a klávesu Mezerník+F3 nebo Mezerník+1-2 pro „Shift-Tabulátor“. Pro účely

instrukcí v tomto manuálu budeme používat označení „F3“ a „Mezerník-F3“, případně budete vyzváni k použití „Tab“ nebo „Shift-Tab“.

4.1.1 NAVIGACE V SEZNAMU SOUBORŮ

Správce souborů obsahuje dva typy seznamů: seznam souborů a seznam položek v menu.

Menu jsou cyklická: To znamená, že když dojdete na konec seznamu v menu a stisknete znovu Mezerník+4, Braille eMotion 40 vás automaticky vrátí na začátek seznamu.

Seznamy souborů nejsou cyklické: Jakmile dosáhnete konce seznamu souborů, zůstane kurzor na poslední položce i při dalším stisknutí Mezerník+4.

- Poznámka: Následující zkratky lze použít k procházení jakéhokoli seznamu v zařízení Braille eMotion 40.
- 1. Předchozí položka: Mezerník+1 (nebo tlačítko pro posun nahoru).
- 2. Následující položka: Mezerník+4 (nebo tlačítko pro posun dolů).
- 3. Na začátek seznamu: Mezerník+1-2-3.
- 4. Na konec seznamu: Mezerník+4-5-6.

Klávesové zkratky platné pouze v seznamu souborů:

1. Skočit na seznam složek nebo souborů: Mezerník+5-6.
2. Přepínání mezi seznamem souborů a adresním řádkem: (Mezerník+4-5 nebo F3) / (Mezerník+1-2 nebo Mezerník+F3).
3. Otevřít vybranou složku nebo soubor: Enter.
4. Návrat o úroveň výš (zpět do nadřazené složky): Backspace.
5. Skočit na seznam jednotek (disků): Mezerník+1-2-5-6.
6. Předchozí skupina 40 položek: Page Up (Mezerník+1-2-6 nebo F1-F2).
7. Následující skupina 40 položek: Page Down (Mezerník+3-4-5 nebo F3-F4).
8. Rychlý skok na soubor/složku: Stiskněte první písmeno názvu (používejte ASCII znaky).

4.1.2 VÝBĚR SLOŽEK A SOUBORŮ

1. Výběr jednotlivých položek – „Mezerník“: Před vybranou položkou se zobrazí symbol hvězdičky (*), který značí, že je vybrána. Opětovným stisknutím Mezerníku na vybrané složce nebo souboru výběr zrušíte.
2. Souvislý výběr – „Enter-b“: Tato zkratka vybere všechny položky od bodu, kde byl tento příkaz spuštěn, až po položku, na které se aktuálně nachází kurzor. Před všemi takto vybranými položkami se objeví hvězdička (*).
3. Vybrat vše – „Enter-a“: Tento příkaz vybere všechny soubory a složky v aktuálním seznamu. Jednotlivé položky pak můžete dodatečně odškrtnout nebo znovu vybírat stisknutím Mezerníku. Při spuštění příkazu „Vybrat vše“ Braille eMotion 40 oznámí počet vybraných souborů a na braillovém displeji se před nimi zobrazí hvězdička (*).

4.2 Práce se soubory a složkami

Při prohlížení obsahu jednotky nebo složky jsou položky v uvozovkách složky a položky bez uvozovek jsou soubory.

Za položkami v seznamu následují čísla, například 1/5 nebo 2/5. Tato čísla označují pořadí položky a celkový počet položek v seznamu.

Například zápis „databáze 1/5“ znamená, že „databáze“ je první složka v seznamu, který obsahuje celkem pět položek.

4.2.1 VSTUP DO SLOŽEK A JEJICH OPUŠTĚNÍ

1. Existuje několik způsobů, jak otevřít složku:
2. Vyvolejte menu stisknutím klávesy „F2“. Ze seznamu vyberte možnost „Otevřít“ a stiskněte „Enter“.

3. Použijte klávesovou zkratku „Enter-O“, která aktivuje příkaz „Otevřít“ a otevře zvolenou složku.
4. Nakonec, jak již bylo popsáno výše, můžete jednoduše stisknout „Enter“ na vybrané složce.

Pro opuštění aktuální složky použijte klávesu „Backspace“. Tím se vrátíte o úroveň výš v adresářové struktuře.

4.3 Nabídka Soubor

Chcete-li otevřít menu „Soubor“, stiskněte F2 a poté na položce „Soubor“ stiskněte Enter. K navigaci na požadovanou možnost použijte standardní příkazy pro seznamy a potvrďte ji stisknutím Enter.

Braille eMotion 40 podporuje následující formáty souborů:

1. Dokumenty: hbl, brl, txt, brf, rtf, doc/docx, PDF a nechráněné EPUB.
2. Webové formáty: html.
3. Média: ac3, asf, asx, m3u, mp2, mp3, MP4, ogg, pls, wav, wax, wma, wmv a flac.
4. Formáty DAISY: DAISY 2.0, 3.0, BookShare.

Menu Soubor obsahuje následující položky. Přístupové klávesy v menu jsou uvedeny v kulatých závorkách, klávesové zkratky v uvozovkách.

1. Otevřít: (O) „Enter-O“. Otevře vybraný soubor v aplikaci přiřazené danému typu souboru.
2. Otevřít Čtečku dokumentů: (K) „Backspace-R“. Tato možnost se zobrazí pouze u podporovaných dokumentů; umožňuje otevřít soubor v režimu „pouze pro čtení“ ve Čtečce dokumentů namísto výchozího Poznámkového bloku.
3. Otevřít v programu: (E) „Enter-E“. Zobrazí se pouze u složek DAISY a médií; umožňuje je otevřít jako celek (balíčky knih DAISY v DAISY přehrávači, hudební složky jako seznam skladeb

v Přehrávači médií). Tuto funkci můžete také využít k otevírání textových souborů, které nejsou oficiálně podporovány (například soubory se zdrojovým kódem), v aplikaci Poznámkový blok.

4. Sbalit: (Z) „Enter-Z“. Zkomprimuje aktuální soubor nebo složku.
5. Rozbalit: (U) „Enter-U“. Zobrazí se pouze u komprimovaných souborů; rozbálí aktuální soubor.
6. Odeslat: (S) „Enter-S“. Umožňuje odeslat soubor nebo složku do jiného umístění (např. na připojený USB disk či SD kartu).
7. Přejmenovat: (R) „Enter-R“. Přejmenuje aktuální soubor nebo složku.
8. Nový dokument: (N) „Enter-N“. Vytvoří nový dokument ve formátu DOCX, DOC, TXT, BRL nebo HBL.
9. Nová složka: (F) „Enter-F“. Vytvoří novou složku.
10. Převod souboru: (T) „Enter-T“. Převeďte vybrané dokumenty do formátů TXT, BRL nebo HBL.
11. Hledat soubor: (F) „Mezerník-F“. Vyhledá konkrétní soubor podle názvu na aktuálním disku nebo ve složce.
12. Hledat text: (F) „Backspace-F“. Vyhledá konkrétní textové řetězce v souborech Word, textových nebo braillských souborech.
13. Sloučit soubory: (M) „Enter-M“. Umožňuje vybrat dva nebo více textových či braillských souborů a spojit je do jednoho.
14. Rozdělit soubory: (P) „Enter-P“. Rozdělí soubor podle počtu odstavců, slov, velikosti nebo na určitý počet stejně velkých dílů.
15. Informace: (I) „Enter-I“. Zobrazí základní vlastnosti aktuálního souboru nebo složky.
16. Ukončit: (Z) „Mezerník-Z“. Zavře Správce souborů.

4.4 Nabídka Upravit

Nabídka Upravit obsahuje následující položky:

1. Kopírovat: (C) „Enter-C“. Zkopíruje vybrané soubory nebo složky do schránky.

2. Vyjmout: (X) „Enter-X“. Vyjme vybrané soubory nebo složky do schránky.
3. Vložit: (V) „Enter-V“. Vloží soubory nebo složky ze schránky do aktuálního umístění.
4. Smazat: (D) „Mezerník-D“. Smaže vybrané soubory nebo složky.
5. Vybrat vše: (A) „Enter-A“. Vybere všechny soubory a složky v aktuálním seznamu.

4.5 Nabídka Zobrazit

Menu Zobrazení obsahuje následující možnosti:

1. Řadit soubory podle: (G) „Enter-G“. Určuje pořadí, v jakém jsou soubory a složky zobrazeny.
2. Nastavit informace o souboru: (L) „Enter-L“. Určuje, jaké informace se budou zobrazovat u každého souboru nebo složky v seznamu.
3. Zobrazit pouze soubory typu: (W) „Enter-W“. Filtruje soubory podle jejich typu.
4. Skrýt systémové složky: (H) „Enter-H“. Skryje systémové složky Androidu, které neobsahují uživatelský obsah. Tyto složky jsou ve výchozím nastavení skryté.
5. Nastavit počáteční složku: (S) „Backspace-S“. Umožňuje zvolit umístění, které se otevře při spuštění Správce souborů.

4.6 Používání adresního řádku

Poznámka: Tato sekce se vztahuje specificky a pouze na aplikaci „Správce souborů“.

Toto editační pole vám umožňuje zadat přímou cestu k názvu souboru, který chcete otevřít. Toto okno také obsahuje historii pro snadný přístup k nedávno otevřeným souborům nebo složkám.

Když se nacházíte v seznamu souborů nebo složek, stiskněte Tab (Mezerník+4-5) pro přechod do adresního řádku.

Braille eMotion 40 zobrazí aktuální cestu včetně názvu jednotky, například flashdisk/download/.

Adresní řádek je viditelný pouze v seznamu souborů nebo složek. Pokud jste v seznamu jednotek (disků), adresní řádek není k dispozici.

Text v adresním řádku můžete upravovat tak, že přemístíte kurzor pomocí naváděcích kurzorových tlačítek; zařízení vloží text na místo kurzoru.

Pokud znáte přesnou cestu a název souboru, můžete je vypsát a soubor otevřít v příslušné aplikaci.

Příklad 1: Pokud do adresního řádku napíšete flashdisk/download a stisknete Enter, zobrazí se seznam souborů ve složce download.

Příklad 2: Pokud napíšete flashdisk/Documents/ukazka.txt a stisknete Enter, spustí se Poznámkový blok a otevře se soubor ukazka.txt.

V adresním řádku můžete použít Mezerník+1 nebo Mezerník+4 pro procházení seznamu historie (seznam naposledy otevřených cest k souborům a složkám). Pro otevření souboru ze seznamu historie stačí stisknout Enter. Soubor se poté otevře v odpovídající aplikaci.

5. Poznámkový blok

Poznámkový blok v Braille eMotion 40 podporuje čtení a vytváření souborů RTF, TXT, HBL, BRL a BRF, stejně jako neformátovaných souborů DOCX. Dále umožňuje otevírat soubory PDF, EPUB, DOCX a DOC.

Poznámka: Ačkoliv lze v Poznámkovém bloku otevřít dokumenty Word, veškeré formátování bude odstraněno. Rychlost navigace a vyhledávání může být v Poznámkovém bloku nižší, a pokud v něm dokument Word uložíte, veškeré původní formátování bude nenávratně ztraceno.

Poznámkový blok můžete spustit několika způsoby.

Stiskněte Domů pro otevření hlavní programové nabídky, pomocí Mezerníku+4 přejděte na „Poznámkový blok“ a stiskněte Enter.

V hlavním menu můžete také rychle skočit na položku stisknutím písmene N.

Odkudkoli v zařízení jej spustíte zkratkou F1-N.

Když na zařízení Braille eMotion 40 spustíte Poznámkový blok, ocitnete se v novém, prázdném dokumentu. Všechny funkce Poznámkového bloku můžete aktivovat prostřednictvím menu nebo pomocí klávesových zkratk. Menu Poznámkového bloku se skládá z položek Soubor, Upravit, Vložit, Přejít, Číst a Rozvržení. Pro přístup k těmto nabídkám stiskněte „Mezerník-M“ nebo „F2“. Položku menu vyberte pomocí „Mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“ a stiskněte „Enter“. Případně můžete stisknout „Mezerník-M“ nebo „F2“ a následně přístupovou klávesu odpovídající dané položce menu.

K navigaci v menu, nastaveních nebo seznamech souborů používejte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ nebo klávesy pro posun Nahoru a Dolů. Pro pohyb mezi ovládacími prvky v dialogovém okně používejte „Mezerník-4-5“ a „Mezerník-1-2“ nebo „F3“ a „Mezerník-F3“.

Stisknutím klávesy „Enter“ potvrďte nebo spustte vybranou položku.

5.1 Nabídka Soubor

Nabídka Soubor obsahuje následující možnosti:

1. Nový: (N). Vytvoří dokument, ve výchozím nastavení pojmenovaný „Bez názvu“. Můžete vytvořit soubor typu DOCX nebo DOC bez formátování, případně soubor ve formátu TXT, BRL nebo HBL.
2. Otevřít: (O) „Enter-O“. Otevře existující soubor. Mezi podporované typy souborů patří všechny formáty uvedené na začátku této kapitoly.

3. Poslední soubory: (R) „Backspace-Enter-H“. Zobrazí soubory, které jste v Poznámkovém bloku naposledy otevřeli.
4. Otevřené dokumenty: (D) „Backspace-Enter-O“. Zobrazí seznam všech aktuálně otevřených souborů.
5. Uložit: (S) „Enter-S“. Uloží aktuální soubor. Pomocí tabulátoru (Tab) se pohybujete mezi názvem, umístěním a typem souboru. Pro výběr jiné složky použijte standardní navigaci pro správu souborů.
6. Uložit jako: (A) „Mezerník-S“. Uloží aktuální soubor pod jiným názvem, jako jiný typ nebo do jiného umístění. Zvolením formátu souboru HPF můžete soubory chránit heslem.
7. Zavřít aktuální dokument: (Q) „Mezerník-Q“. Tato položka se zobrazí pouze v případě, že je otevřeno více dokumentů najednou; zavře pouze aktuální soubor.
8. Nastavení: (E) „Enter-E“. Dialogové okno pro nastavení různých voleb dokumentu. Pomocí tabulátoru se pohybujete mezi seznamem nastavení, zaškrťovacími políčky informací o umístění, výchozí složkou, nastavením hesla a tlačítka Potvrdit a Zrušit. Seznam Nastavení obsahuje: zobrazení formátovacích znaků, jednotky čtení pro Mezerník-1 a Mezerník-4, režim „pouze pro čtení“ Ano/Ne, interval automatického ukládání, Rychlost posuvu, Aplikovat nastavení pro všechny dokumenty, Jednotka posunu Home/End, Název nového dokumentu a Zobrazit Braille zprava doleva. Pro pohyb mezi položkami v seznamu nastavení použijte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“, pro změnu hodnoty nastavení použijte Mezerník nebo Backspace.
9. Nastavení hlasu: (V) „Backspace-V“. Umožňuje nastavit parametry hlasu pro čtení a úpravy specificky pro Poznámkový blok, nezávisle na hlavním systémovém hlasu. Můžete hlas zapnout nebo vypnout, vybrat si konkrétní hlas z nainstalovaných hlasů a nastavit hlasitost, výšku a rychlost. K navigaci mezi nastaveními použijte „F3“ a „Mezerník-F3“, pro změnu hodnoty

použijte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“. Pro uložení změn stiskněte „Enter“.

10. Ukončit: (Z) „Mezerník-Z“. Zavře Poznámkový blok.

*Poznámka k šifrování souborů: Braille eMotion 40 umožňuje šifrovat a heslem chránit soubory. Před uložením dokumentu jako chráněného souboru musíte nastavit heslo v položce „Nastavení“ v menu „Soubor“. Dialogové okno „Nastavit heslo“ se skládá z 5 položek: zaškrtačací políčko „Smazat původní soubor“, editační pole „Heslo?“, editační pole „Zopakujte heslo“, tlačítko „Potvrdit“ a tlačítko „Zrušit“. Jakmile je heslo nastaveno, použijte dialog „Uložit jako“ a jako typ souboru zvolte HPF.

5.2 Nabídka Upravit

Nabídka Upravit obsahuje následující položky:

1. Zahájit výběr: (B) „Enter-B“. Označí počáteční bod bloku textu. Konec výběru je určen aktuální pozicí kurzoru.
2. Kopírovat: (C) „Enter-C“. Zkopíruje vybraný text do schránky.
3. Vyjmout: (X) „Enter-X“. Vystřihne vybraný text do schránky.
4. Vložit: (V) „Enter-V“. Vloží text ze schránky na aktuální pozici.
5. Smazat: (D) „Mezerník-D“. Smaže vybraný text.
6. Smazat prázdné řádky: (L) „Backspace-E“. Odstraní prázdné řádky z vybrané oblasti textu.
7. Přidat do schránky: (P) „Enter-P“. Přidá vybraný text do schránky, aniž by smazal její předchozí obsah.
8. Vymazat schránku: (E) „Enter-D“. Vyprázdní obsah schránky.
9. Vybrat vše: (A) „Enter-A“. Vybere veškerý text v dokumentu.
10. Přepnout režim Vkládání/Přepisu: (I) „Mezerník-I“. Určuje, zda se při psaní text vkládá na aktuální pozici, nebo zda přepisuje stávající text.

5.3 Nabídka Vložit

1. Nastavit značku: (M) „Enter-M“. Nastaví záložku na aktuální pozici kurzoru.
2. Přejít na značku: (J) „Enter-J“. Přejde na dříve nastavenou značku.
3. Smazat značku: (D) „Backspace-D“. Smaže dříve nastavenou značku.
4. Vložit ze souboru: (I) „Enter-I“. Vloží obsah z jiného souboru.
5. Vložit datum: (W) „Enter-W“. Vloží aktuální datum.
6. Vložit čas: (T) „Backspace-W“. Vloží aktuální čas.
7. Vložit konec stránky: (P) „Backspace-Mezerník-Enter-P“. Vloží znak konce stránky.
8. Vložit tabulátor: (T) „Backspace-Mezerník-Enter-I“. Odsadí text o 5 mezer z aktuální pozice.

5.4 Nabídka Přejít

1. Najít: (F) „Mezerník-F“. Otevře dialogové okno Najít, kde můžete zadat textový řetězec k vyhledání, zvolit, zda rozlišovat velká a malá písmena, a vybrat směr hledání.
2. Najít další: (H) „Enter-F“. Najde další výskyt dříve hledaného řetězce.
3. Najít předchozí: (V) „Backspace-F“. Najde předchozí výskyt hledaného řetězce od vaší aktuální pozice.
4. Najít a nahradit: (R) „Enter-R“. Dialogové okno pro vyhledání textového řetězce a jeho nahrazení jiným řetězcem. Můžete zvolit směr hledání, rozlišování velikosti písmen a zda nahradit jeden výskyt, vše od kurzoru do konce, nebo úplně vše.
5. Přejít na pozici: (L) „Enter-L“. Přejde na konkrétní místo v dokumentu podle stránky, odstavce, řádku nebo procenta.
6. Přejít na předchozí větu: (E) „Mezerník-2-3-6“. Posune se o jednu větu zpět.

7. Přejít na další větu: (X) „Mezerník-3-5-6“. Posune se o jednu větu vpřed.
8. Přejít na předchozí stránku: (B) „Mezerník-1-2-6“. Posune se o jednu stránku zpět.
9. Přejít na další stránku: (G) „Mezerník-3-4-5“. Posune se o jednu stránku vpřed.
10. Přejít na předchozí dokument: (P) „Shift-Tab“. Je-li otevřeno více dokumentů, přejde na předchozí dokument v pořadí, v jakém byly soubory otevřeny.
11. Přejít na další dokument: (N) „Tab“. Je-li otevřeno více dokumentů, přejde na další dokument v pořadí otevření souborů.

5.5 Nabídka Číst

1. Přečíst vybraný text: (B) „Backspace-B“. Přečte vybraný blok textu.
2. Přečíst začátek vybraného textu: (U) „Enter-U“. Přečte první řádek vybraného bloku textu.
3. Přečíst od začátku po kurzor: (T) „Backspace-G“. Čte od začátku dokumentu až k aktuální pozici kurzoru.
4. Přečíst od kurzoru do konce: (Q) „Enter-G“. Čte od aktuální pozice kurzoru až na konec dokumentu.
5. Automatický posun: (A) „tlačítka pro posun nahoru/dolů“. Spustí a zastaví funkci automatického posunu. Rychlost posunu se nastavuje v položce „Nastavení“ v menu „Soubor“.
6. Přečíst aktuální větu: (E) „Mezerník-1-4-5-6“. Přečte aktuální větu.
7. Přečíst aktuální řádek: (L) „Mezerník-1-4“. Přečte aktuální řádek.
8. Přečíst aktuální slovo: (W) „Mezerník-2-5“. Přečte aktuální slovo. Stiskněte dvakrát pro hláskování.
9. Přečíst aktuální znak: (C) „Mezerník-3-6“. Přečte aktuální znak. Stiskněte dvakrát pro přečtení znaku v hláskovací abecedě.

10. Přečíst pozici kurzoru: (R) „Mezerník-1-5-6“. Přečte aktuální pozici kurzoru (číslo stránky, odstavce, slova a řádku).
11. Přečíst stav: (S) „Mezerník-3-4“. Přečte název dokumentu a oznámí, zda je aktivní režim Vkládání nebo Přepis.
12. Přečíst počet znaků: (I) „Backspace-I“. Přečte aktuální pozici znaku a celkový počet znaků v dokumentu.

5.6 Nabídka Rozvržení

1. Rozvržení braillského odstavce: (B) „Backspace-1-2-4-6“. Určuje formátování aktuálního odstavce v Braillově písmu.
2. Rozvržení braillského dokumentu: (P) „Backspace-P“. Určuje formát dokumentu v Brailu pro tisk na braillské tiskárně, respektive v tomto případě pro vytvoření formátovaného braillského souboru (BRF).

6. Připojení (Konektivita)

Menu „Konektivita“ vám umožňuje spravovat a přepínat mezi různými připojeními braillského řádku, která jste si na svém zařízení Braille eMotion 40 vytvořili.

Otevřete jej z hlavního menu šipkami a stisknutím Enter, nebo stisknutím písmene C. Menu můžete také vyvolat odkudkoli stisknutím tlačítka „Konektivita“ v levé horní části klávesnice.

Při prvním otevření menu „Konektivita“ budete dotázáni, zda chcete navázat připojení přes Starší USB, USB HID Braille nebo Bluetooth. Pro výběr použijte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ a stiskněte „Enter“.

Pokud zvolíte kterékoli z USB připojení, budete přepnuti do Terminálového režimu a braillský řádek se aktivuje, jakmile jej připojíte přes USB k zařízení se spuštěným odečítačem obrazovky. Pokud zvolíte Bluetooth, přístroj se přepne do režimu párování.

To, který ze dvou typů USB připojení zvolit, závisí na vašem odečítači obrazovky. JAWS pro Windows aktuálně vyžaduje připojení Starší USB.

NVDA podporuje oba typy (Starší i HID Braille). Pokud máte starší počítač Mac, budete muset použít starší, zatímco nové Macy s čipy Apple Silicon používají HID Braille. Připojení USB HID Braille můžete použít také u mobilních telefonů, které jej podporují.

Poslední položkou v menu Konektivita je „Seznam spárovaných zařízení“. Jakmile jednou navážete spojení, můžete je znovu aktivovat z tohoto seznamu nebo pomocí zkratk popsanych dále.

Po vytvoření párování vás krátký stisk klávesy „Konektivita“ přepne do Terminálového režimu a pokusí se o připojení k naposledy použitému zařízení. Pokud není žádné spojení dostupné, přístroj přejde do režimu párování. Dlouhý stisk klávesy „Konektivita“ vyvolá menu Konektivita.

Braille eMotion 40 podporuje 1 USB a 5 Bluetooth připojení. V seznamu se pohybujete pomocí Mezerník+1/4 a přepnete na zařízení stisknutím Enter. Při procházení seznamu vás eMotion informuje, zda je každé z připojení aktivní nebo připojené.

V Terminálovém režimu můžete přepínat mezi aktivními připojeními následovně:

Mezerník + tlačítko Konektivita: posun na další připojení v seznamu.

Backspace + tlačítko Konektivita: posun na předchozí připojení v seznamu.

Chcete-li odpojit aktuálně připojené zařízení, stiskněte „Mezerník-D“. Pro odstranění uloženého párování stiskněte „Enter-D“.

V Terminálovém režimu lze mezi Bluetooth a USB přepínat těmito zkratkami:

Režim-Backspace-U: aktivace USB Legacy.

Režim-Enter-U: aktivace USB HID Braille.

Režim-Enter-B: návrat k Bluetooth (pokud používáte USB).

Během aktivního připojení vyvoláte Seznam párování zkratkou „Režim-L“. Nové Bluetooth připojení (režim párování) spustíte zkratkou „Režim-C“.

Pro ukončení sekce Konektivita a návrat k interním funkcím Braille eMotion 40 stiskněte Backspace-Mezerník-Z.

Můžete také zůstat připojeni jako braillský řádek a přepínat mezi interními programy a Terminálem stisknutím „Mezerník“ s klávesou „Režim“. Každé stisknutí „Režim-Mezerník“ vás přepne z jednoho režimu do druhého; braillská klávesnice a příkazy budou fungovat podle daného kontextu. Například pokud se přepnete do interního režimu a stisknete klávesu „Domů“, dostanete se do Hlavního menu. Pokud se vrátíte do Terminálového režimu a stisknete stejnou klávesu, u většiny operačních systémů se vrátíte na domovskou obrazovku nebo plochu připojeného zařízení.

6.1 Navázání připojení

Pokud zvolíte kteroukoli z možností USB, budete přímo přepnuti do Terminálového režimu. Připojíte-li Braille eMotion 40 k počítači, bude automaticky rozpoznán, nicméně k braillskému výstupu nedojde automaticky, dokud nebude spuštěn odečítač obrazovky a ten nebude nakonfigurován pro použití braillského řádku značky HIMS.

Při použití USB HID Braille s funkcí VoiceOver vezměte prosím na vědomí, že by měly být používány standardní braillské příkazy VoiceOveru namísto specifického mapování kláves eMotion. Seznam podporovaných příkazů naleznete v sekci 12 tohoto manuálu.

Pokud zvolíte Bluetooth, spustí se režim párování a vy musíte navázat Bluetooth spojení se svým telefonem nebo PC. Při použití Bluetooth připojení můžete také zvolit odesílání zvuku z připojeného zařízení přímo do eMotion – budete tak mít Braillovo písmo i zvuk v jednom

zařízení. To, zda je zvuk přenášen, určuje volba „Přenášet zvuk během připojení“ v „Obecných předvolbách“ zařízení. Ve výchozím nastavení je tato volba vypnuta, takže zvuk nebude přenášen, dokud toto nastavení nezměníte na „Zapnuto“ před vstupem do sekce Konektivita.

Několik poznámek k přenosu zvuku:

1. Pro Mac a iOS: Obdržíte upozornění, které musíte přijmout, aby se zvuk připojil. Zejména u Macu můžete zaznamenat, že se zvuk mírně opoždí.
3. Pro Android: Rovněž budete muset přijmout upozornění. Navíc se může stát, že telefon bude hrát velmi potichu nebo bude zcela tichý, dokud na telefonu nestisknete tlačítko pro zvýšení hlasitosti. Zdá se, že jde o specifikum systému Android a Bluetooth audia.
4. Pro Windows: Podporu pro tento systém stále zdokonalujeme. Existuje mnoho konfigurací zařízení s různými verzemi Windows, a tedy i mnoho proměnných ovlivňujících podporu zvuku. Mějte na paměti: Ve Windows se zobrazí upozornění. I když ho neuslyšíte, zkontrolujte Centrum oznámení Windows, zda se tam neobjevilo. I po schválení se zvuk nemusí automaticky přepnout; možná bude nutné v nastavení zvuku v počítači zvolit eMotion jako zdroj zvuku. Toto oznámení se obvykle ztrácí poměrně rychle a může vyžadovat opakované spuštění párování, než se vám jej podaří aktivovat. Na vylepšení tohoto procesu budeme v budoucích aktualizacích dále pracovat.

Během aktivního připojení můžete odesílání zvuku zapínat a vypínat stisknutím zkratky „Režim-Enter-A“.

Podporované odečítače obrazovky

Následující odečítače byly testovány a jsou prokazatelně podporovány. Braille eMotion 40 by však měl podporovat jakýkoli odečítač, který nabízí podporu pro řádek HIMS Braille EDGE.

1. JAWS (Freedom Scientific)
2. Supernova (Dolphin)

3. System Access (Serotek)
4. NVDA (NV Access)
5. Předčítání ve Windows (Microsoft Narrator)
6. VoiceOver pro Mac a iOS (Apple)
7. BrailleBack a TalkBack Braille pro Android (Google)

6.2 Připojení k odečítačům

6.2.1 PŘIPOJENÍ K PC PŘES USB

Chcete-li připojit Braille eMotion 40 k odečítači jako je JAWS, SuperNova nebo NVDA pomocí USB, postupujte následovně.

Poznámka: Braille eMotion využívá moderní obecné USB připojení, takže není vyžadována instalace žádných ovladačů.

1. Dlouhým stisknutím klávesy „Connectivity“ otevřete menu Konektivita.
2. Zvolte buď Starší USB nebo USB HID Brail podle toho, co vyžaduje váš odečítač. Na displeji zařízení se zobrazí „Režim terminál“.
3. Připojte Braille eMotion 40 k PC pomocí USB kabelu.
4. Postupujte podle pokynů svého odečítače pro připojení braillovského řádku přes USB.

6.2.2 PŘIPOJENÍ K PC PŘES BLUETOOTH SÉRIOVÝ PORT

Následující kroky vás provedou nastavením zařízení pro použití jako terminálu (braillovského řádku). Než začnete, ujistěte se, že je zařízení zapnuté a v režimu párování.

Do režimu párování vstoupíte v menu „Konektivita“ volbou „Připojení Bluetooth Braille“. Na displeji se zobrazí „Párování Braille EDGE“.

Pokud již máte Bluetooth spojení navázáno, můžete režim párování aktivovat zkratkou „Režim-C“.

Mějte na paměti název, pod kterým se váš Braille eMotion 40 zobrazuje v seznamu Bluetooth zařízení.

1. Otevřete Ovládací panely.
2. Otevřete Zařízení a tiskárny.
3. Přejděte na „Přidat zařízení“ a stiskněte Enter.
4. Windows vyhledají zařízení a zobrazí je v seznamu.
5. Šipkami najděte Braille eMotion 40 a stiskněte Enter.
6. Počítač zobrazí zprávu „Nalezen nový hardware“ a následně objeví závěrečné dialogové okno. V tomto okně bude uvedeno, že zařízení Bluetooth bylo úspěšně nastaveno. Při nastavování připojení braillovského řádku je velmi důležité poznamenat si číslo Bluetooth sériového (COM) portu, protože jej budete potřebovat při následné konfiguraci vašeho odečítače obrazovky.

6.2.3 BRAILLE EMOTION 40 S JAWS PRO WINDOWS

Pro nastavení zařízení Braille eMotion 40 jako braillovského řádku s odečítačem obrazovky JAWS od společnosti Freedom Scientific postupujte podle následujících pokynů:

1. Ujistěte se, že je eMotion zapnutý a v režimu terminál. Při USB připojení použijte dodaný kabel.
2. Přejděte do okna JAWS a stiskněte Alt pro otevření menu.
3. Zvolte nabídku „Nástroje“.
4. Vyhledejte položku „Braillovské“ a stiskněte Enter.
5. Jako braillovské zařízení vyberte HIMS Braille EDGE.
6. Přejděte na tlačítko „Pokročilé“ a stiskněte Enter.
7. Jako port vyberte USB (při propojení kabelem) nebo správný COM Port (při propojení přes Bluetooth).
8. Potvrďte tlačítkem OK.

9. JAWS vás vyzve k restartu aplikace. Po restartu by se měl text začít zobrazovat na braillovém řádku.

6.2.4 BRAILLE EMOTION 40 S NVDA

Pro nastavení zařízení Braille eMotion 40 jako braillového řádku s bezplatným odečítačem obrazovky NVDA od společnosti NV Access postupujte podle následujících pokynů:

1. Ujistěte se, že je eMotion zapnutý a v režimu terminál. Pokud používáte USB, připojte prosím Braille eMotion 40 k počítači pomocí přiloženého USB kabelu.
2. Stiskněte NVDA klávesu + N pro otevření menu NVDA.
3. Šipkou dolů přejděte na položku „Možnosti“ a stiskněte „Enter“, poté stiskněte „Enter“ na položce „Nastavení“.
4. V seznamu vyberte „Brail“ a stisknutím Tab přejděte na Změnit.
5. V poli „Braillový řádek“ vyberte HIMS Braille Sense/Braille EDGE, nebo nastavte „Automaticky“.
6. V poli „Port“ zkontrolujte správnost (NVDA obvykle detekuje port automaticky, není třeba jej měnit).
7. Pomocí dalších polí vyberte vstupní a výstupní tabulky, parametry kurzoru atd.
8. Jakmile skončíte, potvrďte tlačítkem OK.

Poznámka: V menu „Obecné“ (v nastavení NVDA) se ujistěte, že je zaškrtnuto „Uložit konfiguraci při ukončení“, aby se eMotion v budoucnu připojoval automaticky.

6.2.5 BRAILLE EMOTION 40 S VOICEOVER NA MACU

Chcete-li Braille eMotion 40 použít jako braillový řádek přes USB, stačí zařízení zapnout, v menu „Konektivita“ zvolit USB připojení a připojit jej k Macu. Systém zařízení okamžitě rozpozná a výstup VoiceOveru se začne zobrazovat na displeji.

Pro připojení přes Bluetooth (když je eMotion v režimu Připojení Bluetooth) postupujte takto:

1. Stiskněte VO-F8 pro otevření Utility VoiceOver.
2. Přejděte na „Kategorie“ a stiskněte VO-Shift-šipka dolů, abyste s nimi zahájili interakci.
3. Stiskněte klávesu B pro „Brail“.
4. Stiskněte VO-Shift-šipka nahoru pro ukončení interakce se skupinou kategorií.
5. Pomocí VO-šipka vpravo přejděte na položku „Zobrazení“ a aktivujte ji stisknutím VO-Mezerník.
6. Přejděte na tlačítko „Přidat“ a aktivujte jej stisknutím VO-Mezerník.
7. VoiceOver oznámí: „Hledám Bluetooth zařízení“.
8. Přejděte na seznam „Bluetooth zařízení“ a zahajte s ním interakci (VO-Shift-šipka dolů).
9. Najděte v seznamu „Braille EDGE“ a ukončete interakci s tabulkou (VO-Shift-šipka nahoru).
10. Přejděte na volbu „Zapamatovat si toto zařízení“ a stisknutím VO-Mezerník zaškrtněte políčko.
11. Přejděte na tlačítko „Vybrat“ a potvrďte jej stisknutím VO-Mezerník.
12. Ozve se zvukový signál potvrzující, že se VoiceOver připojil, a na displeji se zobrazí brailský výstup.

6.2.6 BRAILLE EMOTION 40 SE ZAŘÍZENÍMI IOS

Následující pokyny slouží k připojení k iPhone, iPadu nebo iPodu (zařízení musí být v Bluetooth režimu).

Poznámka: Postup je stejný pro všechna kompatibilní zařízení (iPhone 3Gs a novější, iPad, iPod Touch 3G a novější).

Na iPhone přejděte do:

1. Nastavení / Zpřístupnění / VoiceOver / Brailské písmo.
2. Pokud není Bluetooth aktivní, iPhone vás vyzve k jeho zapnutí. Jakmile je aktivní, iPhone začne vyhledávat zařízení.

3. Braille eMotion 40 by se měl objevit v seznamu dostupných braillských zařízení pod názvem „BrailleEDGE“.
4. Pокlepejte na tento název v seznamu.
5. Na iPhonu se ozve zvukový signál a text z telefonu se začne zobrazovat na vašem braillském řádku.

6.2.7 BRAILLE EMOTION 40 S TALKBACK PRO ANDROID

Ujistěte se, že je Braille eMotion 40 v režimu Bluetooth párování, a postupujte takto:

1. Na telefonu s Androidem otevřete menu TalkBack (přejetí prstem nahoru a doprava).
2. Švihejte doprava, dokud nenajdete „Nastavení braillského displeje“, a pокlepejte.
3. Ujistěte se, že je přepínač „Používat braillský displej“ zapnutý. Pokud ne, zapněte jej pокlepáním.
4. Švihejte doprava, dokud v seznamu neuvidíte svůj Braille eMotion 40, a pокlepejte na něj.
5. Přejděte na tlačítko „Připojit“ a pокlepejte.
6. Ozve se zvukový signál a Braille eMotion 40 začne zobrazovat text z vašeho Android telefonu.

6.3 Schránka terminálu

Schránka terminálu umožňuje vytvářet a upravovat text přímo v zařízení Braille eMotion 40 předtím, než jej odešlete přes Terminál pro odečítač obrazovky do připojeného zařízení. To je užitečné například při používání VoiceOveru na zařízeních Apple (iPhone, iPad), kde dochází k překladu znaků v momentě, kdy jsou odesílány do telefonu nebo tabletu.

Psaní nebo úprava textu přímo přes braillský řádek může být někdy zdlouhavá záležitost. Jak bylo vysvětleno výše, Schránka terminálu vám

umožňuje v klidu připravit a upravit text v Braille eMotion 40 a poté jej jako celek odeslat do připojeného počítače nebo chytrého telefonu.

Chcete-li vstoupit do „Schránky terminálu“, stiskněte tlačítko „Režim“ uprostřed braillových kláves. Braille eMotion 40 zobrazí nápis „Schránka terminálu“ a ocitnete se v editačním poli. Text pište a upravujte pomocí standardních příkazů pro psaní a úpravu textu. V režimu „Schránky terminálu“ je braillovému řádku i klávesnici dočasně zamezeno v odesílání/přijímání informací z vašeho připojeného počítače nebo zařízení Apple, abyste je mohli plně využít k vytváření a úpravám svého textu.

Více informací o zadávání a úpravách textu naleznete v sekci 5 tohoto manuálu (věnované aplikaci Poznámkový blok). Jakmile dokončíte psaní textu, který si přejete odeslat do počítače nebo chytrého telefonu, stiskněte „Enter-S“. Text bude rychle přenesen do cílového zařízení skrze terminál pro odečítač a váš Braille eMotion 40 se vrátí k běžnému odesílání a přijímání informací z připojeného zařízení.

7. Čtečka dokumentů

Čtečka dokumentů umožňuje otevírat soubory ve většině podporovaných textových formátů v prostředí „pouze pro čtení“ se speciálními navigačními funkcemi. Obecně vám umožňuje číst a pracovat s prvky těchto souborů podobným způsobem jako v přehrávači DAISY nebo u souborů otevřených v režimu pouze pro čtení.

Čtečka dokumentů podporuje následující typy souborů: TXT, RTF, BRL, BRF, DOC, DOCX, PDF, EPUB, XML, HTM a HTML.

Všechny funkce Čtečky dokumentů můžete aktivovat prostřednictvím menu nebo pomocí klávesových zkratk. Menu se skládá z položek: Soubor, Upravit, Přejít, Číst a Značka.

Do těchto nabídek vstoupíte stisknutím „Mezerník+M“ nebo „F2“.

Položku v menu vyberte pomocí „Mezerník+1“ nebo „Mezerník+4“ a stiskněte „Enter“.

Můžete také stisknout „Mezerník+M“ nebo „F2“ a následně přístupovou klávesu odpovídající dané položce (např. pro menu Upravit stiskněte E).

Čtečka dokumentů obsahuje také různé seznamy a okna s nastavením. K navigaci v nabídkách, nastaveních nebo seznamech souborů používejte zkratky „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ nebo tlačítka pro posun nahoru a dolů. Pro přepínání mezi ovládacími prvky v dialogovém okně použijte „Mezerník-4-5“ a „Mezerník-1-2“ nebo klávesy „F3“ a „Mezerník-F3“.

7.1 Obecná navigace v dokumentu

Při prvním spuštění Čtečky dokumentů se ve výchozím nastavení ocitnete v dialogovém okně „Otevřít“. Počáteční chování můžete změnit v „Nastavení spuštění“, které je popsáno dále. Dialog „Otevřít soubor“ můžete také kdykoli vyvolat výběrem možnosti „Otevřít“ v menu „Soubor“ nebo stisknutím „Enter+O“.

Budete přesměrováni do seznamu složek a souborů ve vaší složce „DOCUMENTS“.

Pomocí standardní navigace vyhledejte požadovaný soubor a stiskněte „Enter“.

Ve výchozím nastavení vás Braille eMotion 40 po otevření dokumentu umístí na pozici, kde jste soubor naposledy opustili. Pokud si přejete, aby se dokument po otevření automaticky začal číst nahlas, můžete toto chování změnit v „Nastavení hlasu“ (sekce 7.2).

Můžete se v dokumentu pohybovat během hlasitého předčítání souboru (režim plynulého čtení), nebo stisknutím klávesy „Enter“ přepnout do „manuálního režimu“. V tomto případě je text čten pouze tehdy, když na něj přejdete, a čte se pouze vybraný prvek.

Kromě navigačních kláves popsaných v této kapitole můžete k četbě ve Čtečce dokumentů používat i standardní příkazy pro navigaci v dokumentech popsané v kapitole 5.

7.2 Nabídka Soubor

1. Otevřít: (O) „Enter-O“. Vyvolá dialogové okno „Otevřít soubor“, ze kterého můžete otevřít jakýkoli z výše uvedených podporovaných typů souborů.
2. Poslední dokumenty: (R) „Enter-R“. Zobrazí seznam dokumentů naposledy otevřených ve Čtečce dokumentů. Stiskněte „Enter“ na dokumentu, který chcete číst.
3. Nastavení stránky: (P) „Backspace-P“. Umožňuje definovat, jak prohlížeč určuje množství textu při navigaci po stránkách. Dialog obsahuje 4 položky: editační pole pro „Nastavení počtu řádků na stránku“, editační pole pro „Nastavení počtu znaků na řádek“ a tlačítka „Potvrdit“ a „Zrušit“.
4. Nastavení hlasu: (S) „Enter-S“. Zde definujete, jak se má dokument předčítat, včetně možnosti hlas zcela vypnout. Seznam obsahuje: Hlas (Zap/Vyp), Výchozí režim čtení (Plynulý nebo Manuální), Nastavení hlasitosti, Rychlosti a Výšky hlasu. Můžete si také vybrat konkrétní hlas ze všech nainstalovaných hlasů Vocalizer.
5. Informace o dokumentu: (I) „Enter-I“. Poskytuje informace o vaší aktuální pozici v rámci celého dokumentu. Údaje zahrnují aktuální a celkovou stránku, odstavec, větu a řádek, a také název aktuálně čteného dokumentu.
6. Nastavení po spuštění: (E) „Enter-E“. Určuje, kde se ocitnete po spuštění Čtečky dokumentů. Možnosti jsou: „Dialog Otevřít soubor“, „Poslední dokumenty“ a „Žádná akce“, kdy se zařízení otevře na prázdné obrazovce, odkud můžete zvolit požadovanou funkci.

7. Ukončit se záložkou: (Z) „Mezerník-Z“. Použijte pro zavření prohlížeče se současným uložením pozice v aktuálním dokumentu.
8. Ukončit a vymazat záložku: (Q) „Enter-Z“. Tato možnost zavře prohlížeč a vymaže všechny existující záložky v aktuálním dokumentu.
9. Ukončit bez záložky: (C) „Backspace-Z“. Tato možnost zavře čtečku, ale neuloží vaši pozici v aktuálním dokumentu.

7.3 Nabídka Upravit

1. Zahájit výběr: (B) „Enter-B“. Umožňuje vybrat určitou část textu, kterou chcete zkopírovat do schránky. Koncový bod vybraného textu je určen pozicí, na kterou umístíte kurzor po nastavení počátečního bodu.
2. Kopírovat: (C) „Enter-C“. Po výběru textu aktivujte tuto položku v menu Upravit nebo stiskněte "Enter-C" přímo v dokumentu.
3. Přidat do schránky: (P) „Enter-P“. Chcete-li vybraný text přidat do schránky, zvolte v nabídce „Upravit“ položku „Přidat do schránky“, nebo v dokumentu stiskněte zkratku „Enter-P“.
4. Vymazat schránku: (E) „Enter-D“. Chcete-li vymazat text ve schránce, zvolte v nabídce „Upravit“ položku „Vymazat schránku“, nebo v dokumentu stiskněte zkratku „Enter-D“.
5. Vybrat vše: (A) „Enter-A“. Vybere veškerý text v aktuálním dokumentu.

7.4 Nabídka Přejít

1. Najít: (F) „Mezerník-F“. Umožňuje vyhledávat text v dokumentu. Dialog obsahuje pole: „Hledaný text“, „Směr hledání“, „Rozlišovat velikost písmen“ a tlačítka „Potvrdit“ a „Zrušit“.
2. Najít další: (H) „Enter-F“. Vyhledá další výskyt textu, který byl zadán v předchozím hledání.

3. Najít předchozí: (V) „Backspace-F“. Funguje stejně jako „Najít další“, ale prohledává dokument směrem dozadu.
4. Přejít na pozici: (G) „Enter-L“. Příkaz pro rychlý přesun na konkrétní stránku, odstavec nebo řádek.
5. Seznam nadpisů: (T) „Enter-T“. Tato funkce se zobrazí pouze při čtení dokumentů HTML, XML nebo EPUB. Zobrazí seznam všech nadpisů v dokumentu. Pro pohyb v seznamu použijte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ a stiskněte „Enter“ pro skok na vybraný nadpis.
6. Přejít na předchozí nadpis: (P) „Backspace-Mezerník-2-3-5“. Přesune vás na předchozí nadpis v dokumentech EPUB, XML, HTM, HTML nebo DOCX.
7. Přejít na další nadpis: (N) „Backspace-Mezerník-2-5-6“. Přesune vás na následující nadpis v dokumentech EPUB, XML, HTM, HTML nebo DOCX.

7.5 Nabídka Číst

1. Přechíst vybraný text: (B) „Backspace-B“. Přečte hlasem text, který máte aktuálně vybraný. Poznámka: Tato volba je dostupná pouze v manuálním režimu čtení.
2. Přepnout manuální/plynulý režim: (G) „Enter“. Umožňuje přepínat mezi „Plynulým“ a „Manuálním“ režimem. Stisknutím „Enter“ během čtení dokumentu tyto režimy rychle prostřídáte.
3. Přechíst aktuální stránku: (C) „Backspace“. Přečte aktuální stránku. Předchozí stránku přečtete pomocí „bodů 1-2-6“ a následující pomocí „bodů 3-4-5“.
4. Přechíst aktuální odstavec: (P) „Mezerník-2-3-5-6“. Přečte aktuální odstavec. Předchozí odstavec čte „Mezerník-2-3“ a následující „Mezerník-5-6“.
5. Přechíst aktuální řádek: (L) „Mezerník-1-4“. Přečte aktuální řádek. Předchozí řádek čte „Mezerník-1“ a následující „Mezerník-4“.
6. Přechíst aktuální větu: (S) „Mezerník-1-4-5-6“. Přečte aktuální větu.

7.6 Nabídka Značka

1. Nastavit značku: (M) „Enter-M“. Během čtení souboru můžete nastavovat značky pro označení pozic, ke kterým se chcete později vrátit. Pro každý dokument můžete nastavit až 1000 značek.
2. Přejít na značku: (J) „Enter-J“. Budete vyzváni k zadání názvu značky, na kterou chcete přejít. Napište název značky do editačního pole a stiskněte „Enter“.
3. Smazat značku: (D) „Mezerník-D“. Budete vyzváni k zadání názvu značky, kterou chcete smazat. Napište jej a stiskněte „Enter“.
4. Přejít na další značku: (N) „Enter-N“. umožní přesunout se na označené místo, které se nachází dále v textu za vaší aktuální pozicí.
5. Přejít na předchozí značku: (B) „Backspace-M“. umožní přesunout se na označené místo, které se nachází v textu před vaší aktuální pozicí.
6. Seznam značek: (K) „Enter-K“. Pro pohyb v seznamu použijte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“. Stisknutím „Enter“ na konkrétní značce přejdete na její místo v dokumentu.
7. Možnosti upozornění na značku: (O) „Backspace-O“. Pomocí tohoto nastavení můžete určit, jakým způsobem chcete být upozorněni, když během čtení narazíte v dokumentu na značku. Možnosti upozornění jsou „Zvuk“, „Zpráva“ a „Ne“ (žádné upozornění).

8. DAISY přehrávač

Pomocí DAISY přehrávače v zařízení Braille eMotion 40 můžete poslouchat soubory a číst knihy ve formátu DAISY. DAISY je zkratka pro Digital Accessible Information System (Digitální přístupný informační systém). Výhodou knih DAISY je možnost současně poslouchat zvukovou stopu a číst přidružený text (u knih, které obsahují obě složky).

Braille eMotion 40 podporuje knihy DAISY verze 3.0 nebo starší.

Přehrávač podporuje tyto typy:

DAISY 2.0 / 2.02 / 3.0, DAISY XML / Digital Talking Book.

ANSI/NISO Z39.86 4002, 4005.

Obsah DAISY z Bookshare.org.

NIMAS 1.1.

DRM: podporuje autentizaci 4006 PDTB2.

8.1 Uspořádání DAISY přehrávače

Spuštění: Pro spuštění stiskněte v hlavním menu Enter na položce „DAISY přehrávač“. Odkudkoli v zařízení jej spustíte zkratkou F1-D.

Po spuštění se zobrazí seznam jednotek. Stiskněte Enter na disku, kde se nachází vaše kniha. Pomocí standardní navigace vyhledejte složku s knihou DAISY. Důležité: Složku musíte nejprve vybrat stisknutím Mezerníku a poté potvrdit Enterem. Kniha DAISY se skládá z více souborů, a proto zařízení musí vědět, ze které složky má veškeré texty a informace načíst.

Pokud otevřete již rozečtenou knihu, přehrávání začne tam, kde jste naposledy skončili.

Pro ukončení přehrávání knihy DAISY Stiskněte Mezerník-Z.

Menu otevřete pomocí Mezerník-M nebo F2. Obsahuje nabídky: Soubor, Dokument, Značka, Nadpis a Poznámka. Nebo můžete stisknout „Mezerník-M“ nebo „F2“ a následně zkratku pro odpovídající položku menu. Například pro otevření nabídky „Nadpisy“ stiskněte „Mezerník-M“ nebo „F2“ pro otevření menu a poté stiskněte H.

DAISY přehrávač obsahuje také různé seznamy a dialogová okna. K navigaci v nabídkách, nastaveních nebo seznamech souborů používejte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ nebo tlačítka pro posun nahoru a dolů. Pro přepínání mezi ovládacími prvky v dialogovém okně použijte „Mezerník-

4-5“ a „Mezerník-1-2“ nebo klávesy „F3“ a „Mezerník-F3“. Položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“.

Během přehrávání obsahu DAISY se nacházíte v dialogovém okně, ve kterém jsou k dispozici čtyři ovládací prvky/komponenty: „Nadpis“, „Informace“, „Přehrát“ a „Pozastavit“. Mezi těmito informacemi se můžete přepínat pomocí klávesy „F3“.

Položka „Nadpis“ zobrazuje aktuální nadpis nebo navigační prvek a případně přidružený text. V části „Informace“ naleznete aktuální stránku, úroveň, frázi, uplynulý čas a celkovou dobu přehrávání. Mezi těmito údaji se můžete pohybovat pomocí „mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“. Stisknutím klávesy „Enter“ na položce „Pozastavit“ nebo „Přehrát“ zastavíte nebo spustíte přehrávání. Spustit či pozastavit přehrávání můžete také odkudkoli v dialogovém okně pomocí mezerníku.

8.2 Nabídka Soubor

1. Otevřít DAISY: (O) „Enter-O“. Vyvolá dialog pro otevření knihy DAISY.
2. Nastavení hlasu: (S) „Enter-S“. Umožňuje nastavit automatické přehrávání, upozornění na značky a rychlost, výšku i hlasitost čtecího hlasu. Můžete si vybrat z libovolných nainstalovaných hlasů Vocalizer.
3. Informace o knize: (I) „Enter-I“. Zobrazí informace o aktuálně přehrávané knize DAISY.
4. Ukončit: (Z) „Mezerník-Z“. Zavře DAISY přehrávač.
5. Ukončit a smazat záložku: (Q) „Enter-Z“. Ukončí aplikaci a smaže stávající značku pozice při ukončení.
6. Ukončit bez záložky: (C) „Backspace-Z“. Zavře aplikaci bez uložení vaší aktuální pozice.

8.3 Nabídka Dokument

1. Přehrát/Pozastavit: (P) „Mezerník-P“. Pozastaví a obnoví přehrávání. Můžete také použít tlačítko „Přehrát“.
2. Předchozí stránka: (U) „Mezerník-Body 1-2-6“. Posun o jednu stránku zpět.
3. Další stránka: (D) „Mezerník-Body 3-4-5“. Posun o jednu stránku vpřed.
4. Přejít na stránku: (G) „Enter-G“. Zadejte číslo konkrétní stránky, na kterou chcete přejít.
5. Přejít na procenta: (R) „Enter-E“. Přesun na konkrétní pozici v knize podle procentuálního vyjádření.
6. Přejít na čas: (T) „Backspace-T“. Dostupné pouze u zvukových DAISY knih: skok na pozici podle uplynulého času.
7. Pohyb o předchozí jednotku: (H) „Bod 3“. Posun zpět o nastavený typ jednotky pohybu.
8. Pohyb o následující jednotku: (L) „Bod 6“. Posun vpřed o nastavený typ jednotky pohybu.
9. Změnit na předchozí jednotku pohybu: (I) „Body 2-3“. Přepne na předchozí typ jednotky pohybu v seznamu.
10. Změnit na další jednotku pohybu: (E) „Body 5-6“. Přepne na následující typ jednotky pohybu v seznamu.

8.4 Nabídka Značka

1. Nastavit značku: (M) „Enter-M“. Vloží záložku na aktuální pozici.
2. Skočit na značku: (J) „Enter-J“. Přesun na dříve nastavenou značku zadáním její číselné hodnoty.
3. Přejít na předchozí značku: (P) „Enter-bod-3“. Přesune vás na značku předcházející vaší aktuální pozici.
4. Přejít na další značku: (N) „Enter-bod-6“. Přesune vás na nejbližší následující značku od vaší aktuální pozice.

5. Smazat značku: (D) „Mezerník-D“. Odstraní dříve nastavenou značku.
6. Seznam značek: (L) „Enter-L“. Vyvolá seznam nastavených značek a jejich umístění. Stisknutím klávesy „Enter“ na vybrané značce skočíte na odpovídající pozici.

8.5 Nabídka Nadpis

1. Seznam nadpisů: (L) „Enter-H“. Otevře seznam všech nadpisů v knize.
2. Další nadpis: (N) „Enter-N“. Přesun na další dostupný nadpis.
3. Číst aktuální nadpis: (W) „Enter-W“. Přečte nadpis, pod kterým se právě nacházíte.
4. První nadpis: (T) „Body 1-3“. Přesun na první nadpis knihy.
5. Poslední nadpis: (B) „Body 4-6“. Přesun na poslední nadpis knihy.
6. Najít: (F) „Mezerník-F“. Vyhledávání textu.
7. Najít další: (R) „Enter-F“. Najde další výskyt řetězce zadaného v dialogu „Najít“.

8.6 Nabídka Poznámka

1. Vložit poznámku: (M) „Backspace-M“. Vloží k danému místu vlastní anotaci.
2. Přečíst poznámku: (R) „Backspace-R“. Přečte aktuální poznámku.
3. Předchozí poznámka: (P) „Backspace-P“. Přesun na předchozí poznámku.
4. Další poznámka: (N) „Backspace-N“. Přesun na další poznámku.
5. Smazat poznámku: (D) „Backspace-D“. Odstraní aktuální poznámku.

9. Přehrávač médií

Mediaální přehrávač můžete používat k přehrávání zvukových a video souborů nebo seznamů skladeb. Podporuje následující formáty: ac3, asf, asx, m3u, mp2, mp3, MP4, mpa, mpg, ogg, pls, wav, wax, wma, flac, midi, wmv a MOV.

Přehrávání můžete ovládat pomocí příkazů na braillovské klávesnici.

Pro spuštění přejděte v hlavním menu na položku „Přehrávač médií“ a stiskněte Enter. Odkudkoli v zařízení jej spustíte zkratkou F1-M.

9.1 Uspořádání přehrávače médií

Dialog přehrávání obsahuje dvě informační karty: „Informace o přehrávání“ a „Seznam skladeb“. Mezi těmito kartami se pohybujete pomocí F3 nebo Mezerník-F3.

Karta Informace o přehrávání zobrazuje číslo stopy, název souboru a aktuální stav (přehrávání, pozastaveno nebo zastaveno). Pokud v seznamu skladeb nejsou žádné soubory, zobrazí se „Nejsou zde žádné položky pro zobrazení.“. Stisknutím Mezerník-4 zobrazíte informace o čase přehrávání.

Na kartě Informace o přehrávání můžete použít naváděcí kurzorová tlačítka pro skok na konkrétní místo v souboru. Například stisknutím 20. nebo 21. tlačítka skočíte doprostřed souboru, stisknutím 30. tlačítka skočíte přibližně na 75 % délky.

Karta Seznam skladeb zobrazuje seznam všech souborů v seznamu skladeb. Pro každý soubor v seznamu skladeb zobrazuje číslo skladby, název souboru, jeho pořadí v seznamu skladeb a celkový počet souborů v seznamu. Pokud v seznamu skladeb není žádný soubor, Braille eMotion 40 zobrazí zprávu „Žádné položky“.

Přehrávač médií v zařízení Braille eMotion 40 podporuje zobrazování textů písní u souborů MP3, které je obsahují. Karta „Text písně“ se v

seznamu karet zobrazí pouze v případě, že přehrávaný soubor obsahuje text ve svých informacích o souboru. Texty písní jsou zobrazeny ve víceřádkovém editačním poli, ve kterém můžete číst a pohybovat se pomocí standardních příkazů pro navigaci v dokumentu.

Nabídka Přehrávače médií obsahuje pět položek: „Soubor“, „Přehrát“, „Pozice“, „Značka“ a „Nastavení“.

Chcete-li otevřít nabídku Přehrávače médií, stiskněte „Mezerník-M“ nebo „F2“. Položku v nabídce vyberte pomocí „Mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“ a stiskněte „Enter“. Případně můžete stisknout „Mezerník-M“ nebo „F2“ a následně přístupovou klávesu pro odpovídající položku menu.

K navigaci v nabídkách, nastaveních nebo seznamech souborů používejte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ nebo tlačítka pro posun nahoru a dolů. Pro přepínání mezi ovládacími prvky v dialogovém okně použijte „Mezerník-4-5“ a „Mezerník-1-2“ nebo klávesy „F3“ a „Mezerník-F3“. Položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“.

9.2 Nabídka Soubor

1. Otevřít soubor: (O) „Enter-O“. Otevře mediální soubor a vytvoří nový seznam skladeb.
2. Otevřít složku: (F) „Enter-F“. Vytvoří nový seznam skladeb ze všech mediálních souborů ve vybrané složce.
3. Přidat soubor: (A) „Backspace-O“. Přidá vybrané soubory do aktuálního seznamu skladeb.
4. Přidat složku: (I) „Backspace-F“. Přidá všechny mediální soubory z vybraných složek do aktuálního seznamu skladeb.
5. Uložit seznam skladeb: (S) „Mezerník-I“. Uloží aktuální seznam skladeb.
6. Uložit jako seznam skladeb: Uloží aktuálně přehrávané soubory jako seznam skladeb.
7. Smazat položku: (D) „Mezerník-D“. Odstraní aktuální položku ze seznamu skladeb.

8. Informace z tagu: (T) „Enter-T“. Otevře vlastnosti aktuálního mediálního souboru.
9. Ukončit: (Z) „Enter-Z“. Zavře Mediální přehrávač.

9.3 Nabídka Přehrát

1. Přehrát: (P) „Enter“. Spustí přehrávání.
2. Předchozí stopa: (B) „Bod 3“. Posun o 1 skladbu zpět.
3. Další stopa: (N) „Bod 6“. Posun o 1 skladbu vpřed.
4. Zpět o 5 stop: (D) „Body 2-3“. Posun o 5 skladeb zpět.
5. Vpřed o 5 stop: (U) „Body 5-6“. Posun o 5 skladeb vpřed.
6. První stopa: (T) „Body 1-3“. Přesun na první skladbu v seznamu skladeb.
7. Poslední stopa: (E) „Body 4-6“. Přesun na poslední skladbu v seznamu skladeb.
8. Zesílit: (H) „Mezerník + tlačítko pro posun nahoru“. Zvýší hlasitost.
9. Zeslabit: (L) „Mezerník + tlačítko pro posun dolů“. Sníží hlasitost.
10. Zrychlit: (K) „Body 3-4-5“. Zvýší rychlost přehrávání.
11. Zpomalit: (M) „Body 1-2-6“. Sníží rychlost přehrávání.
12. Pozastavit: (A) „Mezerník“. Pozastaví přehrávání. Opětovným stisknutím obnovíte.
13. Zastavit: (S) „Backspace“. Zastaví přehrávání.

9.4 Nabídka Pozice

1. Vložit záložku: (M) „Enter-M“. Označí aktuální místo pro pozdější použití.
2. Smazat záložku: (D) „Enter-D“. Zruší označení pozice.
3. Přejít na záložku: (J) „Enter-J“. Přejde na dříve označené místo.
4. Přejít na čas: (G) „Enter-G“. Přejde na konkrétní čas v souboru.
5. Přejít na procenta: (E) „Backspace-P“. Přesun na místo v souboru podle procent.

6. Přejít na číslo: (N) „Enter-N“. Přenese vás na soubor s odpovídajícím číslem v aktuálním seznamu skladeb.
7. Nastavit počáteční bod: (L) „Enter-P“. Nastaví počáteční bod pro opakované přehrávání úseku.
8. Nastavit koncový bod: (R) „Mezerník-E“. Nastaví koncový bod pro opakované přehrávání.
9. Seznam kapitol: (C) „Backspace-L“. Otevře seznam kapitol, pokud soubor obsahuje značky kapitol. Během přehrávání se můžete pohybovat zpět o kapitolu pomocí „Mezerník-2-3-6“ a vpřed pomocí „Mezerník-3-5-6“.

9.5 Nabídka Značka

1. Nastavit značku: (S) „Backspace-M“. Vloží záložku na konkrétní místo v souboru.
2. Přejít na značku: (M) „Backspace-J“. Přesun na dříve nastavenou značku.
3. Předchozí značka: (P) „Backspace-bod-3“. Posun o jednu značku zpět.
4. Další značka: (N) „Backspace-bod-6“. Posun o jednu značku vpřed.
5. Smazat značku: (D) „Backspace-D“. Odstraní značku.
6. Správce značek: (K) „Backspace-K“. Zobrazení a úprava všech značek v aktuálním souboru.

9.6 Nabídka Nastavení

1. Konfigurace: (C) „Backspace-C“. Umožňuje nastavit zobrazování informací o souborech, upozornění na značky a ukládání pozice při ukončení.
2. Nastavení přehrávání: (P) „Enter-S“. Nastavení pro opakování, náhodné přehrávání a další volby seznamu skladeb. Také

umožňuje zvolit, zda se má na braillovém displeji zobrazovat průběh přehrávání pomocí bodů 7 a 8.

3. Nastavení efektů: (E) „Enter-E“. Nastavení ekvalizéru a zvýraznění basů.

9.7 Přehrávání audioknih

Při poslechu audioknihy je pravděpodobné, že budete chtít, aby se se soubory a složkami, které knihu tvoří, zacházelo jinak než s hudebním seznamem skladeb – a to jak z hlediska navigace, tak z hlediska ukládání pozic. Z tohoto důvodu je se soubory a složkami umístěnými ve složce „Audiobooks“ na vašem flashdisku, SD kartě nebo připojeném USB disku nakládáno odlišně než s audio soubory v jakémkoli jiném umístění ve vašem zařízení.

Za prvé, bez ohledu na to, jak máte nastavenou funkci „uložit označenou pozici“, u všech souborů a složek v této složce se při ukončení automaticky uloží značka. Předpokládá se totiž, že se při příštím otevření obsahu budete chtít vrátit na místo, kde jste skončili.

Pokud navíc otevřete složku v Přehrávači médií pomocí příkazu „Enter-F“, tyto značky se vztahují na složku jako celek, nikoli na jednotlivé soubory.

Poznámka: Pokud otevřete konkrétní soubor přímo v Přehrávači médií nebo přes Správce souborů, uložená pozice se vztahuje pouze na tento soubor.

Stejným způsobem fungují i záložky, které sami nastavíte – vztahují se na knihu jako celek. Také příkazy „Přejít na čas“ a „Přejít na procenta“ se aplikují na celou složku, nikoli jen na aktuálně přehrávaný soubor, jak je tomu běžně.

Chcete-li přehrát jakoukoli složku s audio soubory jako audioknihu, zkopírujte ji do složky „Audiobooks“ na flashdisku nebo jiném připojeném

disku. V Přehrávači médií pak použijte příkaz „Otevřít složku“, čímž ji otevřete jako audioknihy.

System Android by měl složku „Audiobooks“ na každém připojeném disku vytvořit automaticky, v některých případech se tak ale nemusí stát. Pokud se tato složka na vašem připojeném disku nevytvoří, můžete ji vytvořit sami. Přehrávač médií ji rozpozná a bude s ní pracovat výše popsaným způsobem.

9.8 Přehrávání na pozadí

Často můžete chtít přehrávat média, zatímco pracujete na jiných úlohách. Braille eMotion 40 vám umožňuje ovládat média na pozadí pomocí klávesových zkratk, i když máte v popředí jinou aplikaci.

Stisknutím kurzorového tlačítka spolu s klávesou „Enter“ přepínáte mezi pozastavením a přehráváním médií. Stisknutím kurzorového tlačítka spolu s „F1“ nebo „F3“ se posunete vpřed o zvolenou jednotku pohybu a stisknutím kurzorového tlačítka spolu s „F2“ nebo „F4“ se posunete zpět o zvolenou jednotku pohybu. Stisknutím levého nebo pravého kurzorového tlačítka spolu se středovým tlačítkem vyberete předchozí nebo následující jednotku pohybu.

10. Knihovní služby

10.1 Online DAISY

Program Online DAISY umožňuje čtenářům knihovny CELA v Kanadě a knihoven Vision Australia přístup k DAISY knihám dostupným prostřednictvím jejich online knihovničky a jejich stahování.

Chcete-li program Online DAISY spustit, otevřete nabídku „Knihovní služby“, přejděte na „Online DAISY“ a stiskněte „Enter“. Program Online

DAISY můžete také spustit odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky „F1-Z“.

Při prvním spuštění programu Online DAISY budete požádáni o přihlašovací údaje. Pomocí „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ přejděte na server, ke kterému se chcete přihlásit. Poté se pomocí tabulátoru přesuňte do pole pro ID a zadejte jej v počítačovém písmu. Tabulátorem přejděte do pole „Heslo“ a zadejte jej v počítačovém písmu. Mezerníkem můžete zaškrtnout políčka „Zapamatovat si mě“ a „Uložit heslo“. Jakmile zadáte přihlašovací údaje, přejděte tabulátorem na „Přihlásit“ a stiskněte „Enter“.

Zobrazí se rozbalovací seznam se třemi položkami: „Prošlé“, „Nové“ a „Zapůjčené“. Stisknutím klávesy „Tab (F3 nebo Mezerník-4-5)“ získáte přístup k seznamu ve vybrané kategorii. Seznamem knih můžete listovat pomocí „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“.

Chcete-li knihu stáhnout, přejděte na ni a stiskněte „Enter“. Zařízení oznámí „Začátek stahování“ a zobrazí indikátory průběhu, které vás informují o stavu stahování. Po dokončení stahování můžete knihu přehrát v Přehrávači DAISY.

Knihy stažené prostřednictvím programu Online DAISY jsou dostupné ve složce „Online DAISY“ v dialogovém okně „Otevřít DAISY“ v Přehrávači DAISY. Z důvodu ochrany autorských práv jsou tyto knihy viditelné pouze v Přehrávači DAISY a nelze k nim přistupovat ze Správce souborů.

Uživatelé Vision Australia mohou stahovat také knihy ve formátu BRF. Po stažení knihy BRF máte možnost ji otevřít v Poznámkovém bloku, odkud můžete text zkopírovat do jiného dokumentu nebo jej uložit na jiné místo, kde k němu bude snazší přístup.

Pokud si přejete knihu vrátit, přejděte na ni v seznamu a stiskněte „Enter-R“. Tím se kniha vrátí do virtuální knihovny, aby mohly být ostatním uživatelům vydány další tituly.

10.2 Stahování z BookShare

Program „Stahování z BookShare“ poskytuje přímý přístup k vyhledávání a stahování z repozitáře knih a periodik dostupných na adrese www.bookshare.org.

BookShare je úložiště knih a periodik v přístupných formátech, které vzniká díky práci dobrovolníků (skenování a korektury knih), federálním grantům na nákup a digitalizaci materiálů a díky příspěvkům vydavatelů elektronických verzí jejich textů.

Tituly BookShare jsou k dispozici v různých formátech včetně DAISY, BRF, EPUB, Word a audio. BrailleSense podporuje přístup k většině dostupných formátů prostřednictvím programu „Stahování z BookShare“ a jejich čtení v Přehrávači DAISY, Čtečce dokumentů a poznámkovém bloku.

Chcete-li se stát členem BookShare, musíte projít procesem podání žádosti, včetně předložení dokladu o poruše čtení, a zaplatit příslušné roční členské poplatky. Platba může být finanční, nebo si uživatelé mohou vypracovat kredit na členské poplatky skenováním nebo prováděním korektur materiálů pro sbírku. Přestože většina titulů BookShare vyžaduje členství, několik tisíc titulů v kolekci jsou díla volně dostupná, ke kterým má přístup kdokoli, bez ohledu na členství v BookShare.

Více informací o BookShare, procesu podání žádosti nebo sbírce naleznete na adrese www.bookshare.org.

10.2.1 SPUŠTĚNÍ PROGRAMU STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE

Chcete-li otevřít program „Stahování z BookShare“, použijte v hlavním menu zkratku „Mezerník-4“ pro přechod na položku „Knihovní služby“ a stiskněte „Enter“. V nabídce „Knihovní služby“ přejděte pomocí „Mezerník-4“ na „Stahování z BookShare“ a stiskněte „Enter“. Program

„Stahování z BookShare“ můžete také spustit odkudkoli v zařízení stisknutím „F1-K“.

Program Stahování z BookShare hojně využívá dialogová okna. K pohybu vpřed a vzad (Tab a Shift-Tab) mezi ovládacími prvky v dialogu používejte „Mezerník-4-5“ a „Mezerník-1-2“ nebo klávesy „F3“ a „Mezerník-F3“. Pro účely tohoto návodu budeme obecně používat pouze výraz „Tab“.

K navigaci v nastaveních nebo seznamech používejte „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“ nebo tlačítka pro posun nahoru a dolů. Položku aktivujete stisknutím klávesy „Enter“.

Při otevření „Stahování z BookShare“ budete přesměrováni na webovou stránku, kde můžete zadat údaje ke svému účtu BookShare. Pokud si přejete použít „anonymní režim“ (tedy pokud nemáte účet BookShare a chcete přistupovat pouze k volně dostupným dílům), stiskněte „Mezerník-Z“ pro opuštění webového zobrazení. Budete přesměrováni do hlavního programu BookShare bez nutnosti přihlášení.

Po zadání přihlašovacích údajů budete požádáni o schválení programu HIMS BookShare pro použití s vaším účtem. Pomocí navigace podle prvního písmene můžete skočit na tlačítko „Approve“ (Schválit) a stisknout Enter.

Po schválení se ocitnete v hlavním dialogu „Stahování z BookShare“ na rozbalovacím seznamu „Vyhledat obsah“. Při každém dalším otevření programu budete automaticky přesměrováni na toto pole.

10.2.2 HLAVNÍ DIALOG STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE

Dialog „Stahování z BookShare“ zpočátku obsahuje 3 položky:

1. Rozbalovací seznam „Vyhledat obsah“: můžete si vybrat vyhledávání v kategoriích „Knihy“, „Periodika“, „Seznamy četby“ nebo ve své „Historii“ stahování. Hodnotu nastavení změníte pomocí mezerníku.

2. Rozbalovací seznam „Typ vyhledávání“: (zobrazí se pouze tehdy, pokud je v poli „Vyhledat obsah“ vybrána položka „Knihy“). Můžete si vybrat vyhledávání ve sbírce knih BookShare podle Názvu, Autora, ISBN, Klíčového slova nebo Kategorie. Hodnotu nastavení změníte pomocí mezerníku.
3. Editační pole pro vyhledávaný výraz: Pokud jste zvolili vyhledávání periodik, budete požádáni o zadání názvu periodika nebo jeho ID. Pokud jste zvolili vyhledávání ve sbírce knih podle názvu, autora, ISBN atd., editační pole vás vyzve k zadání daného údaje.

Stisknutím klávesy Enter nebo Tab spustíte vyhledávání a budete přesunuti do seznamu výsledků.

10.2.3 VÝSLEDKY VYHLEDÁVÁNÍ KNIH

Po dokončení vyhledávání se ocitnete v seznamu výsledků, které odpovídají vašemu dotazu. V seznamu se pohybujte pomocí „Mezerník-1“ a „Mezerník-4“.

Dialog „Stahování z BookShare“ nyní obsahuje 3 další položky: seznam „Výsledky vyhledávání“ (ve kterém se právě nacházíte), tlačítko „Stáhnout knihu“ a tlačítko „Detail knihy“.

Pokud seznam výsledků obsahuje více než 50 položek, po dosažení konce seznamu se automaticky načte další stránka. Pokud víte, že výsledků je více než 50, můžete kdykoli stisknout „Enter-N“ pro načtení další stránky. Pokud již nejsou k dispozici žádné další výsledky, Braille eMotion oznámí: „Nenalezeny žádné další výsledky“.

Pokud stisknete „Enter“ na tlačítku „Detail knihy“ nebo použijete zkratku „Enter-I“, otevře se dialogové okno s podrobnějšími informacemi o knize. Seznam „Detaily“ obsahuje následující položky:

1. „Název“: zobrazuje úplný název knihy.
2. „Autor“: uvádí autora nebo autory díla.
3. „ISBN“: uvádí mezinárodní standardní číslo knihy.
4. „Osnova“: stručný přehled obsahu díla.

5. „Kategorie“: uvádí kategorii, pod kterou je kniha v knihovně BookShare vedena.
6. „Jazyk“: uvádí jazyk, ve kterém je kniha napsána.
7. „Vydavatel“: uvádí nakladatele knihy.
8. „Datum vydání“: uvádí datum chráněné autorským právem (copyright).
9. „Formát“: uvádí všechny dostupné formáty, ve kterých lze aktuální knihu stáhnout.

Knihu ze seznamu výsledků můžete stáhnout buď stisknutím „Enter“ přímo na názvu knihy, nebo přechodem na tlačítko „Stáhnout“ a stisknutím „Enter“. Pokud jste přihlášení v „anonymním režimu“ a stisknete „Enter“ u knihy, která nepatří do sbírky volně dostupných děl, Braille eMotion oznámí a zobrazí: „Tento obsah není zdarma“ a vrátí vás do seznamu výsledků.

10.2.4 VYHLEDÁVÁNÍ PERIODIK

Pokud v poli „Vyhledat obsah“ vyberete „Periodika“, další položkou v dialogu bude editační pole, do kterého můžete zadat celý název periodika nebo jeho část. Zadejte hledaný výraz a stisknutím „Enter“ nebo „Tab“ spustíte vyhledávání. Po dokončení se zobrazí seznam dostupných periodik. Vyhledejte požadované periodikum a dalším stisknutím „Tab“ nebo „Enter“ získáte seznam dostupných čísel (vydání) daného titulu.

Pokud neznáte přesný název periodika, nechte editační pole prázdné a stiskněte „Enter“. V takovém případě se zobrazí kompletní seznam dostupných periodik v abecedním pořadí. Stiskněte „Enter“ na vybraném titulu a zobrazí se seznam jeho dostupných čísel.

Seznam čísel obsahuje u každé položky také tlačítko „Detailní informace“. Ty u periodik zahrnují:

1. „ID“: identifikační číslo, které periodiku přiřadil BookShare.
2. „Název“: název konkrétního čísla periodika.

3. „Kategorie“: typ periodika (noviny, časopis atd.).
4. „Revize“: číslo revize online verze periodika na BookShare.
5. „Čas revize“: čas, kdy byla poslední revize na BookShare nahrána. (Užitečné, pokud revize opravuje chyby v DAISY struktuře nebo textu – můžete tak ověřit, zda máte nejnovější verzi).

Stejně jako u knihy, číslo periodika stáhnete stisknutím „Enter“ na dané položce v seznamu nebo přechodem na tlačítko „Stáhnout“ a stisknutím „Enter“.

10.2.5 VYHLEDÁVÁNÍ V SEZNAMECH ČETBY

Chcete-li v BookShare vyhledávat v seznamech četby, které jste vytvořili vy nebo vaše škola pro váš konkrétní účet, nebo v seznamech, které byly veřejně sdíleny, zvolte v rozbalovací seznamu „Vyhledat obsah“ položku „Veřejné seznamy četby“ nebo „Moje seznamy četby“.

Stisknutím klávesy „Tab“ nebo „Enter“ získáte seznam dostupných seznamů četby a dalším stisknutím „Tab“ zobrazíte seznam knih v aktuálně vybraném seznamu. Podrobnosti o knize v seznamu můžete získat nebo ji stáhnout stejným způsobem jako v seznamu výsledků v režimu vyhledávání „Knihy“.

10.2.6 VYHLEDÁVÁNÍ V HISTORII

Chcete-li procházet historii stahování, zvolte v rozbalovacím seznamu „Vyhledat obsah“ položku „Historie“ a stiskněte „Tab“ nebo „Enter“.

Zobrazí se seznam knih podobný tomu, který se objevuje při výsledcích vyhledávání v režimu „Knihy“. Seznam obsahuje knihy, které jste dříve stáhli z jakéhokoli zařízení připojeného k BookShare. Knihy jsou řazeny podle data stažení, počínaje tou nejnovější. Stejně jako u vyhledávání knih můžete i zde získat podrobné informace a knihu stáhnout.

10.2.7 NABÍDKY

Program Stahování z BookShare obsahuje 2 nabídky: „Soubor“ a „Seznam četby“.

Nabídka „Soubor“ obsahuje následující položky:

1. Možnosti: (O) „Enter-O“. Otevře dialog „Možnosti“, kde můžete nastavit výchozí formát stahování, umístění stahování a to, zda má Braille eMotion automaticky rozbalit a/nebo otevřít knihy z BookShare.
2. Odhlásit se: (X). Odhlásí vás z aktuálního účtu BookShare, poté se můžete přihlásit k jinému účtu přes webové rozhraní nebo pracovat v anonymním režimu.
3. Ukončit: (Z) „Mezerník-Z“. Ukončí program „Stahování z BookShare“.

Nabídka „Seznam četby“ obsahuje následující možnosti:

1. Vytvořit seznam četby: (C) „Enter-R“. Otevře dialog, kde můžete seznam pojmenovat, napsat popis a určit, zda bude přístup soukromý, sdílený nebo organizační.
2. Upravit seznam četby: (E) „Enter-E“. Umožňuje upravit informace o aktuálně vybraném seznamu četby.
3. Přidat titul do seznamu četby: (A) „Enter-A“. Otevře dialog, ve kterém můžete zvolit, do kterého seznamu četby chcete aktuální titul přidat.
4. Smazat titul ze seznamu četby: (D) „Mezerník-D“. Při prohlížení seznamu četby smaže vybraný titul ze seznamu.

10.3 Volitelné služby

Sekce „Volitelné služby“ umožňuje stahovat další služby, které jsou specifické pro určité regiony nebo které nejsou z jiných důvodů automaticky součástí firmwaru. Chcete-li zjistit, jaké volitelné služby jsou

k dispozici, otevřete nabídku „Knihovní služby“, přejděte pomocí „Mezerník-4“ na položku „Volitelné služby“ a stiskněte „Enter“.

Braille eMotion zkontroluje náš server, aby zjistil, jaké volitelné knihovní služby jsou dostupné, a zobrazí je v seznamu. V době psaní tohoto návodu je k dispozici pouze Sense Bible. Další služby jsou však v současné době ve vývoji a budou v této sekci zpřístupněny, jakmile budou dokončeny.

Chcete-li nainstalovat volitelnou knihovní službu, přejděte na ni pomocí „Mezerník-1“ nebo „Mezerník-4“ a stiskněte „Enter“. Služba se stáhne a nainstaluje, poté se vrátíte do nabídky „Knihovní služby“, kde se nová služba objeví.

Volitelnou službu můžete odinstalovat tak, že na danou položku přejdete v nabídce „Knihovní služby“ a stisknete „Mezerník-D“. Jakmile budou k dispozici nové služby nebo aktualizace, budou veřejně oznámeny a vy k nim pak budete moci přistupovat právě ze sekce „Volitelné služby“.

11. Nástroje

Nabídka „Nástroje“ obsahuje několik speciálních funkcí a nastavení pro Braille eMotion 40. Mezi položkami v této nabídce se pohybujte pomocí zkratk Mezerník-1 a Mezerník-4 a stisknutím klávesy Enter položku otevřete.

K funkcím jednotlivých programů můžete přistupovat pomocí klávesových zkratk nebo prostřednictvím nabídek a dialogových oken daného programu. Pokud program obsahuje nabídky, otevřete je stisknutím Mezerník-M nebo F2. Položku v nabídce vyberte pomocí Mezerník-1 nebo Mezerník-4 a potvrďte klávesou Enter. Případně můžete po stisknutí Mezerník-M nebo F2 rovnou stisknout přístupovou klávesu odpovídající dané položce.

V dialogových oknech používejte pro pohyb vpřed a vzad mezi ovládacími prvky zkratky Mezerník-4-5 a Mezerník-1-2 (Tab a Shift-Tab) nebo klávesy F3 a Mezerník-F3.

Pro navigaci v nabídkách, nastaveních nebo seznamech souborů používejte Mezerník-1 a Mezerník-4 nebo tlačítka pro posun Nahoru a Dolů. Stisknutím klávesy Enter položku spustíte.

11.1 Diktafon

Aplikace Diktafon umožňuje vytvářet jednotlivé nahrávky ve formátu MP3 nebo WAV, případně nahrávat knihy ve formátu DAISY (WAV/MP3). Nahrávat lze pomocí interních stereo mikrofonů, 4pólového headsetu nebo USB audio zařízení kompatibilního se systémem Android.

Diktafon spustíte v nabídce „Nástroje“ stisknutím klávesy „V“ nebo krátkým stisknutím tlačítka „Nahrávání“.

Dialogové okno „Nahrát“ obsahuje tlačítka: „Nahrát“, „Nastavení nahrávání“, „Nahrávky“, „Ukončit“ a stavovou oblast. Pro pohyb mezi ovládacími prvky použijte F3 a Mezerník-F3.

11.1.1 POŘIZOVÁNÍ NAHRÁVEK

Po spuštění Diktafonu vás zařízení vyzve k nahrávání a zobrazí zdroj, ze kterého se bude nahrávat: „Nahrávání z mikrofonu“, „Nahrávání z USB“ atd. Zdroj nahrávání můžete nastavit v dialogu „Nastavení nahrávání“, který je popsán dále. Pokud připojíte USB zdroj, nastavte prosím zdroj nahrávání na „Mikrofon náhlavní soupravy“.

Když se zobrazí výzva k nahrávání, nacházíte se v pohotovostním režimu.

Pro spuštění nahrávání stiskněte Enter.

Pro ukončení nahrávání stiskněte Mezerník-Z.

Dlouhým stisknutím tlačítka „Nahrávání“ zahájíte nahrávání okamžitě bez výzvy. Dalším stisknutím jej ukončíte.

Během nahrávání můžete použít kurzorové tlačítko spolu s klávesou Enter pro pozastavení/Obnovení nahrávání.

*Poznámka: Braille eMotion 40 podporuje nahrávání a přehrávání přes standardní USB audio zařízení typu „Plug and Play“, včetně mixážních pultů, USB headsetů, USB mikrofonů a dalších generických USB zvukových karet. Přestože je podporováno mnoho zařízení, mějte na paměti, že zařízení vyžadující speciální ovladače nebo aplikace pravděpodobně nebudou fungovat. Stejně tak nelze použít vícestopá záznamová zařízení, která ke svému provozu obvykle vyžadují profesionální softwarové studio (DAW). Většina Plug and Play zařízení, která míchají zvuk do stereo výstupu, však bude fungovat skvěle.

Při používání externích zařízení věnujte pozornost těmto bodům:

- i) Pokud připojíte jakákoli sluchátka (4pólová i jiná), zatímco je připojen USB zdroj, připojení USB audia se zruší a Diktafon použije headset připojený do sluchátkového konektoru zařízení.
- ii) Ve výchozím nastavení je zvuk Braille eMotion 40 během nahrávání ztlumen, aby se předešlo problémům se zpětnou vazbou u některých headsetů. Chcete-li zvuk ze zařízení nahrávat přes mixážní pult, vypněte nastavení „Monitorování sluchátek“ a „Ztlumit systémové zvuky během nahrávání“ a pro monitoring výstupu použijte samotný mixážní pult.

11.1.2 POŘIZOVÁNÍ DAISY NAHRÁVEK

Funkci nahrávání v Braille eMotion můžete využít k vytváření souborů ve formátu DAISY, stejně jako pro jednoduché nahrávky WAV a MP3.

Chcete-li nahrávat ve formátu DAISY, nastavte v dialogu „Nastavení nahrávání“ metodu nahrávání na „DAISY“.

Jakmile spustíte nahrávání DAISY, zařízení ohlásí: „Nahrávání názvu“. Poté máte přibližně 10 sekund na nahrání názvu, než zařízení automaticky přejde k nahrávání první nadpisové úrovně.

Během nahrávání můžete do DAISY knihy ručně vkládat navigační body:

Backspace-H: vloží nadpis.

Backspace-P: vloží frázi.

Backspace-G: vloží stránku.

Pokaždé, když stisknete jednu z těchto kombinací, zařízení zobrazí začátek navigačního bodu, například: „Začátek stránky 8“ nebo „Začátek nadpisu 3“.

Po ukončení nahrávání přístroj oznámí „Sestavování“, čímž dává najevo, že probíhá generování DAISY knihy. Nahrané DAISY soubory se ukládají do umístění flashdisk/DAISY/Record a lze je přehrávat v aplikaci DAISY přehrávač. Jednotlivé nahrávky samozřejmě můžete najít i pomocí Správce souborů a přehrát je v Přehrávači médií.

11.1.3 PŘEHRÁVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH NAHRÁVEK

Jakmile dokončíte vytváření individuální nahrávky, kurzor se automaticky přesune na tlačítko „Přehrát“, abyste si mohli ihned poslechnout, co jste právě nahráli. Stisknutím klávesy Enter na tomto tlačítku spustíte přehrávání. Alternativně můžete stisknout Enter-P pro přehrání aktuálně vybrané nahrávky.

Chcete-li si poslechnout dříve nahrané soubory, přejděte klávesou Tab na tlačítko „Nahrávky“ a stiskněte Enter. Budete přesměrováni do složky určené pro ukládání nahrávek (ve výchozím nastavení je to flashdisk/music/record). K přístupu k jakémukoli souboru WAV nebo MP3 v zařízení můžete použít standardní navigaci v souborech a složkách a stisknutím klávesy Enter spustit přehrávání.

Během přehrávání stiskněte Mezerník pro pozastavení a spuštění a Backspace pro zastavení přehrávání.

Upravte hlasitost stiskem Mezerník + klávesy pro posun Nahoru/Dolů a rychlost přehrávání Body 3-4-5 a Body 1-2-6.

Použijte navigační kurzorová tlačítka k posunu na různé pozice v souboru, stejně jako v Přehrávači médií.

11.1.4 NASTAVENÍ ZÁZNAMU

Dialogové okno „Nastavení nahrávání“ obsahuje následující možnosti:

1. Formát nahrávání: Vyberte mezi formáty WAV nebo MP3.
2. Vzorkovací frekvence: Vyberte z několika úrovní v rozsahu od 8 000 do 48 000 Hz.
3. Datový tok: Určuje kvalitu nahrávky ve formátu MP3 (nezobrazuje se, pokud je typ nastaven na WAV). Vybírat můžete v rozmezí od 64K do 340K (což odpovídá kvalitě CD).
4. Úroveň mikrofону: Určuje zisk (citlivost) mikrofónů. Nastavte na Vysokou, Střední nebo Nízkou.
5. Zdroj nahrávání: * Mikrofon: Použije vestavěné stereo mikrofony.
6. Mikrofon náhlavní soupravy: Použije 4pólový headset nebo USB zařízení (pokud je připojeno); v opačném případě použije vestavěné mikrofony.
7. Formát názvu souboru: Určuje, zda budou nahrávky pojmenovávány číslem, nebo časem a datem jejich vytvoření.
8. Odposlech ve sluchátkách: Zapnuto/Vypnuto. Určuje, zda během nahrávání uslyšíte snímaný zvuk ve sluchátkách.
9. Poznámka: Pokud je odposlech zapnut, systémový zvuk bude během nahrávání ztlumen bez ohledu na nastavení této volby.
10. Ztlumit systémové zvuky během nahrávání: Zapnuto/Vypnuto. Ve výchozím nastavení je tato funkce zapnutá, aby systémové zvuky a hlasový výstup (TTS) nerušily nahrávku. Systémové výzvy se stále zobrazují na braillovém řádku. Pokud chcete nahrávat

systémový zvuk (např. pro demonstraci nebo záznam streamu), vypněte toto nastavení a použijte mixážní pult s funkcí Loop Back nebo USB Return, abyste zahrnuli systémový zvuk do záznamu.

11. Způsob nahrávání: Normální nebo DAISY. Normální vytváří jednotlivé soubory WAV nebo MP3.
12. DAISY sestaví několik nahrávek do audio knihy DAISY podle navigačních bodů, které vytvoříte během nahrávání.
13. Složka: Určuje, kam se nahrávky ukládají.
14. Výchozí složka pro normální způsob nahrávání: `flashdisk/music/record`.
15. Výchozí složka pro způsob nahrávání DAISY: `flashdisk/daisy/record`.
16. Jméno souboru s nahrávkou: Určuje základní název souborů. Ve výchozím nastavení je nastaven jako „record“, můžete jej však upravit dle libosti. Zbytek názvu souboru se pak doplní podle nastavení „Formát názvu souboru“ popsaného výše.

11.2 Kalkulačka

Pomocí kalkulačky na Braille eMotion 40 můžete provádět jednoduché matematické operace i složité vědecké výpočty. Výsledky i výrazy jsou zobrazovány v Braillově písmu a předčítány hlasovým výstupem přístroje.

Chcete-li kalkulačku použít, stiskněte písmeno C v nabídce „Nástroje“. Kalkulačku můžete spustit odkudkoli v zařízení stisknutím zkratky F3-C. Po otevření kalkulačky se v počítačovém písmu zobrazí číslice 0.

Při zadávání výrazů můžete používat počítačové písmo. Kalkulačku vymažete zkratkou Backspace-C. Pokud při zobrazeném výsledku vložíte čísla nebo funkci, výsledek zmizí; pokud zadáte operátory, přejdete k dalšímu kroku. Výsledek si navíc můžete uložit do paměti kalkulačky a později jej vyvolat. Funkce a operátory lze aktivovat

prostřednictvím nabídky kalkulačky nebo pomocí klávesových zkratk přiřazených k jednotlivým funkcím.

11.2.1 OBECNÉ FUNKCE

Pro přístup k obecným matematickým operacím otevřete nabídku stisknutím Mezerník-m nebo F2 a stiskněte Enter na položce „Obecné funkce“. Z editačního řádku pro výpočet se k nim dostanete stisknutím Enter-G.

„Obecné funkce“ je dialogové okno, které obsahuje seznam funkcí a tlačítka „Potvrdit“ a „Zrušit“. Mezi operátory se můžete pohybovat pomocí Mezerník-1 nebo Mezerník-4, případně můžete stisknout první písmeno operátoru, který chcete použít.

Vyberte požadovanou operaci a stisknutím klávesy Enter ji proveďte. K rychlému provádění operací můžete využít také klávesové zkratky. Seznam klávesových zkratk v kalkulačce vyvoláte stisknutím Mezerník-H.

Pro zadání záporných čísel napište znaménko mínus (body 3-6) a číslo do závorek. U operace s procenty napište nejprve čísla a poté znak procenta. Ihned po napsání znaku procenta (%) se zadané číslo převede na hodnotu v procentech.

11.2.2 POČÍTÁNÍ SE ZLOMKY

Braille eMotion 40 umí provádět operace se zlomky, jako je krácení a násobení zlomků, i převod zlomků na desetinná čísla.

Dále můžete převádět zlomky na desetinná čísla, desetinná čísla na zlomky, nepravé zlomky na smíšená čísla nebo smíšená čísla na nepravé zlomky. Pokud je výsledkem zlomek, můžete vyvolat „volby zlomků“ stisknutím Mezerník-3-4. Mezi dostupnými možnostmi se pohybujete pomocí Mezerník-1 a Mezerník-4.

Pokud jde o jednoduchý zlomek, máte na výběr „převod zlomku na desetinné číslo“ a „zpět na původní zlomek“.

Pokud jde o nepravý zlomek, máte navíc možnost „převést nepravý zlomek na smíšené číslo“.

Pokud je výsledkem smíšené číslo, zobrazí se volba „převést smíšené číslo na nepravý zlomek“.

Pokud je výsledkem desetinné číslo a stisknete Mezerník-3-4, číslo se převede na zlomek.

11.2.3 FUNKCE PAMĚTI

„Funkce paměti“ pracují s výsledky a výpočty uloženými v paměti. Pro přístup k těmto funkcím stiskněte F2 pro otevření nabídky a potvrďte položku „Funkce paměti“.

„Vyvolat položky“ je dialogové okno obsahující „Seznam proměnných“, tlačítka „Smazat“, „Zobrazit podrobnosti“, „Potvrdit“ a „Zrušit“. Tento dialog můžete otevřít stisknutím Backspace-R na řádku výpočtu nebo výběrem z nabídky funkcí paměti.

Seznam proměnných se zobrazuje ve formátu „název položky: hodnota“. Hodnotu do výpočtu vložíte stisknutím klávesy Enter na názvu položky. Položky v seznamu můžete také kopírovat. Stisknutím Mezerníku vyberte položku a poté stiskněte Enter-I pro zkopírování vybraných položek do schránky.

Zobrazit podrobnosti zobrazuje název položky a její výsledek; výchozí nastavení je „Ne“. Chcete-li podrobnosti zobrazit, stiskněte Mezerník pro přepnutí na „Ano“. Poté se v Brailu zobrazí „název položky: výraz = výsledná hodnota“.

Smazat slouží k odstranění proměnné ze seznamu. Všechny uložené položky v dialogu „Vyvolat položky“ můžete smazat volbou „Smazat všechny uložené položky“ v nabídce funkcí paměti nebo stisknutím Enter-D na řádku výpočtu.

Uložit položky je dialog, který umožňuje definovat proměnné na základě aktuálního výrazu nebo výsledku v kalkulačce a uložit je pro budoucí použití.

Dialog obsahuje editační pole pro název proměnné a tlačítka „Potvrdit“ a „Zrušit“. Vyberte „Uložit položky“ z nabídky „Funkce paměti“ nebo stiskněte Backspace-S na řádku výpočtu.

Po otevření dialogového okna je kurzor v editačním poli "název položky". Zadejte název proměnné a stiskněte „Enter“, nebo přejděte na tlačítko „Potvrdit“ a stiskněte „Enter“. Aktuální výraz nebo výsledek se poté uloží pod zadaným názvem proměnné.

Pokud zadáte název proměnné, která již existuje, zobrazí se dotaz: „Nahradit proměnnou xx aktuální hodnotou? Ano“. Pokud se pokusíte jako název proměnné použít názvy funkcí jako „sin“, „cos“ nebo „pi“, zobrazí se upozornění „Neplatný název položky“, protože tyto funkce v názvech proměnných nelze použít.

Proměnné můžete definovat také přímo na řádku pro výpočty zadáním ve formátu „proměnná=výraz“ a stisknutím klávesy „Enter“.

Pokud vyberete Statistické funkce, otevře se dialog se seznamem uložených proměnných, seznamem výsledků statistických operací a tlačítkem „Zavřít“. Tuto funkci můžete aktivovat také z řádku výpočtu zkratkou Backspace-T.

Mezerníkem vyberte v seznamu proměnné, které chcete zahrnout do statistického souboru.

Pomocí klávesy Tab přejděte na seznam výsledků, kde uvidíte součet, průměr, rozptyl a směrodatnou odchylku. Můžete také vybrat položky ze seznamu výsledků a zkopírovat je do schránky.

11.2.4 FUNKCE SINUS

V nabídce kalkulačky vyberte „Sinus funkce“ nebo stiskněte Enter-S na řádku výpočtu. Seznam obsahuje funkce „Sinus“, „Arkussinus“ a

„Hyperbolický sinus“. Stisknutím Enter na vybrané funkci ji vložíte do výpočtu.

11.2.5 FUNKCE KOSINUS

V nabídce kalkulačky vyberte „Kosinus funkce“ nebo stiskněte Enter-I na řádku výpočtu. Seznam obsahuje funkce „Kosinus“, „Arkuskosinus“ a „Hyperbolický kosinus“. Stisknutím Enter na jedné z těchto funkcí se provede výpočet. Funkce můžete aktivovat také stisknutím prvního písmene jejich názvu v seznamu.

11.2.6 FUNKCE TANGENS

Funkce tangens otevřete stisknutím Enter-T na řádku výpočtu nebo výběrem položky „Tangens funkce“ z nabídky kalkulačky. Seznam funkcí tangens obsahuje: „Tangens“, „Arkustangens“ a „Hyperbolický tangens“. Pokud na jedné z těchto tří funkcí stisknete Enter, provede se příslušný výpočet.

11.2.7 LOGARITMICKÉ FUNKCE

Logaritmické funkce otevřete stisknutím Enter-L na řádku výpočtu nebo výběrem „Logaritmické funkce“ z nabídky kalkulačky. Jedná se o dialogové okno, které obsahuje „seznam funkcí“, tlačítko „Potvrdit“ a tlačítko „Zrušit“. Seznam funkcí obsahuje „Dekadický logaritmus“ a „Přirozený logaritmus“. Pokud na jedné z těchto funkcí stisknete Enter, vloží se do vašeho řádku výpočtu.

11.2.8 PŘEVOD JEDNOTEK

Dialogové okno „Převod jednotek“ umožňuje převádět míry hmotnosti, obsahu, objemu, vzdálenosti a teploty z metrické soustavy na imperiální (britsko-americkou), stejně jako další standardy měření a jednotky v

rámci stejného systému. Převádí také několik jednotek souvisejících s programováním a počítači.

Chcete-li dialog otevřít, vyberte v nabídce „Převod jednotek“ nebo stiskněte Enter-U kdekoli v kalkulačce. Dialog obsahuje tyto položky:

Rozbalovací seznam „Kategorie“

Rozbalovací seznam „Výchozí jednotka“

Rozbalovací seznam „Cílová jednotka“

Editační pole „Hodnota“

Tlačítka „Převést“, „Zavřít“ a statické pole „Výsledek“.

Mezi ovládacími prvky se pohybujete pomocí klávesy Tab (F3 nebo Mezerník-4-5) nebo Shift-Tab (Mezerník-F3 nebo Mezerník-1-2). Pro pohyb v rozbalovacích seznamech použijte Mezerník-1 nebo Mezerník-4.

Dostupné kategorie jednotek jsou: Vzdálenost, Obsah, Hmotnost, Objem, Teplota, Data, Čísla a Text. Jakmile si vyberete kategorii, seznamy "výchozí jednotka" a „Cílová jednotka“ budou obsahovat jednotky odpovídající zvolené kategorii.

Dostupné Jednotky pro vzdálenost jsou: milimetry, centimetry, metry, kilometry, palce, stopy, yardy a míle.

Dostupné jednotky pro obsah jsou: metry čtvereční, ary, stopy čtvereční, yardy čtvereční, akry a hektary.

Jednotky hmotnosti jsou: gramy, kilogramy, tuny, grainy, unce a libry.

Dostupné jednotky objemu jsou: decilitry, mililitry, litry, centimetry krychlové, metry krychlové, palce krychlové, stopy krychlové, yardy krychlové, galony, tekuté unce, šálky a kvarty .

•

Dostupné jednotky pro teplotu jsou: Celsius, Fahrenheit a Kelvin.

Dostupné jednotky pro data jsou: bit, byte, kilobyte, megabyte a gigabyte.

Dostupné jednotky pro čísla jsou: šestnáctková, desítková a binární.

Převod textu umožňuje zjistit ASCII ekvivalent libovolného znaku.

V prvním rozbalovacím seznamu zvolte jednotku, ze které chcete převádět. V seznamu „Cílová jednotka“ zvolte jednotku, na kterou chcete převádět. Do pole „Hodnota“ zadejte hodnotu, kterou si přejete převést. Nakonec se tabulátorem přesuňte na tlačítko „Převést“ a stiskněte „Enter“.

Pokud si přejete převod zrušit, přejděte na tlačítko „Zavřít“ a stiskněte „Enter“. Po aktivaci tlačítka „Převést“ se výsledek převodu zobrazí v poli „Výsledek“.

11.2.9 KOPÍROVÁNÍ DO SCHRÁNKY

Funkce „Kopírovat do schránky“ slouží ke zkopírování vašeho výrazu nebo výsledku, abyste jej mohli vložit do dokumentu. Můžete také přistupovat k historii výpočtů (až 40 řádků zpětně) a kopírovat i tyto záznamy.

Pro zkopírování aktuálního výrazu stiskněte Enter na položce „Kopírovat do schránky“ v nabídce, nebo stiskněte Enter-C přímo na řádku výpočtu. Výpočet pak můžete vložit do dokumentu v Poznámkovém bloku nebo do jiné aplikace v zařízení.

Pro přístup k celkové historii výpočtů stiskněte Enter-H. Pomocí standardních příkazů pro výběr pak můžete označit řádky historie, které chcete zkopírovat.

Položku z historie vymažete stisknutím Mezerník-D.

11.2.10 NÁVRAT K VÝRAZU

Někdy si po zobrazení výsledku potřebujete připomenout, jaký výraz jste k jeho získání použili. Funkce „Vrátit výraz“ vám umožní znovu zobrazit právě zadaný výraz.

Když je zobrazen výsledek, stiskněte Enter-R nebo vyberte „Vrátit výraz“ z nabídky.

Zobrazí se výraz, který jste zadali pro získání aktuálního výsledku.

10.2.11 NASTAVENÍ

Dialog „Nastavení“ aktivujete stisknutím Enter v nabídce nebo zkratkou Enter-O z řádku výpočtu. Dialog obsahuje rozbalovací seznamy pro změnu různých nastavení, tlačítko „Potvrdit“ a „Zrušit“. Mezi ovládacími prvky se pohybujete pomocí F3 nebo Mezerník-F3. Hodnoty jednotlivých nastavení měníte Mezerníkem.

Dostupná nastavení:

Jednotky úhlu: Pokud zvolíte „Radián“, můžete při goniometrických funkcích pracovat s hodnotou PI. Pokud zvolíte „Stupeň“ a aktivujete PI, dostanete chybný výsledek, protože v tomto nastavení nejde o platný výpočet.

Počet zobrazovaných desetinných míst.

Zobrazení pomocí vědeckého zápisu.

11.3 Zobrazení času a data

Tato funkce slouží ke kontrole aktuálního data a času. V nabídce „Nástroje“ přejděte na položku „Zobrazení data a času“ a stiskněte Enter. Čas a datum můžete zjistit odkudkoli na Braille eMotion 40 stisknutím Mezerník-T nebo dlouhým stisknutím tlačítka pro zvýšení hlasitosti. Pomocí klávesy Tab můžete přepnout na zobrazení dnešního data.

11.4 Budík

Tuto funkci můžete použít k nastavení několika budíků, které vám připomenou opakující se události nebo vás vzbudí v různé časy v různé dny v týdnu. Chcete-li otevřít „Budík“, přejděte v nabídce „Nástroje“ pomocí Mezerník-1 nebo Mezerník-4 na položku „Budík“ a stiskněte Enter. Budík můžete spustit odkudkoli v zařízení stisknutím F3-A. Pokud jste v Braille eMotion 40 ještě nenastavili čas nebo datum, zařízení vás vyzve: „Nastavte čas:“. Po nastavení času se zobrazí dialogové okno „Budík“.

Dialogové okno „Budík“ obsahuje 5 položek: Seznam budíků, tlačítka „Přidat“, „Upravit“, „Smazat“ a „Ukončit“. Mezi ovládacími prvky se pohybujte pomocí F3 a Mezerník-F3. K pohybu v seznamu budíků použijte Mezerník-1 a Mezerník-4. Budík můžete přidat také stisknutím Enter-A, upravit pomocí Enter-M a smazat pomocí Mezerník-D.

Dialog „Přidat budík“ obsahuje: „Nastavit čas“, „Signál“, „Opakování“, „Trvání budíku“, „Interval opakování“, „Počet opakování“, tlačítko „Potvrdit“ a „Zrušit“. Když budík zazní, na braillovém řádku se zobrazí zpráva: „Budík. Stiskněte Escape pro vypnutí budíku.“.

Po otevření dialogu „Přidat budík“ je kurzor na poli pro čas. Hodnota je nastavena na aktuální čas nebo na čas nastavený dříve. Čas můžete přímo vypsát nebo jej nastavit pomocí zkratkových kláves popsanych v části Datum a čas v tomto návodu.

Přejděte tabulátorem na další pole a vyberte si jeden ze tří zvuků budíku, vibraci nebo mediální soubor. Zvuk změníte pomocí Mezerník-1 nebo Mezerník-4. Při procházení zvuků se jednotlivé ukázky přehrají. Jakmile přejdete na čtvrtou volbu, „Vibrace“, Braille eMotion 40 spustí dlouhou vibraci. Ta odpovídá vibraci, kterou ucítíte, pokud se rozhodnete tuto možnost použít jako upozornění na budík.

Pokud zvolíte „Mediální soubor“, přejděte na tlačítko „Název souboru“ a stiskněte Enter pro vyhledání souboru. Budete přesměrováni do Správce

souborů do složky „Media“. Najděte soubor a potvrďte jej klávesou Enter.

Po zvolení požadovaného typu budíku přejděte tabulátorem do dalšího pole.

V poli Opakování můžete nastavit dny v týdnu, kdy zazní budík.

Možnosti jsou: „Vypnut“, „Jednou“, „Pracovní dny“ a „Denně“. Pokud je nastaveno „Vypnut“, budík v nastavený čas nezazní bez ohledu na ostatní nastavení.

Doba trvání určuje, jak dlouho budík vyzvání (1, 2 nebo 3 minuty).

Pokud nastavíte 1 minutu, budík bude minutu zvonit a pak utichne.

Chcete-li jej zastavit dříve, stiskněte Backspace-Enter.

Interval opakování určuje dobu mezi jednotlivými zvoněními budíku.

Pokud například nastavíte interval opakování na tři minuty, budík po utichnutí znovu zazvoní za 3 minuty. Dostupné možnosti nastavení jsou 1, 3, 5, 10, 15 nebo 40 minut.

Pokud budík nevypnete stisknutím „Backspace-Enter“, bude se opakovat tolikrát, kolikrát jste určili v nastavení „Počet opakování buzení“. Zde lze zvolit hodnotu od 1 do 10.

Stisknutím klávesy „Enter“ nastavení uložíte, stisknutím „Mezerník-Z“ nastavení budíku zrušíte.

11.5 Stopky

„Stopky“ můžete spustit odkudkoli v zařízení stisknutím F3-W, nebo k nim přejděte v nabídce „Nástroje“ a stiskněte Enter.

Zobrazí se čas „00:00:00“. Stisknutím klávesy Enter stopky spustíte.

Opětovným stisknutím Enter běh pozastavíte; Braille eMotion 40 oznámí uplynulý čas a zobrazí jej na braillovém řádku. Dalším stisknutím Enter stopky znovu spustíte.

Pokud stisknete Backspace, když jsou stopky pozastaveny nebo když běží, Braille eMotion 40 oznámí uplynulý čas a stopky se vynulují na „00:00:00“.

Pokud stisknete Mezerník, když stopky běží, zařízení vám sdělí uplynulý čas. Protože stopky stále běží, braillovský řádek bude nadále zobrazovat čas vteřinu po vteřině.

Stisknutím Mezerník-F2 zastavíte zobrazování času na displeji.

Opětovným stisknutím Mezerník-F2 se čas znovu začne zobrazovat.

Stisknutím klávesy Tab se přepnete na „Časovač“. Budete vyzváni k zadání hodin, minut a sekund.

Čas zadejte jako dvouciferná čísla pro hodiny, minuty a sekundy v počítačovém písmu nebo v plnopisu. Číselný znak není nutné používat.

Pokud stisknete Enter, aniž byste zadali jakákoli čísla, časovač se spustí s výchozím časem nastaveným na jednu minutu. Po spuštění se zobrazí „Odpočet xx minut“ a začne odpočítávání.

Stisk Enter během odpočítávání vám zařízení sdělí zbývajcí čas a odpočet pozastaví. Dalším stisknutím Enter odpočet opět spustíte.

Stisk Backspace odpočet vymaže.

Jakmile čas dosáhne nuly, zazní desetisekundový alarm a odpočet se vymaže. Pokud stisknete Backspace-Enter, zatímco alarm zvoní, zvuk se vypne a časovač se vynuluje (připraví se pro zadání nového času).

Program „Stopky“ ukončíte stisknutím Mezerník-Z.

11.6 Záloha/obnova flashdisku

Nástroj pro zálohování a obnovení umožňuje vytvořit zip archiv (chráněný heslem) s daty z vaší vnitřní paměti (flashdisku) na SD kartu nebo připojený USB disk. Tento nástroj spustíte stisknutím klávesy K v nabídce „Nástroje“, nebo zkratkou F3-P odkudkoli v zařízení.

Po spuštění se kurzor nachází na tlačítku „Záloha“, které zároveň oznámí množství dat k zálohování. Pomocí F3 nebo Mezerník-F3 se můžete přepnout na tlačítka „Obnova“ a „Zavřít“.

Po stisku Enter na tlačítku „Záloha“ se zobrazí seznam dostupných jednotek, kam lze zálohu uložit, přičemž u každé je oznámeno množství volného místa. Potvrďte Enterem jednotku, kterou chcete použít.

Poznámka: Doporučujeme používat SD karty nebo disky formátu ExFat o kapacitě 64 GB a více. Na disky se systémem FAT32 není možné vytvořit zip soubor větší než 4 GB, přičemž většina záloh bude větší, jelikož vnitřní paměť zařízení má kapacitu téměř 44 GB.

Po výběru jednotky budete vyzváni k vytvoření hesla. Pokud chcete zálohu chránit, zadejte do editačního pole maximálně 8 znaků (v počítačovém písmu). Stiskněte F3 pro opětovné zadání hesla pro kontrolu. Pokud heslo nechcete, přejděte tabulátorem na „Nepoužívat heslo“ a stiskněte Enter.

Braille eMotion 40 vytvoří komprimovanou zálohu a oznamuje průběh v procentech. Po dokončení systém aktualizuje soubory, což může trvat několik minut.

Nakonec budete dotázáni, zda chcete disk odpojit. Pokud chcete disk vyjmout okamžitě, zvolte Ano, jinak by mohlo dojít k poškození souborového systému. Pokud hodláte disk nechat ještě nějakou dobu připojený, můžete zvolit Ne. Odpojíte-li jej později, systém by měl být v pořádku.

Po dokončení se v kořenovém adresáři záložního disku objeví složka „Braille eMotion 40 Backup“ obsahující zip soubor s názvem zařízení, datem a časem.

Pro obnovení ze zálohy vyberte v dialogu pro obnovení jednotku a poté konkrétní soubor zálohy. Pokud byla záloha chráněna heslem, budete před zahájením obnovy vyzváni k jeho zadání.

11.7 Formátování

VAROVÁNÍ!! Braille eMotion 40 umožňuje formátovat vnitřní paměť (flashdisk) pro vyřešení problémů s poškozením dat nebo pro úplně čistý start. Formátování vymaže veškerý obsah vnitřní paměti. Buďte při tomto příkazu extrémně opatrní. Jakmile příkaz spustíte, všechna data budou ztracena a nebude možné je získat zpět.

Vnitřní paměť můžete formátovat tak, že při zapínání přístroje (z úplného vypnutí) podržíte klávesu Domů.

K funkci formátování se dostanete také stisknutím F v nabídce „Nástroje“, nebo zkratkou F3-F odkudkoli v zařízení. Před formátováním důrazně doporučujeme zálohovat všechna důležitá data.

1. V nabídce „Nástroje“ stiskněte Enter na položce „Formátování“. Kurzor bude na položce „flashdisk“. Stiskněte Enter, nebo vyberte ze seznamu jiný disk a stiskněte Enter. (Poznámka: Disk bude naformátován podle svého aktuálního systému, tedy FAT32 nebo ExFat.)
2. Zobrazí se výzva: „Formátovat flashdisk? Ano“. Stiskněte Enter.
3. Zobrazí se varování: „Všechna data budou ztracena. Pokračovat? Ano“. Stiskněte Enter.
4. Zařízení oznámí: „Probíhá formátování flashdisku“ a spustí se proces formátování.
5. Po dokončení se vrátíte do seznamu disků.
6. Pro zrušení formátování stiskněte Mezerník nebo zvolte „Ne“ v kroku 2 nebo 3.

11.8 Nastavení časovače spánku

Můžete nastavit časovač spánku, který Braille eMotion 40 vypne po uplynutí stanovené doby, bez ohledu na to, co právě děláte.

Chcete-li časovač nastavit, přejděte na položku „Časovač spánku“ v nabídce „Nástroje“ a stiskněte Enter, nebo stiskněte Mezerník-J odkudkoli v zařízení.

Zobrazí se výzva: „Časovač spánku: 0“. Do editačního pole zadejte počet minut. Rozsah nastavení je 0 až 180. Potvrďte stisknutím Enter.

Jakmile je časovač nastaven, zařízení se po uplynutí dané doby vypne, i když je aktivní. Pokud nastavíte časovač na „5“ minut a po 2 minutách stisknete Mezerník-J (body 2-4-5), v editačním poli se zobrazí „3“, což indikuje zbývajícím čas do vypnutí.

11.9 Aktualizace firmwaru Braille eMotion 40

Pomocí tohoto nástroje můžete aktualizovat Braille eMotion 40 buď přes internet, nebo z externího média, které obsahuje soubory aktualizace. Pokud zvolíte metodu „Online“, ujistěte se před zahájením, že máte aktivní připojení k internetu.

Při aktualizaci zůstávají nastavení obvykle zachována. Pokud však dojde ke změnám hodnot v novém firmwaru, všechna nastavení budou resetována do výchozího stavu. Proto doporučujeme zálohovat nastavení pomocí nástroje záloha/obnova v nabídce „Nastavení“. Data vnitřní paměti (flashdisku) jsou chráněna, přesto doporučujeme soubory před aktualizací zálohovat pro případ neočekávaných problémů.

- Poznámka: Jakmile aktualizace začne, nelze ji zrušit. Během aktualizace nesmíte zařízení restartovat. Zařízení musí být po celou dobu procesu připojeno k napájení. Doporučujeme se zařízení během aktualizace nedotýkat. Proces může trvat až 60 minut (i déle v závislosti na rychlosti internetu a počtu nainstalovaných aplikací).
- Další poznámka: Aktualizační soubory se pro instalaci dočasně ukládají do vnitřní paměti. Pokud nemáte ve vnitřní paměti dostatek místa, Braille eMotion 40 nebude moci aktualizaci provést, dokud místo neuvolníte.

Funkci „Aktualizace Firmware“ najdete v nabídce „Nástroje“, nebo ji spustíte odkudkoli zkratkou F3-U.

Jakmile zvolíte způsob aktualizace a soubory jsou staženy nebo detekovány, zařízení rozbalí potřebné programy. Průběh je oznamován každých několik sekund.

Poté se Braille eMotion 40 restartuje a dojde k aktualizaci systémových souborů. Během této fáze zařízení nemluví, ale průběh v procentech se zobrazuje v Braillu.

Po dokončení této fáze budou aktualizovány všechny aplikace.

Po aktualizaci systémových souborů a inicializaci aplikací se software začne načítat. Na displeji se zobrazí „Starting Braille eMotion 40“ a vpravo se objeví indikátor průběhu (měnící se body).

Pokud se v novém firmwaru nezměnily hodnoty nastavení, načte se hlavní menu a vaše volby zůstanou zachovány. Pokud se hodnoty změnilly, nastavení se vynulují a systém po spuštění automaticky otevře „Rychlého průvodce“.

Po finálním restartu se zobrazí Poznámky k vydání. Stisknutím F4 přejdete do hlavního menu. Pokud si chcete poznámky uložit do složky Dokumenty, přejděte tabulátorem na „Uložit“ a stiskněte Enter. Chcete-li si je přečíst znovu, stiskněte v hlavním menu zkratku F2-F3-R.

11.9.1 AKTUALIZACE FIRMWARU PŘES INTERNET

Při aktualizaci firmwaru Braille eMotion 40 přes internet postupujte takto:

1. Ujistěte se, že jste připojeni k internetu a že je zařízení zapojeno do sítě. V nabídce „Nástroje“ stiskněte Enter na položce „Aktualizace firmware Braille eMotion 40“.
2. Potvrďte volbu „Aktualizace: Online“ stisknutím Enter. Braille eMotion 40 se spojí se serverem HIMS a porovná vaši aktuální verzi softwaru s verzí na serveru. Budete vyzváni k potvrzení pokračování aktualizace.

3. Zařízení začne stahovat aktualizací soubory. Aktualizace má velikost přibližně 1,3 GB. V závislosti na rychlosti vašeho internetu může stahování trvat delší dobu. Pokud stahování selže, může se zobrazit zpráva: „Internetové připojení není dostupné“. Pro opakování pokusu stiskněte Mezerník-Z pro zrušení a znovu aktivujte funkci aktualizace. Pokud je připojení úspěšné, soubory se stáhnou do zařízení.
4. Po stažení souborů Braille eMotion 40 automaticky zahájí proces instalace. Pamatujte, že se zařízení nesmíte dotýkat, dokud není aktualizace hotová. Mačkání kláves, resetování nebo odpojení ze sítě může proces přerušit a vést k neúplné instalaci. Jakmile je aktualizace dokončena, vrátíte se do hlavní nabídky (seznamu programů) a zařízení oznámí: „Můj eMotion“.
5. Po dokončení zkontrolujte verzi softwaru stisknutím Mezerník-V v hlavní nabídce.

11.9.2 AKTUALIZACE FIRMWARU Z DISKU

Při aktualizaci firmwaru z externího média postupujte takto:

1. Stáhněte si aktualizací soubor z webu HIMS.
2. Poznámka: Soubor má příponu .bin. Některé verze Windows jej však mohou chybně přejmenovat na .zip. Tento soubor nerozbalujte. Jednoduše změňte příponu zpět na .bin. Soubor zkopírujte do kořenové složky externího média (SD karty nebo USB disku).
3. Připojte SD kartu nebo USB disk k zařízení Braille eMotion 40 a ujistěte se, že je zařízení připojeno k napájení. Poté v nabídce „Nástroje“ potvrďte položku „Aktualizace firmware Braille eMotion 40“.
4. Zobrazí se volba „Aktualizace: Online“. Stiskněte Mezerník-4, abyste přešli na volbu „Aktualizace: Offline“, a potvrďte ji stisknutím Enter.

5. Pokud již máte nainstalovanou nejnovější verzi softwaru, budete dotázáni, zda přesto chcete v aktualizaci pokračovat. Pokud zvolíte „Ne“, proces se zruší. Mezi „Ano“ a „Ne“ přepínáte Mezerníkem.
6. Zařízení zahájí proces aktualizace. Pamatujte, že se zařízení nesmíte dotýkat, dokud proces neskončí. Po dokončení se vrátíte do hlavní nabídky a na displeji se zobrazí „Můj eMotion“.
7. Po dokončení aktualizace zkontrolujte verzi softwaru stisknutím Mezerník-V v hlavní nabídce.

12. Získání nápovědy

Nabídka „Nápověda“ obsahuje interaktivní verzi uživatelské příručky k Braille eMotion 40 a také obecné informace o vašem zařízení. Chcete-li příručku otevřít, v nabídce „Nápověda“ potvrďte položku „Uživatelská příručka“.

Uživatelskou příručku můžete spustit odkudkoli v zařízení také stisknutím F1-H. Příručka se načte a vy se ocitnete v navigační nabídce.

K pohybu mezi hlavními sekcemi, které chcete číst, použijte Mezerník-bod 1 a Mezerník-bod 4.

Pro přístup k podsekcím vybrané kapitoly stiskněte F3. Poté se v nich opět pohybujte pomocí Mezerník-1 a Mezerník-4.

Chcete-li se v hierarchii vrátit o úroveň výš, stiskněte Mezerník-F3.

Stisknutím Enter na vybrané sekci otevřete manuál na daném místě a můžete začít číst. Klávesy pro pohyb v textu jsou stejné jako v aplikaci Poznámkový blok. Seznam navigačních kláves naleznete v kapitole 5. Do navigační nabídky se můžete kdykoli vrátit stisknutím Mezerník-N.

Při čtení manuálu můžete vyhledávat text stisknutím Mezerník-F.

Napište text, který chcete najít, a stiskněte Enter. Další výskyt hledaného výrazu najdete stisknutím Enter-F.

Část Úvod poskytuje fyzickou orientaci na Braille eMotion 40 a přehled jeho funkcí.

Část Základní funkce nabízí základní přehled o programovém vybavení a ovládání přístroje.

Část přizpůsobení braillovského řádku obsahuje vysvětlení nastavení času a data, nastavení internetu, připojení Bluetooth a podrobnosti o nabídkách „Braillovské předvolby“, „Hlasové předvolby“ a „Obecné předvolby“.

Ostatní sekce se podrobně věnují každé jednotlivé funkci zařízení.

Část přehled příkazů slouží jako rychlá reference klávesových zkratk pro všechny programy. Je to užitečné, když potřebujete zjistit konkrétní zkratku, aniž byste četli celý návod k danému programu.

Nápovědu můžete získat i přímo k úkolu, který právě provádíte. Stisknutím Mezerník-H v jakémkoli programu vyvoláte seznam klávesových zkratk dostupných pro danou aplikaci.

13. Klávesové příkazy pro připojení

13.1 Obecné příkazy pro připojení

Aktivovat režim konektivity: Stiskněte klávesu Konektivita

Otevřít nabídku konektivity: Dlouze stiskněte klávesu Konektivita

Přesun na další připojení: Mezerník-Konektivita

Přesun na předchozí připojení: Backspace-Konektivita

Odpojit aktuální připojení: Mezerník-d

Smazat aktuální připojení: Enter-d

Přepnout na Starší USB: Režim-Backspace-u

Přepnout na USB HID Brail: Režim-Enter-u

Přepnout na Bluetooth: Režim-Enter-b

Vyvolat seznam párování: Režim-l

Spustit režim párování Bluetooth: Režim-c

Zapnout/Vypnout přenos zvuku přes Bluetooth: Režim-A

Přepnout mezi samostatným režimem a terminálem: Mezerník-Režim

Zavřít konektivitu: Backspace-Mezerník-z

13.2 Příkazy pro JAWS pro Windows

13.2.1 OBECNÉ PŘÍKAZY

Ztišit hlas: Control

Otevřít nabídku Start: F1

Kliknout pravým tlačítkem myši: F2

Tabulátor (Tab): F3

Esc (Escape): F4

Shift-Tab: Mezerník-F3

Alt-Tab: F2-F3

Alt-Enter: Alt-Enter

Kliknutí levým tlačítkem myši s klávesou Alt: Alt-5

Seznam ikon v oznamovací oblasti: Enter-L

Zobrazit historii oznámení: Enter-N

Přejít na plochu: Klávesa Domů

Ohlásit stav baterie a nabíjení: Backspace-Mezerník-B

Ohlásit stav baterie a připojení: Backspace-Mezerník-W

Ohlásit systémový čas: Mezerník-T

Ohlásit poslední upozornění: Mezerník-1-2-3-4-5-6

Přepnout ohlašování indikátoru průběhu: Backspace-P

Přečíst zvýrazněné slovo v kontextu: Backspace-Mezerník-C

Přečíst titulek okna: Backspace-Mezerník-T

Přečíst spodní část okna: Enter-4-5-6

Číst dialogové okno v pořadí tabulátoru: Enter-B

Aktivovat plynulé čtení: Enter-G

Přepnout rychlé navigační klávesy: Mezerník-Q

13.2.2 PŘÍKAZY PRO NAVIGACI A VÝBĚR

Předchozí odstavec: Mezerník-2-3

Následující odstavec: Mezerník-5-6

O stránku nahoru (Page Up): Mezerník-1-2-6

O stránku dolů (Page Down): Mezerník-3-4-5

Začátek řádku (Home): Mezerník-1-3

Konec řádku (End): Mezerník-4-6

Začátek souboru: Mezerník-1-2-3

Konec souboru: Mezerník-4-5-6

Následující okno dokumentu: Backspace-N

Zavřít okno dokumentu: Control-2-5-6

Zavřít seznam: Control-L

Zobrazit seznam odkazů: Backspace-L

JAWS vyhledávání: Mezerník-F

JAWS najít další: Enter-F

JAWS najít předchozí: Backspace-F

Vybrat předchozí řádek: Backspace-Mezerník-1

Vybrat předchozí slovo: Backspace-Mezerník-2

Vybrat předchozí znak: Backspace-Mezerník-3

Vybrat následující řádek: Mezerník-Enter-4

Vybrat následující slovo: Mezerník-Enter-5

Vybrat následující znak: Mezerník-Enter-6

Přečíst vybraný text: Backspace-Mezerník-S

Kopírovat do schránky: Control nebo Enter-C

Vyjmout do schránky: Control nebo Enter-X

Vložit ze schránky: Control nebo Enter-V

Odeslat text okna do schránky: Mezerník-W

Zpět: Control nebo Enter-Z

13.2.3 PŘÍKAZY PRO NASTAVENÍ HLASU A BRAILLU

Snížit hlasitost řeči: Backspace-F1

Snížit rychlost řeči: Mezerník-F1

Snížit výšku hlasu: Enter-F1

Zvýšit hlasitost řeči: Backspace-F4

Zvýšit rychlost řeči: Mezerník-F4

Zvýšit výšku hlasu: Enter-F4

Ztlumit syntézu: Backspace-F2

Nastavit odezvu psaní: Enter-F2

Nastavit úroveň interpunkce: Enter-F3

Nastavit odezvu obrazovky: Backspace-S

Upravit výřečnost JAWS: Backspace-V

Přepnout historii řeči: Backspace-H

Umlčet řeč: Backspace-Enter

Posunout Braillovský řádek doleva: tlačítko pro posun nahoru nebo Levá kurzorová klávesa

Posunout Braillovský řádek doprava: tlačítko pro posun dolů nebo Pravá kurzorová klávesa

Nastavit režim braillovského zobrazení: Alt-V

Rozdělený posun vlevo: Backspace-Mezerník

Rozdělený posun vpravo: Mezerník-Enter

Zobrazit čas ve stavových buňkách: Mezerník-3-4

Přepnout zobrazování záhlaví tabulek v Braillově: Backspace-Mezerník-T

Přepnout čtení buněk tabulky v Braillově: Enter-T

Vypnout braillovské značky: Backspace-Mezerník-M

Změnit úroveň/tabulku Braillově: Backspace-G

13.2.4 DALŠÍ PŘÍKAZY

OCR dokumentu: Enter-O

Spustit správce JAWS: Backspace-2-3

Spustit seznam úloh JAWS: F1-F4

13.3 Příkazy pro NVDA

13.3.1 PŮVODNÍ MAPOVÁNÍ KLÁVES NVDA

Navést kurzor na buňku: naváděcí kurzorové tlačítko

Posunout zobrazení zpět: tlačítko pro posun nahoru nebo levá kurzorová klávesa

Posunout zobrazení vpřed: tlačítko pro posun dolů nebo Pravá kurzorová klávesa

Přejít na aktuální fokus: tlačítko pro posun nahoru a dolů současně

Klávesa Control: F1

Klávesa Windows: F3

Klávesa Alt: Mezerník-M nebo F2

Klávesa Shift: Levá kurzorová klávesa

Klávesa Insert: Mezerník-I nebo Pravá kurzorová klávesa

Kontextová klávesa: Mezerník-P nebo F2

Caps Lock: Mezerník-U

Tabulátor: Mezerník-4-5 nebo F3

Shift-Alt-Tab: F1-F2-F3

Alt-Tab: F2-F3

Shift-Tab: Mezerník-1-2 nebo Mezerník-F3

Alt-F4: Mezerník-Z

Klávesa Home: Mezerník-1-3

Klávesa End: Mezerník-4-6

Control-Home: Mezerník-1-2-3

Control-End: Mezerník-4-5-6

Page Up: Mezerník-1-2-6

Page Down: Mezerník-3-4-5

Control-Page Up: Mezerník-Enter-1-2-6

Control-Page Down: Mezerník-Enter-3-4-5

Šipka nahoru: Mezerník-1

Šipka dolů: Mezerník-4

Control-Šipka nahoru: Mezerník-2-3

Control-Šipka dolů: Mezerník-5-6

Alt-Šipka nahoru: Backspace-Mezerník-2-3

Alt-Šipka dolů: Backspace-Mezerník-5-6

Shift-Šipka nahoru: Mezerník-tlačítko pro posun nahoru

Shift-Šipka dolů: Mezerník-tlačítko pro posun dolů

Šipka vlevo: Mezerník-3

Šipka vpravo: Mezerník-6

Control-Šipka vlevo: Mezerník-2

Control-Šipka vpravo: Mezerník-5

Alt-Šipka vlevo: Backspace-Mezerník-2

Alt-Šipka vpravo: Backspace-Mezerník-5

Klávesa Escape: Mezerník-E nebo F4

Klávesa Delete: Mezerník-D

Klávesa F1: Mezerník-H

Klávesa F3: Mezerník-Enter-C

Klávesa F4: Backspace-F1

Windows-B: F3-B

Windows-D: F3-D

13.3.2 OBECNÉ HID BRAILLE PŘÍKAZY

Posunout braillové zobrazení zpět: tlačítko pro posun nahoru

Posunout braillové zobrazení vpřed: tlačítko pro posun dolů

Navést kurzor na buňku: Naváděcí kurzorové tlačítko

Přepnout vázání Braillové: tlačítko pro posun nahoru + dolů

Šipka nahoru: Mezerník-1

Šipka dolů: Mezerník-4

Šipka vlevo: Mezerník-3

Šipka vpravo: Mezerník-6

Shift-Tab: Mezerník-1-3

Tabulátor: Mezerník-4-6

Klávesa Alt: Mezerník-M

Klávesa Escape: Mezerník-E

Klávesa Enter: Bod 8

Klávesa Windows: Mezerník-3-4

Alt-Tab: Mezerník-T

Nabídka NVDA: Mezerník-N

Windows-D: Mezerník-D

Přečti vše: Mezerník-1-2-3-4-5-6

13.4 Příkazy pro VoiceOver na MAC

13.4.1 Obecné a navigační příkazy

Přesun na předchozí položku: Mezerník-1

Přesun na následující položku: Mezerník-4

Pohyb nahoru: Mezerník-3

Pohyb dolů: Mezerník-6

Přejít na první položku: Mezerník-1-2-3 nebo F1

Přejít na poslední položku: Mezerník-4-5-6 nebo F2

Zahájit interakci: Mezerník-2-3-6

Ukončit interakci: Mezerník-3-5-6

Výběr položek: Mezerník-l

Hledat: Mezerník-F

Přejít na řádek nabídek: Mezerník-S nebo klávesa Control

Otevřít kontextovou nabídku: Mezerník-2-5

Escape: Mezerník-1-2

Posunout o stránku doleva: Mezerník-2-4-6

Posunout o stránku doprava: Mezerník-1-3-5
Posunout o stránku nahoru: Mezerník-3-4-5-6
Posunout o stránku dolů: Mezerník-1-4-5-6
Přečíst číslo stránky nebo zobrazeného řádku: Mezerník-3-4
Vybrat předchozí nastavení rotoru: Mezerník-2-3
Vybrat další nastavení rotoru: Mezerník-5-6
Provést akci s položkou: Mezerník-3-6
Přejít do Docku: F3
Přejít na plochu: F4
Zvýšit hlasitost: Mezerník-3-4-5
Snížit hlasitost: Mezerník-1-2-6
Číst stránku shora: Mezerník-W
Přečíst obsah kurzoru VoiceOver: Mezerník-R
Přečíst atributy textu: Mezerník-2-3-4-5-6
Vybrat vše: Mezerník-2-3-5-6
Vybrat vlevo: Mezerník-2-3-5
Vybrat vpravo: Mezerník-2-5-6

13.4.2 VOICEOVER A BRAILLE

Otevřít utilitu VoiceOver: Mezerník-u
Přepnout clonu obrazovky: Mezerník-1-2-3-4-5-6
Pozastavit nebo pokračovat v řeči: Mezerník-P
Zapnout/Vypnout řeč: Mezerník-M
Otevřít nápovědu VoiceOver: Mezerník-H nebo klávesa Domů
Spustit/Zastavit nápovědu klávesnice: Mezerník-K
Vytvořit vlastní popisek: Mezerník-1-2-3-4-6

Přepnout rychlou navigaci: Mezerník-Q

Posunout Braillovský řádek doleva: Mezerník-2 nebo Levá kurzorová klávesa

Posunout Braillovský řádek doprava: Mezerník-5 nebo Pravá kurzorová klávesa

Přepnout historii oznámení: Mezerník-N

Přeložit: Mezerník-4-5

Klávesa Delete: Mezerník-D

Klávesa Return: Mezerník-E

Klávesa Tabulátor: Mezerník-T

Přepnout mezi zkratkopisem a plnopisem: Mezerník-G

Přejít na plochu: Backspace-2-5-6

Klávesa Shift: Backspace-Mezerník-4

Klávesa Shift (přepínač): Mezerník-Enter-4

Klávesa Command: Backspace-Mezerník-1

Klávesa Command (přepínač): Mezerník-Enter-1

Klávesa Control: Backspace-Mezerník-3

Klávesa Control (přepínač): Mezerník-Enter-3

Klávesa Option: Backspace-Mezerník-2

Klávesa Option (přepínač): Mezerník-Enter-2

Klávesa Fn: Backspace-Mezerník-5

Klávesa Fn (přepínač): Mezerník-Enter-5

Klávesa Delete: Backspace nebo Backspace-Mezerník

Klávesa Return: Enter nebo Mezerník-Enter

13.5 Příkazy pro iOS

Poznámka: Při použití USB HID Brail je nutné v případech, kdy jsou k dispozici jak specifické klávesy zařízení eMotion, tak standardní příkazy braillovské klávesnice, používat ekvivalenty braillovské klávesnice. Při použití tradičního Bluetooth připojení lze používat specifické klávesy zařízení Braille eMotion.

13.5.1 OBECNÉ A NAVIGAČNÍ PŘÍKAZY

Přejít na předchozí položku: Mezerník-1

Přejít na následující položku: Mezerník-4

Přejít na první položku: Mezerník-1-2-3

Přejít na poslední položku: Mezerník-4-5-6

Přejít na středovou položku: Backspace-Mezerník-C

Výběr položek: Mezerník-I

Aktivovat vybranou položku: Naváděcí kurzorové tlačítko

Dlouhé stisknutí vybrané položky: Backspace-Enter-3-6

3D Touch (přítlak) na položku: Mezerník-3-5-6

Přečíst shrnutí položky: Mezerník-3-4

Posunout o stránku nahoru: F1 nebo Mezerník-3-4-5-6

Posunout o stránku dolů: F2 nebo Mezerník-1-4-5-6

Posunout o stránku doleva: Mezerník-2-4-6

Posunout o stránku doprava: Mezerník-1-3-5

Přečíst číslo stránky nebo zobrazeného řádku: Mezerník-3-4

Přesun do dalšího okna: Mezerník-2-6

Přesun do předchozího okna: Mezerník-3-5

Přesun do předchozího kontejneru: Backspace-Mezerník-1

Přesun do dalšího kontejneru: Backspace-Mezerník-4

Předchozí položka rotoru: Mezerník-3

Následující položka rotoru: Mezerník-6

Předchozí nastavení rotoru: F3 nebo Mezerník-2-3

Následující nastavení rotoru: F4 nebo Mezerník-5-6

Plocha: Klávesa Domů nebo Mezerník-h

Přepínač aplikací: dvakrát Mezerník-h

Tlačítko Zpět: Mezerník-B

Stavový řádek: Mezerník-S

Ovládací centrum: Mezerník-2-5

Oznamovací centrum: Mezerník-4-6

Zvýšit hlasitost: Mezerník-3-4-5

Snížit hlasitost: Mezerník-1-2-6

Přehrát/Pozastavit hudbu: Mezerník-1-5-6

13.5.2 ČTENÍ A ÚPRAVY TEXTU

Číst od aktuální pozice: Mezerník-R

Číst shora: Mezerník-W

Vybrat vše: Mezerník-2-3-5-6

Vybrat vlevo: Mezerník-2-3-5

Vybrat vpravo: Mezerník-2-5-6

Tabulátor: Mezerník-T

Shift-Tab: Mezerník-1-2-5-6

Vyjmout: Mezerník-X

Kopírovat: Mezerník-C

Vložit: Mezerník-V

Klávesa Delete: Mezerník-D

Klávesa Return: Mezerník-E

Zpět: Mezerník-Z

Znovu: Mezerník-2-3-4-6

Hledání textu: Mezerník-F

Styl výstupního textu: Mezerník-2-3-4-5-6

Spustit diktování v textovém poli: Mezerník-1-5-6

13.5.3 VOICEOVER A BRAILLE

Posunout Braillovský řádek doleva: Mezerník-2 nebo Levá kurzorová klávesa

Posunout Braillovský řádek doprava: Mezerník-5 nebo Pravá kurzorová klávesa

Přeložit: Mezerník-4-5

Další výstupní braillovská tabulka: Klávesa Control nebo Mezerník-g

Další vstupní braillovská tabulka: Klávesa Alt nebo Mezerník-2-3-6

Zobrazit/Skrýt klávesnici: Mezerník-1-4-6

Přepnout historii oznámení: Mezerník-N

Pozastavit nebo pokračovat v řeči: Mezerník-P

Zapnout/Vypnout řeč: Mezerník-M

Přepnout rychlou navigaci: Mezerník-Q

Jednoznaková rychlá navigace: Backspace-Mezerník-Q

Přepnout clonu obrazovky: Mezerník-1-2-3-4-5-6

Vytvořit vlastní popis: Mezerník-1-2-3-4-6

Nápověda VoiceOver: Mezerník-K

13.6 Příkazy pro Android

13.6.1 OBECNÉ PŘÍKAZY

Předchozí položka: Backspace-1-2

Následující položka: Enter-4-5

Aktivovat aktuální položku: Naváděcí kurzorové tlačítko

Klepnutí a podržení položky: Mezerník-Enter

Posunout zpět: Backspace-2-4-6

Posunout vpřed: Enter-1-3-5

Upravit ovládání čtení nahoru: Backspace-3

Upravit ovládání čtení dolů: Enter-6

Předchozí ovládání čtení: Backspace-2-3

Následující ovládání čtení: Enter-5-6

Předchozí okno: Backspace-w

Následující okno: Enter-w

Začátek stránky nebo textu: Mezerník-1-2-3

Konec stránky nebo textu: Mezerník-4-5-6

Předchozí nadpis: Backspace-h

Následující nadpis: Enter-h

Předchozí webový ovládací prvek: Backspace-c

Následující webový ovládací prvek: Enter-c

Předchozí odkaz: Backspace-l

Následující odkaz: Enter-l

Posunout zobrazení dolů: Pravé tlačítko pro posun dolů nebo Levá kurzorová klávesa

Posunout zobrazení nahoru: Pravé tlačítko pro posun nahoru nebo
Pravá kurzorová klávesa

O jeden řádek dolů: Levé tlačítko pro posun dolů

O jeden řádek nahoru: Levé tlačítko pro posun nahoru

Zapnout/Vypnout automatické posouvání: Mezerník-1-2-4-5-6

Zpět: Mezerník-b

Plocha: Mezerník-h

Otevřít oznámení: Mezerník-n

Otevřít nedávné aplikace: Mezerník-r

Otevřít rychlé nastavení: Mezerník-q

Otevřít seznam všech aplikací: Mezerník-p

Otevřít vyhledávání na obrazovce: Mezerník-3-4

Upravit vlastní popis: Mezerník-Enter-m

Otevřít nabídku TalkBack: Mezerník-m

Zapnout/Vypnout řeč TalkBack: Backspace-Enter-m

Zastavit čtení: Backspace-Enter

Otevřít nastavení TalkBack: Backspace-Enter-t

Přepnout na další jazyk vstupu: Backspace-Enter-i

Přepnout na další jazyk čtení: Backspace-Enter-o

Přepnout úroveň/tabulku Brailly: Mezerník-g

Nápověda brailského zobrazení: Backspace-Enter-k

Otevřít nastavení brailského zobrazení: Backspace-Enter-b

Vypnout brailské zobrazení: Body 1-2-3-4-5-6-7-8

13.6.2 NAVIGACE V TEXTU A VÝBĚR

Předchozí znak: Mezerník-3

Následující znak: Mezerník-6
Předchozí slovo: Mezerník-2
Následující slovo: Mezerník-5
Předchozí řádek: Mezerník-1
Následující řádek: Mezerník-4
Vybrat vše: Mezerník-Enter-1-2-3-4-5-6
Vybrat předchozí znak: Mezerník-Enter-3
Vybrat následující znak: Mezerník-Enter-6
Vybrat předchozí slovo: Mezerník-Enter-2
Vybrat následující slovo: Mezerník-Enter-5
Kopírovat text: Mezerník-Enter-c
Vyjmout text: Mezerník-Enter-x
Vložit text: Mezerník-Enter-v
Smazat: Backspace
Enter: klávesa Enter
Smazat slovo: Backspace-Mezerník-2

14. Klávesové příkazy pro interní aplikace

14.1 Společné klávesové zkratky

Zapnout/Vypnout hlas: Backspace-F2
Zapnout/Vypnout Brail: Backspace-F3
Zapnout/Vypnout hlas při posouvání: F3 + tlačítko pro posun nahoru
Zvýšit hlasitost hlasu: Backspace-F4 nebo tlačítko Zvýšit hlasitost
Snížit hlasitost hlasu: Backspace-F1 nebo tlačítko Snížit hlasitost

Zvýšit rychlost řeči: Mezerník-F4 (nebo Zvýšit hlasitost po změně nastavení ovládání hlasu)

Snížit rychlost řeči: Mezerník-F1 (nebo Snížit hlasitost po změně nastavení ovládání hlasu)

Zvýšit výšku hlasu: Enter-F4

Snížit výšku hlasu: Enter-F1

Zvýšit hlavní hlasitost: Backspace-Mezerník-F4 (nebo tlačítko Zvýšit hlasitost po změně nastavení ovládání hlasu)

Snížit hlavní hlasitost: Backspace-Mezerník-F1 (nebo tlačítko Snížit hlasitost po změně nastavení ovládání hlasu)

Zapnout/Vypnout režim jedné ruky: Backspace-1-2-3

Zapnout/Vypnout Bluetooth: Krátký stisk klávesy Bluetooth

Zapnout/Vypnout Wi-Fi: Krátký stisk klávesy Wi-Fi

Otevřít hlavní menu: Krátký stisk klávesy Domů

Seznam běžících úloh: F1-F4 nebo dvojitý stisk klávesy Domů

Přepnout na další běžící úlohu: F2-F3

Přepnout na předchozí běžící úlohu: Mezerník-F2-F3

Otevřít menu konkrétního programu: F2 nebo Mezerník-m (body 1-3-4)

Ukončit: Mezerník-z (body 1-3-5-6)

Escape: F4 nebo Mezerník-e (body 1-5)

Tabulátor v dialogu: F3 nebo Mezerník-4-5

Shift-Tab v dialogu: Mezerník-F3 nebo Mezerník-1-2

Předchozí znak: Mezerník-3

Následující znak: Mezerník-6

Předchozí slovo: Mezerník-2

Následující slovo: Mezerník-5

Předchozí řádek/položka: Mezerník-1

Následující řádek/položka: Mezerník-4

Začátek řádku/položky: Mezerník-1-3

Konec řádku/položky: Mezerník-4-6

Začátek dokumentu nebo seznamu: Mezerník-1-2-3

Konec dokumentu nebo seznamu: Mezerník-4-5-6

O stránku nahoru: Mezerník-1-2-6

O stránku dolů: Mezerník-3-4-5

Posunout zpět: tlačítko pro posun nahoru nebo Levá kurzorová klávesa

Posunout vpřed: tlačítko pro posun dolů nebo Pravá kurzorová klávesa

Přesun kurzoru na buňku/položku: Odpovídající naváděcí kurzorové tlačítko

Opakovat aktuální položku: Mezerník-r (body 1-2-3-5)

Nápověda: Mezerník-h (body 1-2-5)

Kontrola verze softwaru: Mezerník-v (body 1-2-3-6) – pouze z hlavního menu

Oznámit aktuální čas: Mezerník-t (body 2-3-4-5) nebo dlouhý stisk tlačítka Snížit hlasitost

Zobrazit stav baterie: Mezerník-1-6 nebo dlouhý stisk tlačítka Zvýšit hlasitost

Zobrazit stav sítě: Mezerník-n (body 1-3-4-5) – pouze z hlavního menu

Zobrazit volné místo na disku: Mezerník-i (body 2-4) – pouze z hlavního menu

Změnit režim Brailu: Klávesa režim nebo Mezerník-g (body 1-2-4-5)

Změnit na další brailskou tabulku: Režim-Enter

Změnit na předchozí brailskou tabulku: Režim-Backspace

Změnit režim tlačítek pro posun (předchozí): Kurzorová klávesa + tlačítko pro posun nahoru

Změnit režim tlačítek pro posun (následující): Kurzorová klávesa + tlačítko pro posun dolů

Zamknout/Odemknout klávesnici: Dlouhý stisk klávesy Domů

Zapnout/Vypnout režim psaní: Backspace-Mezerník-Enter-m (body 1-3-4)

Zapnout/Vypnout osmibodový režim: F1 + Tlačítko pro posun dolů

Výběr typu brailského kurzoru: F4 + Tlačítko pro posun nahoru

Zobrazení informací o prvku: F2 + Tlačítko pro posun dolů

Skrýt hesla (Zapnuto/Vypnuto): F3 + tlačítko pro posun dolů

Nastavit úroveň interpunkce: Enter-F3

Nastavit odezvu klávesnice: Enter-F2

Zapnout/Vypnout režim spánku: Control-Alt-S (body 2-3-4)

Nastavit časovač režimu spánku: Mezerník-j (body 2-4-5)

14.2 Příkazy pro rychlé spuštění

Následující příkazy spustí přidružené aplikace z jakéhokoli místa v systému.

Kombinace klávesy F1 s písmenem:

Konektivita: C (body 1-4)

DAISY přehrávač: D (body 1-4-5)

Správce souborů: F (body 1-2-4)

Nápověda: H (body 1-2-5)

Stahování Bookshare: K (body-1-3)

Přehrávač médií: M (body 1-3-4)

Poznámkový blok: N (body 1-3-4-5)

Čtečka dokumentů: R (body 1-2-3-5)

Můj eMotion: Y (body 1-3-4-5-6)

Online DAISY: Z (body-1-3-5-6)

Použijte klávesu F3 v kombinaci s níže uvedenými písmeny pro spuštění následujících aplikací:

Budík: A (bod 1)

Braillské předvolby: B (body 1-2)

Kalkulačka: C (body 1-4)

Formátování: F (body 1-2-4)

Nastavení internetu: I (body 2-4)

Záloha/Obnova osobního nastavení: K (body 1-3)

Správce Bluetooth: M (body 1-3-4)

Obecné předvolby: O (body 1-3-5)

Záloha/Obnova flashdisku: P (body 1-2-3-4)

Nastavení času a data: T (body 2-3-4-5)

Hlasové předvolby: V (body 3-4-5-6)

Aktualizace firmwaru: U (body 1-3-6)

Stopky: W (body 2-4-5-6)

14.3 Správce souborů

14.3.1 PŘÍKAZY PRO SEZNAM SOUBORŮ A SLOŽEK

Předchozí položka: Mezerník-1 nebo tlačítko pro posun nahoru

Následující položka: Mezerník-4 nebo tlačítko pro posun dolů

Na začátek seznamu: Mezerník-1-2-3 nebo Mezerník-1-3

Na konec seznamu: Mezerník-4-5-6 nebo Mezerník-4-6

Skočit na seznam složek nebo souborů: Mezerník-5-6

Přesun mezi seznamem a adresním řádkem: Tab (Mezerník-4-5 nebo F3) / Shift-Tab (Mezerník-1-2 nebo Mezerník-F3)

Otevřít složku nebo soubor: Enter

O úroveň výš: Backspace

Skočit do nejvyšší (kořenové) úrovně disku: Mezerník-1-2-5-6

Posun o 40 položek nahoru: Mezerník-1-2-3 nebo F1-F2

Posun o 40 položek dolů: Mezerník-3-4-5 nebo F3-F4

Vybrat jednotlivou položku: Mezerník

souvislý výběr: Enter-b (body 1-2)

Vybrat vše: Enter-a (bod 1)

14.3.2 PŘÍKAZY NABÍDKY SOUBOR

Otevřít: Enter-o (body 1-3-5)

Otevřít Čtečku dokumentů: Backspace-R (body 1-2-3-5)

Otevřít v programu...: Enter-e (body 1-5)

Zabalit (Zip): Enter-z (body 1-3-5-6)

Rozbalit (Unzip): Enter-u (body 1-3-6)

Odeslat: Enter-s (body 2-3-4)

Přejmenovat: Enter-r (body 1-2-3-5)

Nový dokument: Enter-n (body 1-3-4-5)

Nová složka: Enter-f (body 1-2-4)

Převod souboru: Enter-t (body 2-3-4-5)

Najít soubor: Mezerník-f (body 1-2-4)

Najít text: Backspace-f (body 1-2-4)

Sloučit soubory: Enter-m (body 1-3-4)

Rozdělit soubory: Enter-p (body 1-2-3-4)

Informace: Enter-i (body 2-4)

14.3.3 PŘÍKAZY NABÍDKY UPRAVIT

Zahájit výběr: Enter-b (body 1-2)

Kopírovat: Enter-c (body 1-4)

Vyjmout: Enter-x (body 1-3-4-6)

Vložit: Enter-v (body 1-2-3-6)

Smazat: Enter-d (body 1-4-5)

Vybrat vše: Enter-a (bod 1)

14.3.4 PŘÍKAZY NABÍDKY ZOBRAZIT

Řadit soubory podle: Enter-g (body 1-2-4-5)

Nastavit informace o souboru: Enter-l (body 1-2-3)

Zobrazit pouze soubory typu: Enter-w (body 2-4-5-6)

Skrýt systémové složky: Enter-h (body 1-2-5)

Nastavit výchozí složku při spuštění: Backspace-S (body 2-3-4)

14.4 Příkazy Poznámkového bloku

14.4.1 PŘÍKAZY NABÍDKY SOUBOR

Nový dokument: Enter-n (body 1-3-4-5)

Otevřít: Enter-o (body 1-3-5)

Poslední soubory: Backspace-Enter-H (body 1-2-5)

Otevřené dokumenty: Backspace-Enter-O (body 1-3-5)

Uložit: Enter-s (body 2-3-4)

Uložit jako: Mezerník-s (body 2-3-4)

Zavřít aktuální dokument: Mezerník-q (body 1-2-3-4-5)

Nastavení: Enter-e (body 1-5)

Ukončit: Mezerník-z (body 1-3-5-6)

14.4.2 PŘÍKAZY NABÍDKY UPRAVIT

Zahájit výběr: Enter-b (body 1-2)

Kopírovat: Enter-c (body 1-4)

Přidat do schránky: Enter-p (body 1-2-3-4)

Vymazat schránku: Enter-d (body 1-4-5)

Smazat: Mezerník-d (body 1-4-5)

Vyjmout: Enter-x (body 1-3-4-6)

Vložit: Enter-v (body 1-2-3-6)

Smazat prázdné řádky: Backspace-e (body 1-5)

Vybrat vše: Enter-a (bod 1)

Přepnout režim Vkládání/Přepisu: Mezerník-i (body 2-4)

14.4.3 PŘÍKAZY NABÍDKY VLOŽIT

Nastavit značku: Enter-m (body 1-3-4)

Přejít na značku: Enter-j (body 2-4-5)

Smazat značku: Backspace-d (body 1-4-5)

Vložit ze souboru: Enter-i (body 2-4)

Vložit datum: Enter-w (body 2-4-5-6)

Vložit čas: Backspace-w (body 2-4-5-6)

Vložit konec stránky: Backspace-Mezerník-Enter-P (body 1-2-3-4)

Vložit tabulátor: Backspace-Mezerník-Enter-l (body 2-4)

14.4.4 PŘÍKAZY NABÍDKY PŘEJÍT

Najít: Mezerník-f (body 1-2-4)

Najít další: Enter-f (body 1-2-4)

Najít předchozí: Backspace-f (body 1-2-4)

Najít a nahradit: Enter-r (body 1-2-3-5)

Přejít na umístění (stránku/řádek): Enter-l (body 1-2-3)

Přejít na předchozí větu: Mezerník-2-3-6

Přejít na další větu: Mezerník-3-5-6

Přejít na předchozí stránku: Mezerník-1-2-6 nebo F1-F2

Přejít na další stránku: Mezerník-3-4-5 nebo F3-F4

Přejít na předchozí dokument: Tab (Mezerník-1-2 nebo Mezerník-F3)

Přejít na další dokument: Shift-Tab (Mezerník-4-5 nebo F3)

14.4.5 PŘÍKAZY NABÍDKY ČÍST

Přečíst vybraný text: Backspace-b (body 1-2)

Přečíst začátek vybraného textu: Enter-u (body 1-3-6)

Přečíst od začátku po kurzor: Backspace-g (body 1-2-4-5)

Přečíst od kurzoru do konce: Enter-g (body 1-2-4-5)

Automatický posun: tlačítko pro posun nahoru+dolů

Přečíst aktuální odstavec: Mezerník-2-3-5-6

Přečíst aktuální větu: Mezerník-1-4-5-6

Přečíst aktuální řádek: Mezerník-1-4

Přečíst aktuální slovo: Mezerník-2-5

Přečíst aktuální znak: Mezerník-3-6

Přečíst stav (název souboru, úpravy): Mezerník-3-4

Přečíst pozici kurzoru: Mezerník-1-5-6

Přečíst počet znaků: Enter-3-4

14.4.6 PŘÍKAZY NABÍDKY ROZVRŽENÍ

Rozvržení brailského dokumentu: Backspace-p (body 1-2-3-4)

Rozvržení brailského odstavce: Backspace-1-2-4-6

14.4.7 RŮZNÉ KLÁVESOVÉ ZKRATKY

Smazat aktuální odstavec: Backspace-2-3-5-6

Smazat aktuální řádek: Backspace-1-4

Smazat aktuální slovo: Backspace-2-5

Smazat aktuální znak: Mezerník-d (body 1-4-5)

Nastavit jednotku čtení: Mezerník-2-4-6

Nastavit režim "pouze pro čtení": Mezerník-3-4-6

14.5 Příkazy čtečky dokumentů

13.5.1 SOUBOROVÉ PŘÍKAZY

Otevřít soubor: Enter-O (body 1-3-5)

Poslední dokumenty: Enter-R (body 1-2-3-5)

Nastavení stránky: Backspace-P (body 1-2-3-4)

Nastavení hlasu: Enter-S (body 2-3-4)

Nastavení po spuštění: Enter-E (body 1-5)

Informace o dokumentu: Enter-I (body 2-4)

Ukončit se záložkou: Mezerník-Z (body 1-3-5-6)

Ukončit a vymazat záložku: Enter-Z (body 1-3-5-6)

Ukončit bez záložky: Backspace-Z (body 1-3-5-6)

14.5.2 EDITAČNÍ PŘÍKAZY

Zahájit výběr: Enter-B (body 1-2)

Kopírovat: Enter-C (body 1-4)

Přidat do schránky: Enter-P (body 1-2-3-4)

Vymazat schránku: Enter-D (body 1-4-5)

Vybrat vše: Enter-A (bod 1)

14.5.3 PŘÍKAZY PRO ČTENÍ

Přepnout manuální/plynulé čtení: Enter

Pozastavit/obnovit čtení: Mezerník

Přečíst vybraný text: Backspace-B (body 1-2)

Přečíst aktuální stránku: Backspace

Přečíst aktuální odstavec: Mezerník-2-3-5-6

Přečíst aktuální řádek: Mezerník-1-4

Přečíst aktuální větu: Body 2-3-5-6

14.5.4 PŘÍKAZY PRO POHYB

Najít: Mezerník-F (body 1-2-4)

Najít další: Enter-F (body 1-2-4)

Najít předchozí: Backspace-F (body 1-2-4)

Přejít na umístění: Enter-G (body 1-2-4-5)

Seznam nadpisů: Enter-T (body 2-3-4-5)

Přejít na předchozí nadpis: Backspace-Mezerník-2-3-5

Přejít na další nadpis: Backspace-Mezerník-2-5-6

Přejít na předchozí odstavec: Backspace-Mezerník-2-3

Přejít na další odstavec: Mezerník-Enter-5-6

14.5.5 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY

Nastavit značku: Enter-M (body 1-3-4)

Přejít na značku: Enter-J (body 2-4-5)

Smazat značku: Mezerník-D (body 1-4-5)

Přejít na další značku: Enter-N (body 1-3-4-5)

Přejít na předchozí značku: Backspace-M (body 1-3-4)

Seznam značek: Enter-K (body 1-3)

Možnosti upozornění na značku: Backspace-O (body 1-3-5)

14.6 Příkazy přehrávače DAISY

14.6.1 PŘÍKAZY PRO ČTENÍ

Přečíst název: Mezerník-body 1-2-5-6

Otevřít knihu DAISY: Enter-O (body 1-3-5)

Přehrát/Pozastavit: Mezerník

Nastavení hlasu: Enter-S (body 2-3-4)

Zobrazit informace o knize: Enter-I (body 2-4)

Zvýšit hlasitost: Backspace-bod 4

Snížit hlasitost: Backspace-bod 1

Zvýšit rychlost: Backspace-bod 5

Snížit rychlost: Backspace-bod 2

Zvýšit výšku hlasu: Backspace-bod 6

Snížit výšku hlasu: Backspace-bod 3

Ukončit: Mezerník-Z (body 1-3-5-6)

Ukončit a smazat pozici bez dotazu: Enter-Z (body 1-3-5-6)

Ukončit a smazat značky bez dotazu: Backspace-Z (body 1-3-5-6)

14.6.2 NAVIGAČNÍ PŘÍKAZY

Přejít na začátek: Mezerník-1-3 nebo Mezerník-1-2-3

Přejít na konec: Mezerník-4-6 nebo Mezerník-4-5-6

Přejít na další stránku: Mezerník-3-4-5

Přejít na předchozí stránku: Mezerník-1-2-6

Přejít na konkrétní stránku: Enter-G (body 1-2-4-5)

Vybrat předchozí textovou/časovou jednotku: Bod 1

Vybrat další textovou/časovou jednotku: Bod 4

Přejít na předchozí textovou/časovou jednotku: Bod 2

Přejít na další textovou/časovou jednotku: Bod 5

Vybrat předchozí jednotku pro posun: Body 2-3

Vybrat další jednotku pro posun: Body 5-6

Přejít na předchozí jednotku: Bod 3 (nebo krátký stisk tlačítka "Předchozí")

Přejít na další jednotku: Bod 6 (nebo krátký stisk tlačítka "Další")

Přejít na další nadpis: Mezerník-5 (nebo dlouhý stisk tlačítka "Další")

Přejít na předchozí nadpis: Mezerník-2 (nebo dlouhý stisk tlačítka "Předchozí")

Přejít na poslední nadpis: Mezerník-4-6

Přejít na první nadpis: Mezerník-1-3

Zobrazit aktuální úroveň čtení a nadpis: Enter-W (body 2-4-5-6)

Procházet seznam nadpisů od aktuálního do konce: Enter-N (body 1-3-4-5)

Najít nadpis: Mezerník-F (body 1-2-4)

Seznam nadpisů: Enter-H (body 1-2-5)

Hledat znovu: Enter-F (body 1-2-4)

14.6.3 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY A POZNÁMKY

Nastavit značku na aktuální pozici: Enter-M (body 1-3-4)

Přejít na další značku: Mezerník-bod 6

Přejít na předchozí značku: Mezerník-bod 3

Smazat značku: Mezerník-D (body 1-4-5)

Vytvořit poznámku: Backspace-M (body 1-3-4)

Přečíst poznámku: Backspace-R (body 1-2-3-5)

Přečíst předchozí poznámku: Backspace-P (body 1-2-3-4)

Přečíst další poznámku: Backspace-N (body 1-3-4-5)

Smazat poznámku: Backspace-D (body 1-4-5)

14.7 Příkazy Přehrávače médií

14.7.1 SOUBOROVÉ PŘÍKAZY

Otevřít soubor: Enter-O (body 1-3-5)

Otevřít složku: Enter-F (body 1-2-4)

Přidat soubor: Backspace-O (body 1-3-5)

Přidat složku: Backspace-F (body 1-2-4)

Uložit seznam skladeb): Enter-I (body 2-4

Uložit seznam skladeb jako: Mezerník-S (body 2-3-4)

Smazat položku: Mezerník-D (body 1-4-5)

Informace z tagů: Enter-T (body 2-3-4-5)

14.7.2 PŘÍKAZY PRO PŘEHRÁVÁNÍ

Přehrát: Enter

Přehrát/Pozastavit: Mezerník

Zastavit: Backspace

Předchozí stopa: Bod 3

Další stopa: Bod 6

Zpět o 5 stop: Body 2-3

Vpřed o 5 stop: Body 5-6

První stopa: Body 1-3

Poslední stopa: Body 4-6

Zesílit: Mezerník + Tlačítko pro posun nahoru

Zeslabit: Mezerník + Tlačítko pro posun dolů

Zrychlit: Body 3-4-5

Zpomalit: Body 1-2-6

Změnit časový index: Bod 2 nebo Bod 5

Přejít vpřed o nastavený časový index: Bod 4

Přejít zpět o nastavený časový index: Bod 1

Předchozí kapitola: Mezerník-2-3-6

Další kapitola: Mezerník-3-5-6

Otevřít seznam kapitol: Backspace-L (body 1-2-3)

Smazat seznam skladeb: Mezerník-D (body 1-4-5)

Konfigurační dialog: Backspace-C (body 1-4)

Nastavení přehrávání: Enter-S (body 2-3-4)

Nastavení nahrávání: Backspace-S (body 2-3-4)

Nastavení efektů: Enter-E (body 1-5)

14.7.3 PŘÍKAZY PRO ZNAČKY A POZICE

Nastavit označenou pozici: Enter-M (body 1-3-4)

Smazat označenou pozici: Enter-D (body 1-4-5)

Přejít na označenou pozici: Enter-J (body 2-4-5)

Přejít na čas: Enter-G (body 1-2-4-5)

Nastavit značku: Backspace-M (body 1-3-4)

Přejít na značku: Backspace-J (body 2-4-5)

Předchozí značka: Backspace-bod 3

Další značka: Backspace-bod 6

Smazat značku: Backspace-D (body 1-4-5)

Správce značek: Backspace-K (body 1-3)

14.7.4 KLÁVESOVÉ ZKRATKY NA KARTĚ "INFORMACE O PŘEHRAVÁNÍ"

Přejít na další položku: Mezerník-bod 4

Přejít na předchozí položku: Mezerník-bod 1

Otevřít menu: F2 nebo Mezerník-M (body 1-3-4)

Otevřít nápovědu: Mezerník-H (body 1-2-5)

Přepnout na kartu Seznam skladeb: Mezerník-4-5 / Mezerník-1-2

Ukončit Přehrávač médií: Mezerník-Z (body 1-3-5-6)

14.7.5 KLÁVESOVÉ ZKRATKY NA KARTĚ SEZNAM SKLADEB

Přejít na další soubor: Mezerník-4

Přejít na předchozí soubor: Mezerník-1

Přejít na poslední soubor: Mezerník-4-6

Přejít na první soubor: Mezerník-1-3

Přehrát aktuální soubor: Mezerník

Zahájit výběr souborů: Enter-B (body 1-2)

Přehrát vybrané soubory: Enter

Zastavit přehrávání: Backspace

Smazat vybrané soubory ze seznamu: Mezerník-D (body 1-4-5)

Přepnout na kartu "Informace o přehrávání": Mezerník-4-5 / Mezerník-1-2

14.7.6 PŘÍKAZY PRO PŘEHRÁVÁNÍ NA POZADÍ

Přehrát/Pozastavit média: Kurzorová klávesa + Enter

Posun vpřed o zvolenou jednotku: Kurzor-F1 nebo F3

Posun zpět o zvolenou jednotku: Kurzor-F2 nebo F4

Vybrat předchozí jednotku pohybu: Režim-levý kurzor

Vybrat další jednotku pohybu: Režim-pravý kurzor

14.8 Příkazy pro knihovní služby

14.8.1 ONLINE DAISY

Přepínání mezi kategoriemi a seznamem knih: F3 a Mezerník-F3

Pohyb mezi položkami seznamu: Mezerník-1 a Mezerník-4

Stáhnout knihu: Enter

Vrátit knihu: Enter-r (body 1-2-3-5)

14.8.2 STAHOVÁNÍ Z BOOKSHARE

Přechod na další ovládací prvek: F3

Přechod na předchozí ovládací prvek: Mezerník-F3

Pohyb na další položku v seznamu: Mezerník-bod-4

Pohyb na předchozí položku v seznamu: Mezerník-bod-1

Nastavení přihlášení (Login Settings): Enter-S (body 2-3-4)

Možnosti (Options): Enter-O (body 1-3-5)

14.9 Příkazy pro Nástroje

14.9.1 PŘÍKAZY PRO DIKTAFON

Automatické spuštění nahrávání: Dlouhý stisk tlačítka Nahrávání

Otevření aplikace Diktafon: Krátký stisk tlačítka Nahrávání

Pozastavit/pokračovat v nahrávání: Tlačítko Nahrávání nebo Mezerník

Zrušit nahrávání: F4 nebo Mezerník-E (body 1-5)

Zastavit: Enter-S (body 2-3-4)

Přehrát: Enter-P (body 1-2-3-4)

Zvýšit hlasitost: Mezerník + Tlačítko pro posun nahoru

Snížit hlasitost: Mezerník + Tlačítko pro posun dolů

Zrychlit: Body 3-4-5

Zpomalit: Body 1-2-6

Nastavení nahrávání: Backspace-S (body 2-3-4)

14.9.2 PŘÍKAZY PRO KALKULAČKU

Vymazat kalkulačku: Backspace-C (body 1-4)

Smazat čísla nebo operátory: Backspace

Historie výpočtů: Enter-H (body 1-2-5)

Obecné funkce: Enter-G (body 1-2-4-5)

Pí (°): Enter-P (body 1-2-3-4)

Exponent (Exp): Enter-E (body 1-5)

Trigonometrické funkce: Enter-S (body 2-3-4)

Sinus: Enter-S (body 2-3-4), následně S (body 2-3-4)

Arkussinus: Enter-S (body 2-3-4), následně A (bod 1)

Hyperbolický sinus: Enter-S (body 2-3-4), následně H (body 1-2-5)

Kosinus: Enter-I (body 2-4), následně I (body 2-4)

Arkuskosinus: Enter-C (body 1-4), následně A (bod 1)

Hyperbolický kosinus: Enter-C (body 1-4), následně H (body 1-2-5)

Tangens: Enter-T (body 2-3-4-5), následně T (body 2-3-4-5)

Arkustangens: Enter-T (body 2-3-4-5), následně A (bod 1)

Hyperbolický tangens: Enter-T (body 2-3-4-5), následně H (body 1-2-5)

Logaritmické funkce: Enter-L (body 1-2-3)

Přirozený logaritmus: Enter-L (body 1-2-3), následně E (body 1-5)

Dekadický logaritmus: Enter-L (body 1-2-3), následně N (body 1-3-4-5)

Vyvolat uložené položky: Backspace-R (body 1-2-3-5)

Smazat všechny uložené položky: Enter-D (body 1-4-5)

Uložit položky: Backspace-S (body 2-3-4)

Převod jednotek: Enter-U (body 1-3-6)

Kopírovat do schránky: Enter-C (body 1-4)

Nastavení: Enter-O (body 1-3-5)

Možnosti pro zlomky: Mezerník-body 3-4

Vrátit výraz: Enter-R (body 1-2-3-5)

Změnit braillskou tabulku (jen pro angličtinu): Mezerník-G (body 1-2-4-5)

14.9.3 PŘÍKAZY PRO BUDÍK

Přidat budík: Enter-A (bod 1)

Upravit budík: Enter-M (body 1-3-4)

Smazat budík: Mezerník-D (body 1-4-5)

14.9.4 PŘÍKAZY PRO STOPKY A ČASOVAČ

Spuštění, pozastavení, znovu spuštění stopek: Enter

Zobrazit uplynulý čas: Backspace

Zapnout nebo vypnout braillský displej: Mezerník-F2

Přepnout mezi stopkami a časovačem: Mezerník-4-5 nebo Mezerník-1-2

Pozastavit nebo znovu spustit časovač: Enter

Inicializovat časovač: Backspace

Ukončit stopky nebo časovač: Mezerník-Z (body 1-3-5-6)

14.10 Příkazy nastavení

14.10.1 NASTAVENÍ DATA A ČASU

Další den: Mezerník-6

Předchozí den: Mezerník-3

Další týden: Mezerník-5

Předchozí týden: Mezerník-2

Další měsíc: Mezerník-4

Předchozí měsíc: Mezerník-1

Další rok: Mezerník-5-6

Předchozí rok: Mezerník-2-3

O 1 hodinu vpřed: Mezerník-4 / O 1 hodinu zpět: Mezerník-1

O 10 minut vpřed: Mezerník-5 / O 10 minut zpět: Mezerník-2

O 1 minutu vpřed: Mezerník-6 / O 1 minutu zpět: Mezerník-3

Přepnout dopoledne/odpoledne: Mezerník-X (body 1-3-4-6)

14.10.2 SPRÁVCE BLUETOOTH

Znovu vyhledat zařízení: Enter-R (body 1-2-3-5)

Připojit zařízení: Enter na názvu zařízení

Připojit službu: Enter na názvu služby

Odpojit službu v seznamu služeb: Enter-D (body 1-4-5)

Zpět na seznam zařízení ze seznamu služeb: Backspace

Odebrat nastavení zařízení ze seznamu: Mezerník-D (body 1-4-5)

14.10.3 ZÁLOHA/OBNOVA VLASTNÍHO NASTAVENÍ

Přejít na předchozí položku: Mezerník-1 nebo Tlačítko pro posun nahoru

Přejít na další položku: Mezerník-4 nebo Tlačítko pro posun dolů

Přejít na předchozí prvek (Shift-tab): Mezerník-1-2 nebo Mezerník-F3

Přejít na další prvek (Tab): Mezerník-4-5 nebo F3

Zaškrtnout/odškrtnout políčko: Mezerník

Zálohovat: Enter-B (body 1-2)

Obnovit: Enter-R (body 1-2-3-5)